

תלמוד בבלי על ספר שמות

יבמות מו:א

והתניא ר"א אומר מנין לפסח דורות שאין בא אלא מן החולין נאמר **פסח** במצרים ונאמר **פסח** בדורות מה פסח האמור במצרים אין בא אלא מן החולין אף פסח האמור לדורות אין בא אלא מן החולין

עירובין נג:א

שמות א, ח ויקם מלך חדש על מצרים רב ושמואל חד אמר חדש ממש וחד אמר שנתחדשו גזירותיו

עירובין נג:א

הא כתיב (שמות א, ח) אשר לא ידע את יוסף מאי אשר לא ידע את יוסף דהוה דמי כמאן דלא ידע ליה ליוסף כלל

סוטה יא:א

שמות א, ח ויקם מלך חדש וגו' רב ושמואל חד אמר חדש ממש וחד אמר שנתחדשו גזירותיו מאן דאמר חדש ממש דכתיב חדש ומאן דאמר שנתחדשו גזירותיו דלא כתיב וימת וימלוך (שמות א, ח) אשר לא ידע את יוסף דהוה דמי כמאן דלא ידע ליה כלל (שמות א, ט) ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל

סוטה יא:א

שמות א, ח ויקם מלך חדש וגו' רב ושמואל חד אמר חדש ממש וחד אמר שנתחדשו גזירותיו מאן דאמר חדש ממש דכתיב חדש ומאן דאמר שנתחדשו גזירותיו דלא כתיב וימת וימלוך (שמות א, ח) אשר לא ידע את יוסף דהוה דמי כמאן דלא ידע ליה כלל (שמות א, ט) ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל

סוטה יא:א

תנא הוא התחיל בעצה תחילה לקה תחילה הוא התחיל בעצה תחילה דכתיב ויאמר אל עמו לפיכך לקה תחילה כדכתיב (שמות ז, כט) ובכה ובעמך ובכל עבדיך (שמות א, י) הבה נתחכמה לו להם מיבעי ליה א"ר חמא ברבי חנינא באו ונחכם למושיען של ישראל במה נדונם נדונם באש כתיב (ישעיהו סו, טו) כי הנה ה' באש יבא וכתוב כי באש ה' נשפט וגו'

סוטה יא:א

כל העוסק בבנין מתמסכן (שמות א, יא) את פיתום ואת רעמסס רב ושמואל חד אמר פיתום שמה ולמה נקרא שמה רעמסס שראשון ראשון מתרוסס וחד אמר רעמסס שמה ולמה נקרא שמה פיתום שראשון ראשון פי תהום בולעו

סוטה יא:א

שמות א, יב וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ כן רבו וכן פרצו מיבעי ליה אמר ר"ל רוח הקדש משרתתן כן ירבה וכן יפרוץ: (שמות א, יב) ויקוצו מפני בני ישראל מלמד שהיו דומין בעיניהם כקוצים (שם) ויעבידו מצרים את בני ישראל

סוטה יא:א

שמות א, יב וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ כן רבו וכן פרצו מיבעי ליה אמר ר"ל רוח הקדש משרתתן כן ירבה וכן יפרוץ: (שמות א, יב) ויקוצו מפני בני ישראל מלמד שהיו דומין בעיניהם כקוצים (שם) ויעבידו מצרים את בני ישראל

פסחים קטז:ב

מרור על שום שמררו המצריים את חיי אבותינו במצרים שנאמר (שמות א, יד) וימררו את חייהם וגו'

סוטה יא:ב

מאי אבנים א"ר חנן סימן גדול מסר להן אמר להן בשעה שכורעת לילד יריכותיה מצטננות כאבנים ואית דאמר כדכתיב (ירמיהו יח, ג) וארד בית היוצר והנה הוא עושה מלאכה על האבנים מה יוצר זה ירך מכאן וירך מכאן וסדן באמצע אף אשה ירך מכאן וירך מכאן והולד באמצע (שמות א, טז) אם בן הוא והמתן אותו א"ר חנינא סימן גדול מסר להן בן פניו למטה בת פניה למעלה (שמות א, יז) ותיראן המילדות את האלהים ולא עשו כאשר דבר אליהן

סוטה יא:ב

מאי אבנים א"ר חנן סימן גדול מסר להן אמר להן בשעה שכורעת לילד יריכותיה מצטננות כאבנים ואית דאמר כדכתיב (ירמיהו יח, ג) וארד בית היוצר והנה הוא עושה מלאכה על האבנים מה יוצר זה ירך מכאן וירך מכאן וסדן באמצע אף אשה ירך מכאן וירך מכאן והולד באמצע (שמות א, טז) אם בן הוא והמתן אותו א"ר חנינא סימן גדול מסר להן בן פניו למטה בת פניה למעלה (שמות א, יז) ותיראן המילדות את האלהים ולא עשו כאשר דבר אליהן

סוטה יב:א

שמות א, כב ויצו פרעה לכל עמו א"ר יוסי בר' חנינא אף על עמו גזר ואמר ר"י בר' חנינא שלש גזירות גזר

תלמוד בבלי על ספר שמות

סוטה יב:א

שמות ב, ב ותרא אותו כי טוב הוא תניא ר"מ אומר טוב שמו ר' יהודה אומר טוביה שמו רבי נחמיה אומר הגון לנביאות אחרים אומרים נולד כשהוא מהול וחכמים אומרים בשעה שנולד משה נתמלא הבית כולו אור

מגילה יד:א

שמות ב, ד ותצב אחותו מרחוק לדעה לדעת מה יהא בסוף נבואתה

סוטה ט:ב

וכן לענין הטובה מרים המתינה למשה שעה אחת שנאמר **(שמות ב, ד)** ותצב אחותו מרחוק לפיכך נתעכבו לה ישראל ז' ימים במדבר שנאמר **(במדבר יב, טו)** והעם לא נסע עד האסף מרים

סוטה יא:א

ולעולם מדה טובה מרובה ממדת פורענות **(שמות ב, ד)** ותצב אחותו מרחוק א"ר יצחק פסוק זה כולו על שם שכינה

נדרים סה:א

המודר הנאה מחבירו אין מתירין לו אלא בפניו מנה"מ אמר רב נחמן דכתיב **(שמות ד, יט)** ויאמר ה' אל משה במדין לך שוב מצרים כי מתו כל האנשים אמר לו במדין נדרת לך והתר נדרך במדין דכתיב **(שמות ב, כא)** ויואל משה אין אלה אלא שבועה

ברכות סב:ב

לא יכנס אדם להר הבית לא במקלו שבידו ולא במנעלו שברגלו ולא במעות הצרורים לו בסדינו ובפונדתו מופשלת לאחוריו ולא יעשנה קפנדריא ורקיקה **מקל וחומר** ממנעל ומה מנעל שאין בו דרך בזיון אמרה תורה **(שמות ג, ה)** של נעליך מעל רגליך רקיקה שהיא דרך בזיון לא כל שכן

ברכות ז:א

א"ר יונתן בשכר שלש זכה לשלש בשכר **(שמות ג, ו)** ויסתר משה פניו זכה לקלסתר פנים בשכר כי ירא זכה **(שמות לד, ל)** לוייראו מגשת אליו בשכר מהביט זכה **(במדבר יב, ח)** לותמונת ה' ביט: **(שמות לג, כג)** והסירתי את כפי וראית את אחרי

פסחים נ:א

לא כעולם הזה העולם הבא העולם הזה נכתב ביו"ד ה"י ונקרא באל"ף דל"ת אבל לעולם הבא כולו אחד נקרא ביו"ד ה"י ונכתב ביו"ד ה"י סבר רבא למדרשה בפירקא א"ל ההוא סבא לעלם כתיב ר' אבינא רמי כתיב **(שמות ג, טו)** זה שמי לעלם וזה זכרי לדור דור אמר הקב"ה לא כשאני נכתב אני נקרא נכתב אני ביו"ד ה"י ונקרא אני באל"ף דל"ת

קידושין עא:א

אמר רב נחמן בר יצחק מסתברא כמאן דאמר פעם אחת בשבוע דכתיב **(שמות ג, טו)** זה שמי לעולם לעלם כתיב רבא סבר למידרשה בפירקא א"ל ההוא סבא לעלם כתיב רבי אבינא רמי כתיב **(שמות ג, טו)** זה שמי וכתב **(שמות ג, טו)** זה זכרי אמר הקב"ה לא כשאני נכתב אני נקרא נכתב אני ביו"ד ה"י ונקרא באל"ף דל"ת

יומא כה:ב

דא"ר חמא בר' חנינא מימיהן של אבותינו לא פרשה ישיבה מהם היו במצרים ישיבה עמהם שנאמר **(שמות ג, טז)** לך ואספת את זקני ישראל

ראש השנה לב:ב

פקדונות הרי הן כזכרונות כגון **(בראשית כא, א)** והשם פקד את שרה וכגון **(שמות ג, טז)** פקוד פקדתי אתכם

שבת צז:א

החושד בכשרים לוקה בגופו דכתיב **(שמות ד, א)** והן לא יאמינו לי וגו' וגליא קמי קוב"ה דמהימני ישראל אמר לו הן מאמינים בני מאמינים ואתה אין סופך להאמין

שבת צז:א

אתה אין סופך להאמין שנאמר **(במדבר כ, יב)** יען לא האמנתם בי וגו' ממאי דלקה דכתיב **(שמות ד, ו)** ויאמר ה' לו עוד הבא נא ידך בחיקך וגו'

שבת צז:א

מדה טובה ממחרת לבא ממדת פורענות דאילו במדת פורענות כתיב **(שמות ד, ו)** ויוציאה והנה ידו מצורעת כשגל ואילו במדה טובה כתיב ויוציאה מחיקו והנה שבה כבשרו מחיקו הוא דשבה כבשרו

שבת קלט:א

ואמר רבי מלאי בשכר **(שמות ד, יד)** וראך ושמח בלבבו זכה לחשן המשפט על לבו

תלמוד בבלי על ספר שמות

מועד קטן כט:א

יתרו שאמר למשה (שמות ד, יח) לך לשלום הלך והצליח

ברכות סד:א

הנפטר מחברו אל יאמר לו לך בשלום אלא לך לשלום שהרי יתרו שאמר לו למשה (שמות ד, יח) לך לשלום עלה והצליח דוד שאמר לו לאבשלום (שמואל ב טו, ט) לך בשלום הלך ונתלה

גדרים לא:ב

אמול ואשהא שלשה ימים הקב"ה אמר לי (שמות ד:יט) לך שוב מצרים אלא מפני מה נענש משה

גדרים סד:ב

ועוד אמר רבי אליעזר פותחין בנולד כו' מ"ט דרבי אליעזר אמר רב חסדא דאמר קרא (שמות ד, יט) כי מתו כל האנשים והא מיתה דנולד הוא מכאן שפותחין בנולד ורבנן מאי טעמייהו קסברי הנהו מי מייתי

גדרים סה:ב

המודר הנאה מחבירו אין מתירין לו אלא בפניו מנה"מ אמר רב נחמן דכתיב (שמות ד, יט) ויאמר ה' אל משה במדין לך שוב מצרים כי מתו כל האנשים אמר לו במדין נדרת לך והתר נדרך במדין דכתיב (שמות ב, כא) ויואל משה אין אלה אלא שבועה

פסחים ג:א

ובאשה לא כתיב בה מרכב והכתיב (בראשית כד, טא) ותקם רבקה ונערו תיה ותרכבנה על הגמלים התם משום ביעתותא דגמלים אורחא היא והכתיב (שמות ד, כ) ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על החמור התם

מגילה ט:א

(שמות ד, כ) ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על נושא בני אדם (שמות יב, מ) ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים ובשאר ארצות ארבע מאות שנה (שמות כד, ה) וישלח את זאטוטי בני ישראל (שמות כד, יא) ואל זאטוטי בני ישראל לא שלח ידו

שבת פט:ב

בשעה שהקדימו לפניך נעשה לנשמע קראת להם (שמות ד, כב) בני בכורי עכשיו בני ולא בניך

שבת לא:א

הלך וקרא כיון שהגיע (במדבר א, נא) והזר הקרב יומת אמר ליה מקרא זה על מי נאמר א"ל אפי' על דוד מלך ישראל נשא אותו גר **קל** **חומר** בעצמו ומה ישראל שנקראו בנים למקום ומתוך אהבה שאהבם קרא להם (שמות ד, כב) בני בכורי ישראל כתיב עליהם והזר הקרב יומת גר הקל שבא במקלו ובתרמילו על אחת כמה וכמה

גדרים לב:א

מפני שנתעסק במלון תחילה שנאמר ויהי בדרך במלון (שמות ד כד) רבן שמעון בן גמליאל אומר לא למשה רבינו ביקש שטן להרוג אלא לאותו תינוק שנאמר כי חתן דמים אתה לי (שמות ד כה) צא וראה מי קרוי חתן הוי אומר זה התינוק

גדרים לב:ב

בשעה שנתרשל משה רבינו מן המילה באו אף וחימה ובלעוהו ולא שיירו ממנו אלא רגליו מיד ותקח צפורה צור ותכרת את ערלת בנה (שמות ד כה) מיד וירף ממנו (שם פסוק כו)

גדרים לב:ג

מפני שנתעסק במלון תחילה שנאמר ויהי בדרך במלון (שמות ד כד) רבן שמעון בן גמליאל אומר לא למשה רבינו ביקש שטן להרוג אלא לאותו תינוק שנאמר כי חתן דמים אתה לי (שמות ד כה) צא וראה מי קרוי חתן הוי אומר זה התינוק

גדרים לב:ד

בשעה שנתרשל משה רבינו מן המילה באו אף וחימה ובלעוהו ולא שיירו ממנו אלא רגליו מיד ותקח צפורה צור ותכרת את ערלת בנה (שמות ד כה) מיד וירף ממנו (שם פסוק כו)

שבת צז:א

הן מאמינים דכתיב (שמות ד, לא) ויאמן העם בני מאמינים (בראשית טו, ו) והאמין בי"י

חגיגה י"ב

מיכתב כתיבן לא צריכא לכדאמר ליה רב פפא לאבבי ממאי דהאי וחגותם אותו חג לה' זביחה דלמא חוגו חגא קאמר רחמנא אלא מעתה דכתיב (שמות ה, א) ויחוגו לי במדבר הכי נמי דחוגו חגא הוא

תלמוד בבלי על ספר שמות

ראש השנה יא:ב

בר"ה בטלה עבודה מאבותינו במצרי' כתיב הכא (שמות ו, ו) והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים וכתוב התם (תהלים פא, ז) הסירותי מסבל שכמו

ברכות לח:א

ורבנן ההוא הכי קאמר להו קודשא בריך הוא לישראל כד מפיקנא לכו עבידנא לכו מלתא כי היכי דידעינן דאנא הוא דאפיקית יתכון ממצרים דכתיב (שמות ו, ז) וידעתם כי אני ה' אלהיכם המוציא

ברכות לח:א

כי פליגי בהמוציא רבנן סברי המוציא דאפיק משמע דכתיב (דברים ת, טו) המוציא לך מים מצור החלמיש ורבי נחמיה סבר המוציא דמפיק משמע שנאמר (שמות ו, ז) המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים

סוטה מג:א

והא כתיב (שמות ו, כה) ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פוטיאל לו לאשה מאי לאו דאתי מיתרו שפיטם עגלים לעבודת כוכבים לא מיוסף שפיטם ביצרו והלא שבטים מבזין אותו ראיתם בן פוטי זה בן שפיטם אבי אמו עגלים לעבודת כוכבים יהרוג נשיא ישראל אלא אי אבוה דאימיה מיוסף אימיה דאימיה מיתרו ואי אימיה דאימיה מיוסף אבוה דאימיה מיתרו דיקא נמי דכתיב מבנות פוטיאל תרי משמע שמע מינה

מגילה יא:א

דברי הימים א, כז) אברם הוא אברהם הוא בצדקו מתחילתו ועד סופו (שמות ו, כו) הוא אהרן ומשה הן בצדקן מתחילתן ועד סופן (שמואל א, יז, יד) ודוד הוא הקטן הוא בקטנותו מתחילתו עד סופו כשם שבקטנותו הקטין עצמו אצל מי שגדול ממנו בתורה כך במלכותו הקטין עצמו אצל מי שגדול ממנו בחכמה

מועד קטן יח:א

פרעה שהיה בימי משה אמגושי היה שנאמר (שמות ז, טו) הנה יוצא המימה וגומר

נדרים נא:ב

אלא (שמות ז, כא) והדגה אשר ביאור מתה קטנים מתו גדולים לא מתו אלא דגה משמע גדולים ומשמע קטנים ובנדרים הלך אחר לשון בני אדם

פסחים נג:ב

מה ראו חנניה מישאל ועזריה שמסרו [עצמן] על קדושת השם לכבשן האש נשאו קל וחומר בעצמן מצפרדעים ומה צפרדעים שאין מצווין על קדושת השם כתיב בהו (שמות ז, כה) ובאו [ועלון] בביתך [וגו'] ובתנורך ובמשארותיך אימתי משארות מצויות אצל תנור הוי אומר בשעה שהתנור חם אנו שמצווין על קדושת השם על אחת כמה וכמה

סוטה יא:א

תנא הוא התחיל בעצה תחילה לפיכך לקה תחילה הוא התחיל בעצה תחילה דכתיב ויאמר אל עמו לפיכך לקה תחילה כדכתיב (שמות ז, כט) ובכה ובעמך ובכל עבדיך (שמות א, ז) הבה נתחכמה לו להם מיבעי ליה א"ר חמא ברבי חנינא באו ונחכם למושיעין של ישראל במה נדונם נדונם באש כתיב (ישעיהו סו, טו) כי הנה ה' באש יבא וכתוב כי באש ה' נשפט וגו'

חגיגה יב:ב

וכי תימא הכי נמי והכתיב (שמות י, כה) ויאמר משה גם אתה תתן בידנו זבחים ועולות דלמא הכי קאמר רחמנא אכלו ושתו וחוגו חגא

ברכות ג:ב

הוה ידע דכתיב שמות יא: ד כחצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים מאי כחצות אילימא דאמר ליה קודשא בריך הוא כחצות מי איכא ספיקא קמי שמיא אלא דאמר ליה (למחר) בחצות (כי השתא), ואתא איהו ואמר כחצות

ברכות נו:ב

הרואה כלב בחלום ישכים ויאמר (שמות יא, ז) ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו

ראש השנה כה:ב

אין לך מומחה לרבים בישראל יותר ממשה רבינו וקאמר ליה הקב"ה עד דאיכא אהרן בהדך דכתיב (שמות יב, א) ויאמר ה' אל משה ואל אהרן בארץ מצרים לאמר החדש הזה לכם למימרא דעד נעשה דיין

ראש השנה כב:א

א"ר לוי מאי טעמא דר"ש דכתיב (שמות יב, א) ויאמר ה' אל משה ואל אהרן בארץ מצרים לאמר החדש הזה לכם עדות זו תהא כשרה בכם ורבנן עדות זו תהא מסורה לכם

תלמוד בבלי על ספר שמות

ראש השנה ח:ב

ולגמור שנה שנה מניסן דכתיב (שמות יב, ב) ראשון הוא לכם לחדשי השנה דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שאין עמה חדשים ואין דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שיש עמה חדשים

זיר ז:א

ואימא שנה מי מנינן ליומי והא רבנן דקיסרי אמרי מנין שאין מונין ימים לשנים שנאמר (שמות יב, ב) לחדשי השנה חדשים מחשבין לשנים ולא ימים לשנים

פסחים ו:ב

מאי טעמא דרשב"ג שהרי משה עומד בראש החדש ומזהיר על הפסח שנאמר (שמות יב, ב) החדש הזה לכם ראש חדשים וכתוב דברו אל כל עדת ישראל לאמר בעשור לחדש הזה ויקחו להם איש שה לבית אבות

ראש השנה ז:א

ת"ר באחד בניסן ראש השנה לחדשים ולעיבורין ולתרומת שקלים ו"א אף לשכירות בתים לחדשים מנלן דכתיב (שמות יב, ב) החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה

ראש השנה ח:ב

ולשמיטין: מנלן דכתיב (ויקרא כה, ז) ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ וגמר שנה שנה מתשרי דכתיב (דברים יא, יב) מראשית השנה ולגמור שנה שנה מניסן דכתיב (שמות יב, ב) ראשון הוא לכם לחדשי השנה

מגילה ה:א

תנא עשרה בטלנין שבבית הכנסת באלו אמרו מקדימין ולא מאחרין: מ"ט אמר רבי אבא אמר שמואל אמר קרא ולא יעבור ואמר רבי אבא אמר שמואל מנין שאין מונין ימים לשנים שנא' (שמות יב, ב) לחדשי השנה חדשים אתה מונה לשנים ואי אתה מונה ימים לשנים

שבת פו:ב

ת"ר בששי בחדש ניתנו עשרת הדברות לישראל רבי יוסי אומר בשבעה בו אמר רבא דכולי עלמא בר"ח אתו למדבר סיני כתיב הכא (שמות יט, א) ביום הזה באו מדבר סיני וכתוב התם (שמות יב, ב) החדש הזה לכם ראש חדשים מה להלן ר"ח אף כאן ר"ח

ראש השנה כ:א

והתני רבה בר שמואל יכול כשם שמעברין את השנה לצורך כך מעברין את החדש לצורך ת"ל (שמות יב, ב) החדש הזה לכם ראש חדשים כזה ראה וקדש

ראש השנה ט:ב

ולנטיעה: מנלן דכתיב (ויקרא יט, כג) שלש שנים ערלים וכתוב (ויקרא יט, כד) ובשנה הרביעית ויליף שנה שנה מתשרי דכתיב (דברים יא, יב) מראשית השנה וליגמר שנה שנה מניסן דכתיב (שמות יב, ב) ראשון הוא לכם לחדשי השנה דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שאין עמה חדשים ואין דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שיש עמה חדשים

ראש השנה ז:א

ולתרומת שקלים: מנלן א"ר יאשיה אמר קרא (במדבר כח, יד) זאת עולת חדש בחדשו לחדשי השנה אמרה תורה חדש והבא קרבן מתרומה חדשה וגמרי שנה שנה מניסן דכתיב (שמות יב, ב) ראשון הוא לכם לחדשי השנה

נדרים לו:א

אלמה אמר ר' אלעזר הפריש פסח על חבירו לא עשה כלום אמר רבי זירא שמות יב:ג שה לבית אבות לאו דאורייתא וממאי מדתנן האומר לבניו הריני שוחט את הפסח על מי שיעלה מכם ראשון לירושלים כיון שהכניס ראשון ראשו ורובו זכה בחלקו ומזכה את אחיו עמו

פסחים צו:א

מה בין פסח מצרים לפסח דורות פסח מצרים מקחו מבעשור וטעון הזאה באגודת אזור ועל המשקוף ועל שתי המזוזות ונאכל בחפזן בלילה אחד ופסח דורות נוהג כל שבעה: גמ' מנא לן דכתיב (שמות יב, ג) דברו אל כל עדת ישראל לאמר בעשור לחדש הזה ויקחו זה מקחו מבעשור ואין פסח דורות מקחו מבעשור

פסחים צא:ב

איש דקאמר ר"ש אי נימא (שמות יב, ג) ויקחו להם איש שה לבית אבות וגו' ההוא מיבעי ליה לכדרכי יצחק דאמר איש זוכה ואין קטן זוכה

פסחים ו:ב

מאי טעמא דרשב"ג שהרי משה עומד בראש החדש ומזהיר על הפסח שנאמר (שמות יב, ב) החדש הזה לכם ראש חדשים וכתוב דברו אל כל עדת ישראל לאמר בעשור לחדש הזה ויקחו להם איש שה לבית אבות

קידושין מב:א

שליח בקדשים מנא ליה מיניה ודילמא שאני התם דאית ליה שותפות בגוייהו אלא מהכא (שמות יב, ג) ויקחו להם איש שה לבית אבות שה לבית

תלמוד בבלי על ספר שמות

פסחים פט:א

אבל לימנות דברי הכל עד שישחט דאמר קרא (שמות יב, ד) במכסת נפשות והדר תכוסו

פסחים פט:א

אמר אביי מחלוקת לימשך דרבנן סברי (שמות יב, ד) מהיות משה מחיותיה דשה ור"ש סבר מהוייתיה דשה

פסחים צ:א

ורבי היא מאי רבי דתניא (שמות יב, ד) אם ימעט הבית מהיות משה החייהו משה מכדי אכילה ולא מכדי מקח רבי אומר אף מכדי מקח שאם אין לו ממנה אחר עמו על פסחו ועל חגיגתו ומעות שבידו חולין שעל מנת כן הקדישו ישראל את פסחיהן

פסחים צא:ב

ר"ש אומר אשה בראשון עושין אותה טפילה לאחרים בשני אין שוחטין עליה כל עיקר במאי קמיפלגי רבי יהודה סבר (שמות יב, ד) במכסת נפשות ואפילו נשים

פסחים סא:א

דת"ר (שמות יב, ד) במכסת מלמד שאין הפסח נשחט אלא למנויו יכול שחטו שלא למנויו יהא כעובר על המצוה וכשר ת"ל במכסת תכוסו הכתוב שנה עליו לעכב

פסחים סא:א

אשכחן שלא למנויו שלא לאוכליו מנא לן אמר קרא (שמות יב, ד) איש לפי אכלו תכוסו איתקש אוכלין למנויין

פסחים סא:א

ר' אומר לשון סורסי הוא כאדם שאומר לחבירו כוס לי טלה זה אשכחן שלא למנויו שלא לאוכליו מנא לן אמר קרא (שמות יב, ד) איש לפי אכלו תכוסו איתקש אוכלין למנויין

יומא מט:ב

שני התם דכתיב (שמות יב, ד) מהיות משה מחיותה דשה מתיב מר זוטרא אין פודין לא בעגל ולא בחיה ולא בשחוטה ולא בטריפה ולא בכלאים ולא בכוי אלא בשה

פסחים עה:ב

והא בעינן אכילה אכילה לא מעכבא והא כתיב (שמות יב, ד) איש לפי אכלו למצוה ולעכב לא

פסחים עה:ב

והתניא (שמות יב, ד) במכסת מלמד שאין הפסח נשחט אלא למנויו יכול שחטו שלא למנויו יהא כעובר על המצוה וכשר ת"ל איש לפי אכלו תכוסו הכתוב שנה עליו לעכב ואיתקש אוכלין למנויין

קידושין מב:א

דא"ר יצחק איש זוכה ולא הקטן זוכה ההוא (שמות יב, ד) מאיש לפי אכלו נפקא

סוכה מב:ב

יכול לאכול כזית צלי שוחטין עליו את הפסח שנאמר (שמות יב, ד) איש לפי אכלו רבי יהודה אומר עד שיכול לברר אכילה כיצד נותנין לו צרור וזורקו אגוז ונוטלו

יומא מט:ב

שאני התם דיליף **שה** מפסח אי מה להלן זכר תם וכן שנה אף כאן זכר תם וכן שנה ת"ל (שמות יג, ג) תפדה תפדה ריבה אי תפדה תפדה ריבה אפילו כולהו נמי אם כן שה מאי אהני ליה

פסחים סא:א

שחטו קודם חצות פסול משום שנא' (שמות יב, ו) בין הערבים

פסחים סא:א

שחטו קודם חצות פסול משום שנא' (שמות יב, ו) בין הערבים

פסחים עה:ב

מנין שכל ישראל יוצאין בפסח אחד ת"ל (שמות יב, ו) ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל בין הערבים וכי כל הקהל שוחטין והלא אין שוחט אלא אחד אלא מלמד שכל ישראל יוצאין בפסח

תלמוד בבלי על ספר שמות

פסחים טז:א

הפסח נשחט בשלש כתות שנאמר (שמות יב, ו) ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל קהל ועדה וישראל

פסחים צו:א

והתניא בן בג בג אומר מניין לתמיד שטעון ביקור ד' ימים קודם שחיטה שנא' (במדבר כח, ב) תשמרו להקריב לי במועדו ולהלן הוא אומר והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר מה להלן טעון ביקור ד' ימים קודם שחיטה אף כאן טעון ביקור ד' ימים קודם שחיטה

פסחים צו:א

אלא מעתה (שמות יב, ו) והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחדש הזה הכי נמי זה טעון ביקור ד' ימים קודם שחיטה ואין אחר טעון ביקור

קידושין מב:א

דתניא רבי יונתן אומר מנין שכל ישראל כולן יוצאים בפסח אחד שנא' (שמות יב, ו) ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל בין הערבים וכי כל הקהל כולם שוחטים והלא אינו שוחט אלא אחד אלא מכאן שכל ישראל יוצאים בפסח אחד

פסחים קח:א

אמר ר"א מכשיר היה בן בתירא בפסח ששחטו שחרית בארבעה עשר לשמו ומצפרא זמן פסחא הוא דכולי יומא חזי לפסחא דסבר (שמות יב, ו) בין הערבים בין ערב דאתמול לערב דהאידינא

קידושין מא:ב

דא"ר יהושע בן קרחה מנין ששלוחו של אדם כמותו שנאמר (שמות יב, ו) ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל בין הערבים וכי כל הקהל כולן שוחטין והלא אינו שוחט אלא אחד אלא מכאן ששלוחו של אדם כמותו

פסחים פו:א

מתניתין מני רבי יהודה היא דתניא (שמות יב, ז) על הבתים אשר יאכלו אותו בהם מלמד שהפסח נאכל בשתי חבורות יכול יהא האוכל אוכל בשתי מקומות תלמוד לומר (שמות יב, מו) בבית אחד יאכל

פסחים קכ:ב

אמר רב יוסף ר"א בן עזריה הוא דתניא (שמות יב, ח) ואכלו את הבשר בלילה הזה ר"א בן עזריה אומר נאמר כאן בלילה הזה ונאמר להלן (שמות יב, יב) ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה מה להלן עד חצות אף כאן עד חצות

פסחים פה:א

ומה אני מקיים (שמות יב, ח) ואכלו את הבשר בלילה הזה בבשר שעל גבי העצם או אינו אלא בבשר שבתוך העצם ומה אני מקיים ועצם לא תשברו בו בעצם שאין בו מוח אבל בעצם שיש בו מוח שובר ואוכל

פסחים קכ:א

תניא כוותיה דרבא (דברים טז, ח) ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת לה' אלהיך מה שביעי רשות אף ששת ימים רשות מאי טעמא הוי דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא אף לילה הראשון רשות תלמוד לומר על מצות ומורורים יאכלוהו אין לי אלא בזמן שבית המקדש קיים בזמן שאין בית המקדש קיים מנין ת"ל בערב תאכלו מצות הכתוב קבעו חובה

פסחים צ:א

ורבי סבר כיון דהכשירו דפסח הוא כגופא דפסח דמי וחד אמר במצה ומרור נמי כולי עלמא לא פליגי דכתיב (שמות יב, ח) על מצות ומורורים יאכלוהו דכיון דמכשירין דפסח נינהו כפסח דמי

פסחים עד:א

וניתי של מתכת אידי דחם מקצתו חם כולו וקמטוי מחמת השפוד ורחמנא אמר (שמות יב, ח) צלי אש ולא צלי מחמת דבר אחר

פסחים מא:ב

מה נא בלאו אף צלי בלאו בשלמא נא כתיב אל תאכלו ממנו נא אלא צלי מנלן דכתיב (שמות יב, ח) ואכלו את הבשר בלילה הזה בלילה אין ביום לא האי לאו הבא מכלל עשה הוא וכל לאו הבא מכלל עשה עשה

מגילה כא:א

דתניא ואכלו את הבשר בלילה הזה א"ר אלעזר בן עזריה נאמר כאן בלילה הזה ונאמר להלן (שמות יב, יב) ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה מה להלן עד חצות אף כאן עד חצות

פסחים צו:א

לא מעתה דכתיב (שמות יב, ח) ואכלו את הבשר בלילה הזה ה"נ דזה נאכל בלילה ואין אחר נאכל בלילה

תלמוד בבלי על ספר שמות

ברכות ט:א

דתניא (שמות יב, ח) ואכלו את הבשר בלילה הזה רבי אלעזר בן עזריה אומר נאמר כאן בלילה הזה ונאמר להלן (שמות יב, יב) ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה מה להלן עד חצות אף כאן עד חצות

פסחים עו:א

ורחמנא אמר (שמות יב, ח) צלי אש ולא צלי מחמת דבר אחר

יבמות עד:א

דא"ר יצחק מנין לערל שאסור במעשר נאמר ממנו במעשר ונאמר ממנו בפסח מה ממנו האמור בפסח ערל אסור בו אף ממנו האמור במעשר ערל אסור בו

פסחים צו:א

אלא מעתה דכתיב (שמות יב, ט) אל תאכלו ממנו נא ממנו אי אתה אוכל אבל אתה אוכל נא בפסח דורות אמר קרא ועבדת אלא ממנו למה לי לכדרבה א"ר יצחק

יבמות עד:א

יבמות עא:א

צריכא (שמות יב, ט) ממנו ממנו למה לי לכדרבה א"ר יצחק אמר מר ר"ע אומר אינו צריך הרי הוא אומר (ויקרא כב, ד) איש איש לרבות את הערל ואימא לרבות את האונן א"ר יוסי בר' חנינא אמר קרא (ויקרא כב, ז) וכל זר זרות אמרתי לך ולא אנינות אימא ולא ערלותה לי

פסחים מא:א

ת"ר (שמות יב, ט) במים אין לי אלא במים שאר משקין מניין אמרת קל וחומר ומה מים שאין מפיגין טעמן אסורין שאר משקין שמפיגין טעמן לא כ"ש

פסחים מא:א

רבי אומר במים אין לי אלא מים שאר משקין מניין ת"ל (שמות יב, ט) ובשל מבושל מ"מ מאי בינייהו איכא בינייהו צלי קדר ורבנן האי בשל מבושל

פסחים מא:א

ת"ר יכול צלאו כל צורכו יהא חייב ת"ל (שמות יב, ט) אל תאכל ממנו נא ובשל מבושל במים נא ובשל מבושל אמרתי לך ולא שצלאו כל צורכו

פסחים מא:א

תנו רבנן יכול אכל כזית חי יהא חייב תלמוד לומר אל תאכלו ממנו נא ובשל מבושל נא ובשל אמרתי לך ולא חי יכול יהא מותר תלמוד לומר (שמות יב, ט) כי אם צלי אש

פסחים מא:ב

תלמוד לומר (שמות יב, ט) אל תאכלו ממנו נא ובשל מבושל במים כי אם צלי אש שאין תלמוד לומר כי אם צלי אש ומה תלמוד לומר כי אם צלי אש לומר לך בשעה שישנו בקום אכול צלי ישנו בבל תאכל נא בשעה שאינו בקום אכול צלי אינו בבל תאכל נא

פסחים פג:ב

חל ט"ז וכו' ואמאי ניתי עשה וידחי לא תעשה אמר חזקיה וכן תני דבי חזקיה אמר קרא (שמות יב, ז) לא תותירו ממנו עד בוקר והנותר ממנו עד בוקר באש תשרופו שאין ת"ל עד בקר מה ת"ל עד בקר ליתן לו בקר שני לשריפתו

שבת קלג:א

אמר מר יום טוב אינה דוחה אלא בזמנה בלבד מנא הני מילי אמר חזקיה וכן תנא דבי חזקיה אמר קרא (שמות יב, ז) לא תותירו ממנו עד בקר שאין ת"ל עד בקר מה ת"ל עד בקר בא הכתוב ליתן לו בקר שני לשריפתו אביי אמר קרא (במדבר כה, ז) עולת שבת בשבתו ולא עולת חול בשבת ולא עולת חול ב"ט

פסחים פד:א

בשלמא מותר בטהור דתניא (שמות יב, ז) לא תותירו ממנו עד בקר והנותר ממנו עד בקר וגו' בא הכתוב ליתן עשה אחר לא תעשה לומר שאין לוקה

פסחים קכ:ב

ור"א בן עזריה אמר לך (שמות יב, ז) מלא תותירו עד בקר נפקא הא ור"ע אמר לך אי לא כתב רחמנא הזה הוה אמינא מאי בקר בקר שני ור"א אמר לך כל היכא דכתב בקר בקר ראשון הוא

תלמוד בבלי על ספר שמות

שבת כד:ב

מ"ט לפי שאין שורפין קדשים ב"ט מנהני מילי אמר חזקיה וכן תנא דבי חזקיה אמר קרא (שמות יב, י) ולא תותירו ממנו עד בקר והנותר ממנו עד בקר שאין ת"ל עד בקר מה ת"ל עד בקר בא הכתוב ליתן לו בקר שני לשריפתו

פסחים צו:א

מנא לן דאמר קרא (שמות יב, יא) ואכלתם אותו בחפזון אותו נאכל בחפזון ואין אחר נאכל בחפזון: ופסח דורות נהוג כל שבעה : וכו': אמאי קאי אי לימא אפסח פסח כל שבעה מי איכא

ברכות ט:א

דתניא (שמות יב, ח) ואכלו את הבשר בלילה הזה רבי אלעזר בן עזריה אומר נאמר כאן בלילה הזה ונאמר להלן (שמות יב, יב) ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה מה להלן עד חצות אף כאן עד חצות

מגילה כא:א

דתניא ואכלו את הבשר בלילה הזה א"ר אלעזר בן עזריה נאמר כאן בלילה הזה ונאמר להלן (שמות יב, יב) ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה מה להלן עד חצות אף כאן עד חצות

סוכה כט:א

ואין לך כל אומה ואומה שלוקה שאין אלהיה לוקה עמה שנאמר (שמות יב, יב) ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים

פסחים קכ:ב

אמר רב יוסף ר"א בן עזריה הוא דתניא (שמות יב, ח) ואכלו את הבשר בלילה הזה ר"א בן עזריה אומר נאמר כאן בלילה הזה ונאמר להלן (שמות יב, יב) ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה מה להלן עד חצות אף כאן עד חצות

פסחים מג:א

יכול יהא ענוש כרת ת"ל (שמות יב, טו) כי כל אוכל חמץ ונכרתה על חמץ דגן גמור ענוש כרת ועל עירובו בלאו

פסחים לח:ב

רב יוסף אמר אמר קרא (שמות יב, טו) שבעת ימים מצות תאכלו מצה הנאכלת לשבעת ימים יצתה זו שאינה נאכלת לשבעת ימים אלא ליום ולילה

פסחים י:י

מ"ט דרבי יהודה רב חסדא ורבה בר רב הונא דאמרי תרווייהו כנגד שלש השבתות שבתורה (שמות יג, ז) לא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאור (שמות יב, יט) שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם (שמות יב, טו) אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם

פסחים ה:א

רבי עקיבא אומר אינו צריך הרי הוא אומר (שמות יב, טו) אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם וכתוב כל מלאכה לא (תעשו) ומצינו להבערה שהיא אב מלאכה

פסחים ד:ב

כתיב (שמות יב, יט) שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם וכתוב (שמות יב, טו) אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם הא כיצד לרבות ארבעה עשר לביעור ואימא לרבות לילי חמשה עשר לביעור דסלקא דעתך אמינא ימים כתיב ימים אין לילות לא קא משמע לן

פסחים ה:א

הכי נמי כתיב (שמות יב, טו) אך ביום הראשון תשביתו שבעת ימים מצות תאכלו אם כן נכתוב קרא ראשון הראשון למה לי

פסחים כז:ב

אמרו לו כל דין שאתה דן תחלתו להחמיר וסופו להקל אינו דין לא מצא עצים לשורפו יהא יושב ובטל והתורה אמרה (שמות יב, טו) תשביתו שאור מבתיכם בכל דבר שאתה יכול להשביתו

ביצה כח:ב

דתניא אין בין י"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד ר' יהודה מתיר אף מכשירי אוכל נפש מ"ט דת"ק אמר קרא (שמות יב, טז) הוא לבדו יעשה לכם הוא ולא מכשיריו ור' יהודה אמר קרא לכם לכם לכל צרכיכם ות"ק הא כתיב לכם אמר לך ההוא לכם ולא לנכרים

ביצה כא:א

אמר לו מפני מה לא באת אמש לבית המדרש אמר לו בלשת באה לעירנו ובקשה לחטוף את כל העיר ושחטנו להם עגל והאכלנום ופטרנום לשלום אמר לו תמה אני אם לא יצא שכרכם בהפסדכם שהרי אמרה תורה לכם ולא לעובדי כוכבים ואמאי הא חזי למיכל מיניה אמר רב יוסף עגל טרפה הואי והא חזי לכלבים תנאי היא דתניא (שמות יב, טז) אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם ממשמע שנאמר לכל נפש שומע אני אפילו נפש בהמה

תלמוד בבלי על ספר שמות

פסחים פג:ב

רבא אמר קרא (שמות יב, טז) הוא לבדו יעשה לכם הוא ולא מכשיריו לבדו

כתובות ז:א

א"ל רב פפי לרב פפא מאי דעתיך מתוך שהותרה חבורה לצורך הותרה נמי שלא לצורך אלא מעתה מותר לעשות מוגמר ביו"ט דמתוך שהותרה הבערה לצורך הותרה נמי שלא לצורך אמר ליה עליך אמר קרא (שמות יב, טז) אך אשר יאכל לכל נפש דבר השוה לכל נפש אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי אלא מעתה נזדמן לו צבי ביו"ט הואיל ואינו שוה לכל נפש ה"נ דאסור למשחטיה אמר ליה אנא דבר הצורך לכל נפש קאמינא צבי צריך לכל נפש הוא

שבת קלג:א

רבא אמר קרא (שמות יב, טז) הוא לבדו יעשה לכם הוא ולא מכשירין לבדו ולא מילה שלא בזמנה דאתיא מק"ו רב אשי אמר (ויקרא כג, ג) שבתון עשה הוא והוה ליה י"ט עשה ול"ת ואין עשה דוחה את לא תעשה ועשה

מגילה ז:ב

אין בין יום טוב לשבת אלא אוכל נפש בלבד: גמ' הא לענין מכשירי אוכל נפש זה וזה שוין מתניתין דלא כרבי יהודה דתניא אין בין יום טוב לשבת אלא אוכל נפש רבי יהודה מתיר אף מכשירי אוכל נפש מ"ט דת"ק אמר קרא (שמות יב, טז) הוא ולא מכשיריו ור' יהודה (אמר) לכם לכם לכל צורכיכם ואידך נמי הכתיב לכם לכם ולא לעובדי ככבים לכם ולא לכלבים

שבת כד:ב

רבא אמר קרא (שמות יב, טז) הוא לבדו יעשה לכם הוא ולא מכשירין לבדו ולא מילה שלא בזמנה דאתיא בק"ו

פסחים לה:ב

(שמות יב, יז) ושמתם את המצות מצה המשתמרת לשם מצה יצתה זו שאין משתמרת לשם מצה אלא לשום זבח

פסחים מא:א

אמר רבא מצוה ללכות שנאמר (שמות יב, יז) ושמתם את המצות אי לא דבעי לתיתה שימור למאי אי שימור דלישה שימור דלישה לאו שימור הוא

פסחים כח:ב

מנא ליה נפקא ליה (שמות יב, יח) מבערב תאכלו ור' יהודה מיבעי ליה לטמא ושהיה בדרך רחוקה סלקא דעתך אמינא הואיל ובפסח לא יאכל מצה ומרור נמי לא ניכול קמ"ל

פסחים ה:א

וכתיב ביה במצה (שמות יב, יח) בערב תאכלו מצות ואימא לרבות ליל י"ד לביעור

פסחים קכ:א

אמר רבא מצה בזמן הזה דאורייתא ומרור דרבנן ומאי שנא מרור דכתיב (במדבר ט, יא) על מצות ומרורים בזמן דאיכא פסח יש מרור ובזמן דליכא פסח ליכא מרור מצה נמי הא כתיב על מצות ומרורים מצה מיהדר הדר ביה קרא (שמות יב, יח) בערב תאכלו מצות

פסחים קכ:א

תניא כוותיה דרבא (דברים טז, ח) ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת לה' אלהיך מה שביעי רשות אף ששת ימים רשות מאי טעמא הוי דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא לעצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא יכול אף לילה הראשון רשות תלמוד לומר על מצות ומרורים יאכלוהו אין לי אלא בזמן שבית המקדש קיים בזמן שאין בית המקדש קיים מנין ת"ל בערב תאכלו מצות הכתוב קבעו חובה

פסחים ה:א

מצינו י"ד שנקרא ראשון שנאמר (שמות יב, יח) בראשון בארבעה עשר יום לחדש

סוכה כז:א

נאמר כאן חמשה עשר ונאמר חמשה עשר בחג המצות מה להלן לילה הראשון חובה מכאן ואילך רשות אף כאן לילה הראשון חובה מכאן ואילך רשות והתם מנלן אמר קרא (שמות יב, יח) בערב תאכלו מצות הכתוב קבעו חובה

ראש השנה כ:ב

אמר רב אשי לאכחושי סהדי אמר מר צריך שיהא לילה ויום מן החדש מנלן ר' יוחנן אמר (ויקרא כג, לב) מערב עד ערב ריש לקיש אמר (שמות יב, יח) עד יום האחד ועשרים לחדש בערב

פסחים י:ב

מ"ט דרבי יהודה רב חסדא ורבה בר רב הונא דאמרי תרווייהו כנגד שלש השבתות שבתורה (שמות יג, ז) לא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאור (שמות יב, יט) שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם (שמות יב, טו) אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם

תלמוד בבלי על ספר שמות

פסחים ה:א

דהא **איתקש** השבתת שאור לאכילת חמץ ואכילת חמץ לאכילת מצה השבתת שאור לאכילת חמץ דכתיב **(שמות יב, יט)** שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם כי כל אוכל מחמצת ונכרתה

פסחים ה:א

מפני שאור הנר יפה לבדיקה ואע"פ שאין ראייה לדבר זכר לדבר שנאמר **(שמות יב, יט)** שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם ואומר **(בראשית מד, יב)** ויחפש בגדול החל ואומר **(צפניה א, יב)** בעת ההיא **אחפש** את ירושלים **בנרות** ואומר **(משלי כ, כז)** **נר** השם נשמת אדם חופש כל חדרי בטן

פסחים ד:ב

כתיב **(שמות יב, יט)** שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם וכתיב **(שמות יב, טו)** אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם הא כיצד לרבות ארבעה עשר לביעור ואימא לרבות לילי חמשה עשר לביעור דסלקא דעתך אמינא ימים כתיב ימים אין לילות לא קא משמע לן

פסחים ז:ב

אמר רב חסדא למדנו מציאה ממציאה ומציאה מחיפוש ומחיפוש מחיפוש מנרות ונרות מנר מציאה ממציאה כתיב הכא **(שמות יב, יט)** שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם וכתיב התם **(בראשית מד, יב)** ויחפש בגדול החל ובקטן כלה **וימצא** ומציאה מחיפוש דידיה

פסחים ה:ב

ת"ל שאור שאור לגזרה שוה נאמר **שאור** בבתיים שאור לא ימצא בבתיכם ונאמר שאור בגבולין לא יראה לך **שאור** מה שאור האמור בבתיים עובר משום בל יראה ובל ימצא ובל יטמין ובל יקבל פקדונות מן הנכרי אף שאור האמור בגבולין עובר משום בל יראה ובל ימצא ובל יטמין ובל יקבל פקדונות מן הנכרי' ומה שאור האמור בגבולין שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה אף שאור האמור בבתיים שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה

פסחים ה:א

רבי יוסי אומר אינו צריך הרי הוא אומר אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם מערב יום טוב או אינו אלא ב"ט תלמוד לומר אך חלק ואי ביום טוב עצמו מי שריי' הוא **איתקש** השבתת שאור לאכילת חמץ ואכילת חמץ לאכילת מצה

פסחים ה:ב

ת"ר **(שמות יב, יט)** שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם מה ת"ל והלא כבר נאמר **(שמות יג, ז)** לא יראה לך שאור [ולא יראה לך חמץ] בכל גבולך לפי שנא' לא יראה לך שאור שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה

פסחים מג:א

ורב יהודה מ"ט לא אמר כרב נחמן אמר לך עד כאן לא קאמר ר"א התם אלא חמץ דגן גמור ע"י תערובת אבל נוקשה בעיניה לא אמר תניא כוותיה דרב יהודה **(שמות יב, כ)** כל מחמצת לא תאכלו לרבות כותח הבבלי ושכר המדי וחומץ האדומי וזיתום המצרי

פסחים כה:ב

מ"ט דר' יהודה תלתא קראי כתיבי **(שמות יג, ג)** לא יאכל חמץ **(שמות יב, כ)** וכל מחמצת לא תאכלו **(דברים טז, ג)** לא תאכל עליו חמץ חד לפני זמנו וחד לאחר זמנו וחד לתוך זמנו

פסחים לו:א

תנו רבנן יכול יוצא אדם ידי חובתו בבכורים תלמוד לומר **(שמות יב, כ)** בכל מושבותיכם תאכלו מצות מצה הנאכלת בכל מושבותיכם יצאו בכורים שאין נאכלין בכל מושבותיכם אלא בירושלים דברי רבי יוסי הגלילי

פסחים ה:א

ואכילת חמץ לאכילת מצה דכתיב **(שמות יב, כ)** כל מחמצת לא תאכלו בכל מושבותיכם תאכלו מצות

סוכה יא:ב

דתניא לולב בין אגוד בין שאינו אגוד כשר ר' יהודה אומר אגוד כשר שאינו אגוד פסול מ"ט דרבי יהודה יליף לקיחה לקיחה מאגודת אזוב כתיב התם **(שמות יב, כב)** ולקחתם אגודת אזוב וכתיב הכא **(ויקרא כג, מ)** ולקחתם לכם ביום הראשון מה להלן באגודה אף כאן נמי באגודה

סוכה לג:א

דתניא לולב בין אגוד בין שאינו אגוד כשר ר' יהודה אומר אגוד כשר שאינו אגוד פסול מאי טעמא דר' יהודה יליף לקיחה לקיחה מאגודת אזוב כתיב הכא **(ויקרא כג, מ)** ולקחתם לכם ביום הראשון וכתיב התם **(שמות יב, כב)** ולקחתם אגודת אזוב מה להלן אגודה אף כאן אגודה

פסחים סב:ב

ואמאי נימא הואיל ובזמנו פוסל שלא בזמנו נמי פוסל אמר רב פפא שאני התם דאמר קרא **(שמות יב, כז)** ואמרתם זבח פסח הוא הוא בהוייתו לא הוא לשום אחרים ולא אחרים לשמו בזמנו שהוא פסול לשום אחרים פסולין לשמו שלא בזמנו שהוא כשר לשום אחרים אחרים כשרים לשמו

תלמוד בבלי על ספר שמות

פסחים קטז:ב

שלשה דברים אלו בפסח לא יצא ידי חובתו ואלו הן פסח מצה ומרור פסח על שום שפסח המקום על בתי אבותינו במצרים שנאמר (שמות יב, כז) ואמרתם זבח פסח הוא לה' אשר פסח וגו'

יבמות עב:א

כל אותן ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר לא היה יום שלא נשבה בו רוח צפונית בחצי הלילה שנא' (שמות יב, כט) ויהי בחצי הלילה וה' הכה כל בכור וגו'

פסחים קטז:ב

מצה על שום שנגאלו אבותינו ממצרים שנאמר (שמות יב, לט) ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים וגו'

מגילה ט:א

(שמות ד, כ) ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על נושא בני אדם (שמות יב, מ) ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים ובשאר ארצות ארבע מאות שנה (שמות כד, ה) וישלח את זאטוטי בני ישראל (שמות כד, יא) ואל זאטוטי בני ישראל לא שלח ידו

פסחים קטז:ב

אמר קרא (שמות יב, מב) ליל שמורים ליל המשומר ובא מן המזיקין

ראש השנה יא:ב

בניסן נגאלו בניסן עתידין ליגאל מנלן אמר קרא (שמות יב, מב) ליל שמורים ליל המשומר ובא מששת ימי בראשית

יבמות ע:ב

מי איכא מידי דערלות דגופיה לא מעכבא ביה ערלות דאחרני מעכבא ביה השתא דאמרת בו לדרשה הוא דאתא (שמות יב, מג) כל בן נכר לא יאכל בו למה לי בו

יבמות סב:א

אמרה תורה (שמות יב, מג) כל בן נכר לא יאכל בו התורה כולה וישראל מומרים על אחת כמה וכמה והסכימה דעתו לדעת המקום דכתיב (שמות לד, א) אשר שברת ואמר ריש לקיש אמר ליה הקב"ה למשה יישר כחך ששברת

שבת פז:א

ומה פסח שהוא אחד מתרי"ג מצות אמרה תורה (שמות יב, מג) וכל בן נכר לא יאכל בו התורה כולה [כאן] וישראל מומרים על אחת כמה וכמה

פסחים צו:א

אלא מעתה (שמות יב, מג) וכל בן נכר לא יאכל בו ה"נ דבו אינו אוכל אבל אוכל הוא פסח לדורות אמר קרא ועבדת אלא בו למה לי בו המרת דת פוסלת ואין המרת דת פוסלת בתרומה ואיצטריך למיכתב ערל ואיצטריך למכתב בן נכר דאי כתב רחמנא ערל משום דמאיס אבל בן נכר לא מאיס אימא לא צריכא ואי אשמעינן בן נכר משום דאין לבו לשמים אבל ערל דלבו לשמים אימא לא צריכא

פסחים ג:ב

אין בודקין מן המזבח ולמעלה לא תימא שמץ פסול אלא אימא שחץ פסול ואי בעית אימא שאני התם דאיהו דארע נפשיה ההוא ארמא דהוה סליק ואכיל פסחים בירושלים אמר כתיב (שמות יב, מג) כל בן נכר לא יאכל בו (שמות יב, מח) כל ערל לא יאכל בו

יבמות מח:א

מאי טעמא דרבי שמעון בן אלעזר דכתיב (שמות יב, מד) כל עבד איש מקנת כסף עבד איש ולא עבד אשה אלא עבד איש אתה מל בעל כרחו ואי אתה מל בן איש בעל כרחו

יבמות ע:ב

אמר קרא (שמות יב, מד) ומלתה אותו אז יאכל בו מילת זכריו ועבדיו מעכבת בו מלאכול בפסח ואין מילת זכריו ועבדיו מעכבת בתרומה

יבמות עא:א

מנין ליתן את האמור של זה בזה ואת האמור של זה בזה ת"ל (שמות יב, מח) אז אז לגזירה שוה בשלמא עבדיו משכחת לה דאיתנהו בשעת אכילה וליתנהו בשעת עשיה

גיטין לח:א

שמואל לטעמיה דאמר שמואל המפקיר עבדו יצא לחירות ואינו צריך גט שיחרור שנאמר (שמות יב, מד) וכל עבד איש מקנת כסף עבד איש ולא עבד אשה אלא עבד שיש לו רשות לרבו עליו קרוי עבד שאין לו רשות לרבו עליו אין קרוי עבד

תלמוד בבלי על ספר שמות

קידושין עב:ב

ושמואל לטעמיה דאמר המפקיר עבדו יצא לחירות ואינו צריך גט שחרור שנא' (שמות יב, מד) כל עבד איש מקנת כסף עבד איש ולא עבד אשה אלא עבד שיש לו רשות לרבו עליו קרוי עבד עבד שאין לרבו רשות עליו אין קרוי עבד

פסחים צו:א

אלא מעתה (שמות יב, מד) ומלתה אותו אז יאכל בו ה"נ דבו אינו אוכל אבל אוכל בפסח דורות אמר קרא ועבדת אלא בו ל"ל בו מילת זכריו ועבדיו מעכבת ואין מילת זכריו ועבדיו מעכבת בתרומה אלא מעתה דכתיב (במדבר ט, יב) ועצם לא ישברו בו ה"נ דבו אינו שובר אבל שובר בפסח דורות אמר קרא ועבדת

יבמות ע:א

תניא א"ר אלעזר מנין לערל שאין אוכל בתרומה נאמר (שמות יב, מה) תושב ושכיר בפסח ונאמר (ויקרא כב, ז) תושב ושכיר בתרומה מה תושב ושכיר האמור בפסח ערל אסור בו אף תושב ושכיר האמור בתרומה ערל אסור בו

פסחים צו:א

אלא מעתה (שמות יב, מה) תושב ושכיר לא יאכל בו הכי נמי דבו הוא אינו אוכל אבל אוכל הוא בפסח דורות אמר קרא ועבדת אלא בו למה לי בו המרת דת פוסלת ואין המרת דת פוסלת בתרומה

פסחים פד:ב

דתניא ר' אומר (שמות יב, מו) בבית אחד יאכל (שמות יב, מו) ועצם לא תשברו בו על הכשר הוא חייב ואינו חייב על הפסול היתה לו שעת הכושר ונפסל בשעת אכילה אין בו משום שבירת עצם יש בו שיעור אכילה יש בו משום שבירת עצם אין בו שיעור אכילה אין בו משום שבירת עצם

פסחים פג:א

ומאן תנא דשני ליה בין שהיתה לו שעת הכושר ללא היתה לו שעת הכושר רבי יעקב היא דתניא (שמות יב, מו) ועצם לא תשברו בו בו בכשר ולא בפסול רבי יעקב אומר היתה לו שעת הכושר ונפסל יש בו משום שבירת העצם לא היתה לו שעת הכושר אין בו משום שבירת העצם ר"ש אומר אחד זה ואחד זה אין בו משום שבירת העצם

פסחים פה:ב

מחבורה לחבורה מנין דתניא (שמות יב, מו) לא תוציא מן הבית מן הבשר חוצה אין לי אלא מבית לבית מחבורה לחבורה מנין ת"ל חוצה חוץ לאכילתו

פסחים פו:א

מתניתין מני רבי יהודה היא דתניא (שמות יב, ז) על הבתים אשר יאכלו אותו בהם מלמד שהפסח נאכל בשתי חבורות יכול יהא האוכל אוכל בשתי מקומות תלמוד לומר (שמות יב, מו) בבית אחד יאכל

פסחים פה:א

והתניא (שמות יב, מו) ועצם לא תשברו בו אחד עצם שיש בו מוח ואחד עצם שאין בו מוח

פסחים פד:א

ר' אומר (שמות יב, מו) בבית אחד יאכל ועצם לא תשברו בו כל הראוי לאכילה יש בו משום שבירת עצם ושאין ראוי לאכילה אין בו משום שבירת עצם

פסחים פד:א

מנלן דאמר קרא (שמות יב, מו) ועצם לא תשברו בו בו בכשר ולא בפסול

פסחים ג:ב

אין בודקין מן המזבח ולמעלה לא תימא שמץ פסול אלא אימא שחץ פסול ואי בעית אימא שאני התם דאיהו דארע נפשיה ההוא ארמא דהוה סליק ואכיל פסחים בירושלים אמר כתיב (שמות יב, מג) כל בן נכר לא יאכל בו (שמות יב, מח) כל ערל לא יאכל בו

פסחים צו:א

ור"ע אלא מעתה דכתיב (שמות יב, מח) וכל ערל לא יאכל בו ה"נ דבו אינו אוכל אבל אוכל בפסח דורות אמר קרא (שמות יג, ה) ועבדת אלא בו למה לי בו אינו אוכל אבל הוא אוכל במצה ומרור

יבמות עא:א

מנין ליתן את האמור של זה בזה ואת האמור של זה בזה ת"ל (שמות יב, מח) אז אז לגזירה שוה בשלמא עבדיו משכחת לה דאיתנהו בשעת אכילה וליתנהו בשעת עשיה

יבמות עב:ב

אי הכי אימא (שמות יב, מח) כל ערל לא יאכל בו בו אינו אוכל אבל אוכל הוא בתרומה

תלמוד בבלי על ספר שמות

פסחים כה:ב

ור' שמעון טמא ושהיה בדרך רחוקה לא איצטריך קרא דלא גרע מערל ובן נכר דכתיב (שמות יב, מח) וכל ערל לא יאכל בו בו הוא אינו אוכל אבל אוכל הוא במצה ובמרור

פסחים קכ:א

ורבא אמר לך טמא ושהיה בדרך רחוקה לא צריך קרא דלא גרעי מערל ובן נכר דתניא (שמות יב, מח) כל ערל לא יאכל בו בו אינו אוכל אבל אוכל במצה ומרור

יבמות עא:א

אמר רבא ותסברא (שמות יב, מח) המול לו כל זכר אמר רחמנא ואז יקרב לעשותו והאי לאו בר מהילא הוא אלא הכא במאי עסקינן כגון שחלצתו חמה וניתוב ליה כל שבעה (דאמר שמואל חלצתו חמה נותנין לו כל שבעה) דיהבינן ליה כל שבעה ונימהליה מצפרא בעינן

קידושין כט:א

ואיהי מנלן דלא מיחייבא למיפרק נפשה דכתיב תפדה תפדה כל שאחרים מצווים לפדותו מצווה לפדות את עצמו וכל שאין אחרים מצווים לפדותו אין מצווה לפדות את עצמו ומנין שאין אחרים מצווין לפדותה דאמר קרא (שמות יג, ב) כל בכור בניך תפדה בניך ולא בנותיך

קידושין כט:א

לפדותו:מנלן דכתיב (שמות יג, ב) כל בכור בניך תפדה

פסחים צו:ב

אלא אחמץ מכלל דפסח מצרים לילה אחד ותו לא והתניא רבי יוסי הגלילי אומר מנין לפסח מצרים שאין חימוצו נוהג אלא יום אחד ת"ל (שמות יג, ג) לא יאכל חמץ וסמיק ליה היום אתם יוצאים אלא ה"ק לילה אחד והוא הדין לפסח דורות וחימוצו כל היום ופסח דורות נוהג כל שבעה

שבת פו:ב

ודכולי עלמא בשבת ניתנה תורה לישראל כתיב הכא (שמות כ, ז) זכור את יום השבת לקדשו וכתוב התם (שמות יג, ג) ויאמר משה אל העם זכור את היום הזה מה להלן בעצומו של יום אף כאן בעצומו של יום

פסחים כה:ב

מ"ט דר' יהודה תלתא קראי כתיבי (שמות יג, ג) לא יאכל חמץ (שמות יב, כ) וכל מחמצת לא תאכלו (דברים טז, ג) לא תאכל עליו חמץ חד לפני זמנו וחד לאחר זמנו וחד לתוך זמנו

פסחים כא:ב

אמר חזקיה מנין לחמץ בפסח שאסור בהנאה שנאמר (שמות יג, ג) לא יאכל חמץ לא יהא בו היתר אכילה טעמא דכתב רחמנא לא יאכל חמץ הא לא כתב לא יאכל הוה אמינא איסור אכילה משמע איסור הנאה לא משמע ופליגא דר' אבהו דא"ר אבהו כל מקום שנאמר לא יאכל לא תאכל לא תאכלו אחד איסור אכילה ואחד איסור הנאה

פסחים כה:ב

רבי יוסי הגלילי אומר מנין לפסח מצרים שאין חימוצו נוהג אלא יום אחד תלמוד לומר לא יאכל חמץ וסמיק ליה (שמות יג, ז) היום אתם יוצאים

פסחים צו:א

שאני התם דכתיב תשמרו ופסח דורות נמי הכתיב (שמות יג, ה) ועבדת את העבודה הזאת בחדש הזה שיהו כל עבודות חדש זה כזה אלא ההוא הזה למעוטי פסח שני דכוותיה

פסחים צו:א

ור"ע אלא מעתה דכתיב (שמות יב, מח) וכל ערל לא יאכל בו ה"נ דבו אינו אוכל אבל אוכל בפסח דורות אמר קרא (שמות יג, ה) ועבדת אלא בו למה לי בו אינו אוכל אבל הוא אוכל במצה ומרור

פסחים י:ב

מ"ט דרבי יהודה רב חסדא ורבה בר רב הונא דאמרי תרוייהו כנגד שלש השבתות שבתורה (שמות יג, ז) לא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאור (שמות יב, ט) שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם (שמות יב, ט) אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם

פסחים כה:א

חמץ של נכרי שעבר עליו הפסח מותר בהנאה ושל ישראל אסור בהנאה שנאמר (שמות יג, ז) לא יראה לך שאור

תלמוד בבלי על ספר שמות

פסחים ה:ב

ת"ל שאור שאור לגזרה שוה נאמר **שאור** בבתים שאור לא ימצא בבתים ונאמר שאור בגבולין לא יראה לך **שאור** מה שאור האמור בבתים עובר משום בל יראה ובל ימצא ובל יטמין ובל יקבל פקדונות מן הנכרי אף שאור האמור בגבולין עובר משום בל יראה ובל ימצא ובל יטמין ובל יקבל פקדונות מן הנכרי' ומה שאור האמור בגבולין שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה אף שאור האמור בבתים שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה

פסחים ה:ב

ת"ר (**שמות יב, ט**) שבעת ימים שאור לא ימצא בבתים מה ת"ל והלא כבר נאמר (**שמות יג, ז**) לא יראה לך שאור [ולא יראה לך חמץ] בכל גבולך לפי שנא' לא יראה לך שאור שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה

ביצה ז:ב

אתמר נמי א"ר יוסי בר חנינא מחלוקת לענין ביעור אבל לענין אכילה דברי הכל זה וזה בכזית תניא נמי הכי (**שמות יג, ז**) ולא יראה לך (שאור) ולא יראה לך (חמץ) זהו מחלוקת שבין בית שמאי וב"ה שב"ש אומרים שאור בכזית וחמץ בככותבת וב"ה אומרים זה וזה בכזית

פסחים כג:א

תניא ר' יוסי הגלילי אומר תמה על עצמך היאך חמץ אסור בהנאה כל שבעה שאני התם דאמר קרא (**שמות יג, ז**) ולא יראה לך שאור שלך יהא ורבנן שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה

פסחים קטז:ב

בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים שנאמר (**שמות יג, ח**) והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים

פסחים קטז:ב

סומא פטור מלומר הגדה כתיב הכא בעבור **זה** וכתיב התם (**דברים כא, כ**) בננו **זה** מה להלן פרט לסומא אף כאן פרט לסומין

שבת קח:א

מניין שאין כותבין תפילין אלא על גבי עור בהמה טהורה א"ל דכתיב (**שמות יג, ט**) למען תהיה תורת ה' בפיד מן המותר בפיד

קידושין לה:א

אמר רבא פפונאי ידעי לה לטעמא דהא מילתא ומנו רב אחא בר יעקב אמר קרא (**שמות יג, ט**) והיה לך לאות על ירך ולזכרון בין עיניך למען תהיה תורת ה' בפיד **הוקשה** כל התורה כולה לתפילין מה תפילין מ"ע שהזמן גרמא ונשים פטורות אף כל מ"ע שהזמן גרמא נשים פטורות

עירובין צו:א

והתניא ר"ע אומר יכול יניח אדם תפילין בשבתות וימים טובים ת"ל (**שמות יג, ט**) והיה לך לאות על ירך מי שצריכין אות יצאו אלו שהן גופן אות אלא האי תנא הוא דתניא הניעור בלילה רצה חולץ רצה מניח דברי רבי נתן יונתן הקיטוני אומר אין מניחין תפילין בלילה

שבת כח:ב

דתני רב יוסף לא הוכשרו במלאכת שמים אלא עור בהמה טהורה בלבד למאי הלכתא לתפילין תפילין בהדיא כתיב בהו (**שמות יג, ט**) למען תהיה תורת ה' בפיד מן המותר בפיד

קידושין לה:א

אמר רבא פפונאי ידעי לה לטעמא דהא מילתא ומנו רב אחא בר יעקב אמר קרא (**שמות יג, ט**) והיה לך לאות על ירך ולזכרון בין עיניך למען תהיה תורת ה' בפיד **הוקשה** כל התורה כולה לתפילין מה תפילין מ"ע שהזמן גרמא ונשים פטורות אף כל מ"ע שהזמן גרמא נשים פטורות

שבת קח:א

דכתיב (**שמות יג, ט**) למען תהיה תורת ה' בפיד מדבר המותר בפיד אלא מעתה על גבי עור נבלות וטרפות אל יכתבו א"ל אמשול לך משל למה"ד לשני בני אדם שנתחייבו הריגה למלכות אחד הרגו מלך ואחד הרגו איספקליטור איזה מהן משובח הוי אומר זה שהרגו מלך אלא מעתה יאכלו אמר ליה התורה אמרה (**דברים יד, כא**) לא תאכלו כל נבלה ואת אמרת יאכלו א"ל קאלוס

עירובין צו:א

הישן בשמיני בסוכה ילקה אלא מחוורתא כדשנינן מעיקרא ומאן שמעת ליה שבת זמן תפילין ר' עקיבא דתניא (**שמות יג, י**) ושמרת את החקה הזאת למועדה מימים ימימה ימים ולא לילות מימים ולא כל ימים פרט לשבתות וימים טובים דברי רבי יוסי הגלילי ר' עקיבא אומר לא נאמר חוקה זו אלא לענין פסח בלבד

עירובין צו:א

הישן בשמיני בסוכה ילקה אלא מחוורתא כדשנינן מעיקרא ומאן שמעת ליה שבת זמן תפילין ר' עקיבא דתניא (**שמות יג, י**) ושמרת את החקה הזאת למועדה מימים ימימה ימים ולא לילות מימים ולא כל ימים פרט לשבתות וימים טובים דברי רבי יוסי הגלילי ר' עקיבא אומר לא נאמר חוקה זו אלא לענין פסח בלבד

תלמוד בבלי על ספר שמות

יומא מט:ב

שאני התם דיליף **שה שה** מפסח אי מה להלן זכר תם וכן שנה אף כאן זכר תם וכן שנה ת"ל (**שמות יג, יג**) תפדה תפדה ריבה אי תפדה תפדה ריבה אפילו כולהו נמי אם כן שה מאי אהני ליה

סוטה יג:ב

אמר ר' חמא בר' חנינא משכם גנבוהו ולשכם נחזיר אבידתו קשו קראי אהדדי כתיב (**שמות יג, יט**) ויקח משה את עצמות יוסף עמו וכתוב ואת עצמות יוסף אשר העלו בני ישראל וגו' א"ר חמא בר' חנינא כל העושה דבר ולא גמרו ובא אחר וגמרו מעלה עליו הכתוב על שגמרו כאילו עשאו

פסחים טז:א

וטמא מת מותר ליכנס למחנה לוייה ולא טמא מת בלבד אמרו אלא אפילו מת עצמו שנאמר (**שמות יג, יט**) ויקח משה את עצמות יוסף עמו עמו במחיצתו

סוטה כ:ב

מ"ט דדילמא מתה למימרא דמת אסור במחנה לוייה והתניא טמא מת מותר ליכנס למחנה לוייה ולא טמא מת בלבד אמרו אלא אפילו מת עצמו שנאמר (**שמות יג, יט**) ויקח משה את עצמות יוסף עמו עמו במחיצתו

סוטה ט:ב

יוסף זכה לקבור את אביו ואין באחיו גדול ממנו שנאמר (**בראשית נ, ז**) ויעל יוסף לקבור את אביו ויעלו עמו גם רכב גם פרשים מי לנו גדול מיוסף שלא נתעסק בו אלא משה משה זכה בעצמות יוסף ואין בישראל גדול ממנו שנאמר (**שמות יג, יט**) ויקח משה את עצמות יוסף עמו

נזיר מה:א

והתניא טמא מת מותר ליכנס במחנה לוייה ולא טמא מת בלבד אלא אפי' מת עצמו שנאמר (**שמות יג, יט**) ויקח משה את עצמות יוסף עמו מאי עמו עמו במחיצתו עמו במחנה לוייה אלא (אמר אביי) טבול יום של זב זב דמי ואפ"ה כיון דמחוסר כפרה לא עייל ואי במחנה לוייה קאי אמאי קאי ליה אהל מועד למימרא מה התם מחוסר כפרה לא עייל אף למחנה לוייה נמי מחוסר כפרה לא עייל

קידושין לב:א

א"ר מתנה אמר רב חסדא האב שמחל על כבודו כבודו מחול הרב שמחל על כבודו אין כבודו מחול ורב יוסף אמר אפי' הרב שמחל על כבודו כבודו מחול שנאמר (**שמות יג, כא**) והשם הולך לפניו יומם

שבת כג:ב

(**שמות יג, כב**) לא ימיש עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה מלמד שעמוד ענן משלים לעמוד האש ועמוד האש לעמוד הענן

פסחים ק"ח:ב

מאי אחד ומחצה שבהן דאילו בפרעה כתיב (**שמות יד, ז**) שש מאות רכב בחור ואילו בסיסרא כתיב (**שופטים ד, ג**) תשע מאות רכב ברזל

יומא ד:ב

כתיב (**שמות מ, לה**) ולא יכול משה לבא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן וכתיב (**שמות כד, יח**) ויבא משה **בתוך** הענן מלמד שתפסו הקדוש ברוך הוא למשה והביאו בענן דבי ר' ישמעאל תנא נאמר כאן בתוך ונאמר להלן בתוך (**שמות יד, טז**) ויבואו בני ישראל **בתוך** הים מה להלן שביל דכתיב (**שמות יד, כב**) והמים להם חומה אף כאן שביל

מגילה י:ב

וא"ר יוחנן מפני מה לא נאמר כי טוב בהודאה זו לפי שאין הקב"ה שמח במפלתן של רשעים ואמר רבי יוחנן מאי דכתיב (**שמות יד, ט**) ולא קרב זה אל זה כל הלילה בקשו מלאכי השרת לומר שירה אמר הקב"ה מעשה ידי טובעין בים ואתם אומרים שירה

יומא ד:ב

כתיב (**שמות מ, לה**) ולא יכול משה לבא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן וכתיב (**שמות כד, יח**) ויבא משה **בתוך** הענן מלמד שתפסו הקדוש ברוך הוא למשה והביאו בענן דבי ר' ישמעאל תנא נאמר כאן בתוך ונאמר להלן בתוך (**שמות יד, טז**) ויבואו בני ישראל **בתוך** הים מה להלן שביל דכתיב (**שמות יד, כב**) והמים להם חומה אף כאן שביל

סוטה יא:א

הן אינן יודעין שעל כל העולם כולו אינו מביא אבל על אומה אחת הוא מביא אי נמי הוא אינו מביא אבל הן באין ונופלין בתוכו וכן הוא אומר (**שמות יד, כז**) ומצרים נסים לקראתו

פסחים ק"ח:ב

אמר לו רבש"ע יש עבד שתובע את רבו אמר לו נחל קישון יהא לי ערב מיד פלט אותן ליבשה ובאו ישראל וראו אותן שנאמר (**שמות יד, ז**) וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים

תלמוד בבלי על ספר שמות

סוטה ל:ב

דרש רבי עקיבא בשעה שעלו ישראל מן הים נתנו עיניהם לומר שירה וכיצד אמרו שירה כגדול המקרא את הלל והן עונין אחריו ראשי פרקים משה אמר (שמות טו, א) אשירה לה' והן אומרים אשירה לה' משה אמר כי גאה גאה והן אומרים אשירה להשם

סוטה כז:ב

בו ביום דרש רבי עקיבא (שמות טו, א) אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר שאין ת"ל לאמר ומה ת"ל לאמר: מלמד שהיו ישראל עונין שירה אחריו של משה על כל דבר ודבר כקוראין את הלל (אשירה לה' כי גאה גאה) לכך נאמר לאמר

סוכה יא:ב

ואם לא אגדו כשר אי ר' יהודה כי לא אגדו אמאי כשר אי רבנן אמאי מצוה לעולם רבנן היא ומשום שנאמר (שמות טו, ב) זה אלי ואנוהו התנאה לפניו במצות

גיטין כ:א

אמר רב אחא בר יעקב דילמא לא היא עד כאן לא קאמרי רבנן התם דבעינא (שמות טו, ב) זה אלי ואנוהו וליכא אבל הכא לא אמר רב חסדא יכילנא למיפסלינהו לכולי גיטי דעלמא אמר לי' רבא מאי טעמא אילימא משום דכתיב (דברים כד, ג) וכתב והכא איהי קא כתבה ליה ודילמא אקנויי אקנו ליה רבנן ואלא משום דכתיב ונתן והכא לא יהיב לה מידי דלמא נתינת גט היא תדע דשלחו מתם כתבו על איסורי הנאה כשר

סוכה לג:א

דת"ר לולב מצוה לאוגדו ואם לא אגדו כשר מגי אי רבי יהודה כי לא אגדו אמאי כשר אי רבנן מאי מצוה קא עביד לעולם רבנן ומצוה משום (שמות טו, ב) זה אלי ואנוהו

שבת קלג:ב

התם משום דלא בעינן (שמות טו, ב) זה אלי ואנוהו אבל הכא דבעינן זה אלי ואנוהו הכי נמי דתניא זה אלי ואנוהו התנאה לפניו במצות עשה לפניו סוכה נאה ולולב נאה ושופר נאה ציצית נאה ספר תורה נאה

סוטה מח:א

והמונו צחה צמא שגורמין לתורה שתשתכח מלומדיה (ישעיהו ה, טו) וישח אדם וישפל איש שגורמין שפלות לשונאו של הקב"ה ואין איש אלא הקדוש ב"ה שנאמר (שמות טו, ג) השם איש מלחמה ועיני גבוהים תשפלנה שגורמין שפלות של ישראל

קידושין יז:א

ר' שמעון אומר חמשים כחמשים שבערכין מאי טעמיה דרבי שמעון גמר **נתינה נתינה** מערכין מה להלן חמשים אף כאן חמשים

פסחים פז:ב

ישראל קנין אחד דכתיב (שמות טו, טז) עם זו קנית

ברכות ד:א

(שמות טו, טז) עד יעבור עמך ה' עד יעבור עם זו קנית עד יעבור עמך ה' זו ביאה ראשונה עד יעבור עם זו קנית זו ביאה שנייה מכאן אמרו חכמים ראויים היו ישראל ליעשות להם נס בימי עזרא כדרך שנעשה להם בימי יהושע בן נון אלא שגרם החטא

כתובות סב:ב

א"ל בני דעת קונן יש בך מעיקרא כתיב (שמות טו, יז) תביאמו ותטעמו ולבסוף כתיב (שמות כה, ח) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם

כתובות ה:א

דרש בר קפרא גדולים מעשה צדיקים יותר ממעשה שמים וארץ דאלו במעשה שמים וארץ כתיב (ישעיהו מח, יג) אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים ואילו במעשה ידיהם של צדיקים כתיב (שמות טו, יז) מכון לשבתך פעלת ה' מקדש אדני כוננו ידך

מגילה יד:א

מרים דכתיב (שמות טו, כ) ותקח מרים הנביאה אחות אהרן ולא אחות משה

סוטה יב:ב

(שמות טו, כ) ותקח מרים הנביאה אחות אהרן וגו' אחות אהרן ולא אחות משה אמר רב עמרם אמר רב ואמרי לה אמר רב נחמן אמר רב מלמד שהיתה מתנבאה כשהיא אחות אהרן

ברכות מ:א

וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם כלי ריקן מחזיק מלא אינו מחזיק אבל הקב"ה אינו כן מלא מחזיק ריקן אינו מחזיק שנאמר (שמות טו, כו) ויאמר אם שמוע תשמע ואם שמוע תשמע ואם לאו לא תשמע ד"א אם שמוע בישן תשמע בחדש ואם יפנה לבבך שוב לא תשמע

תלמוד בבלי על ספר שמות

ברכות מ:א

שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם כלי ריקן מחזיק מלא אינו מחזיק אבל הקב"ה אינו כן מלא מחזיק ריקן אינו מחזיק שנאמר (שמות טו, כו) ויאמר אם שמוע תשמע ואם לאו לא תשמע ד"א אם שמוע בישן תשמע בחדש ואם יפנה לבבך שוב לא תשמע

ברכות ה:א

אמר ליה רבי יוחנן הא אפילו תינוקות של בית רבן יודעין אותו שנאמר (שמות טו, כו) ויאמר אם שמוע תשמע לקול ה' אלהיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו כל המחלה אשר שמת במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך

יבמות יג:ב

ותנא דבי ר' ישמעאל כגון אלים (שמות טו, כז) אלימה מחנים (שמואל ב יז, כד) מחנימה מצרים (בראשית יב, ז) מצרימה (במדבר לג, מ) דבלתימה (יחזקאל ח, ג) ירושלימה (דברי הימים א ה, ט) מדברה

שבת פז:ב

אמר רב פפא ת"ש (שמות טז, א) ויסעו מאלים ויבואו כל עדת בני ישראל וגו' בחמשה עשר יום לחדש השני ואותו היום שבת היה דכתיב (שמות טז, ז) ובקר וראיתם את כבוד ה' וכתיב (שמות טז, כו) ששת ימים תלקטוהו ומדחמיסר באייר שבתא ריש ירחא דסיון חד בשבת

יומא עה:א

כתיב (במדבר יא, ט) וברדת הטל על המחנה לילה [ירד המן עליו] וכתיב (שמות טז, ד) ויצא העם ולקטו וכתיב (במדבר יא, ח) שטו העם ולקטו הא כיצד צדיקים ירד על פתח בתיהם בינונים יצאו ולקטו רשעים שטו ולקטו

תענית ט:א

א"ר יוחנן מטר בשביל יחיד פרנסה בשביל רבים מטר בשביל יחיד דכתיב (דברים כח, יב) יפתח ה' לך את אוצרו הטוב לתת מטר ארצך פרנסה בשביל רבים דכתיב (שמות טז, ז) הנני ממטיר לכם לחם

פסחים מז:ב

עצי מוקצה ומוקצה דאורייתא הוא א"ל אין דכתיב (שמות טז, ה) והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו ואזהרתה מהכא (שמות כ, ט) מלא תעשה כל מלאכה

ביצה ב:ב

ורבה לטעמיה דאמר רבה מאי דכתיב: (שמות טז, ה) והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו חול מכין לשבת וחול מכין ליום טוב ואין יום טוב מכין לשבת ואין שבת מכינה ליום טוב

שבת קיז:ב

א"ר חסדא לעולם ישכים אדם להוצאת שבת שנאמר (שמות טז, ה) והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו לאלתר

עירובין לה:ב

והא איתמר שבת וי"ט רב אמר נולדה בזה אסורה בזה אמר רבה התם משום הכנה דתניא (שמות טז, ה) והיה ביום הששי והכינו חול מכין לשבת וחול מכין ליום טוב ואין שבת מכינה ליום טוב

שבת פז:ב

אמר רב פפא ת"ש (שמות טז, א) ויסעו מאלים ויבואו כל עדת בני ישראל וגו' בחמשה עשר יום לחדש השני ואותו היום שבת היה דכתיב (שמות טז, ז) ובקר וראיתם את כבוד ה' וכתיב (שמות טז, כו) ששת ימים תלקטוהו ומדחמיסר באייר שבתא ריש ירחא דסיון חד בשבת

יומא עה:א

(שמות טז, ח) ויאמר משה בתת ה' לכם בערב בשר לאכול ולחם בבקר לשבוע תנא משמיה דר' יהושע בן קרחה בשר ששאלו שלא כהוגן ניתן להם שלא כהוגן

ברכות כ:ב

ובברכת המזון: פשיטא מהו דתימא הואיל וכתיב (שמות טז, ח) בתת ה' לכם בערב בשר לאכול ולחם בבקר לשבע כמצות עשה שהזמן גרמא דמי קמ"ל

יומא עה:ב

דק מחוספס אמר ר"ל דבר שנימוח על פיסת היד רבי יוחנן אמר דבר שנבלע במאתים וארבעים ושמונה אברים מחוספס טובא הוי

יומא עה:ב

כתיב (שמות טז, יד) ותעל שכבת הטל וכתיב (במדבר יא, ט) וברדת הטל אמר רבי יוסי ברבי חנינא טל מלמעלה וטל מלמטה ודומה כמו שמונח בקופסא

תלמוד בבלי על ספר שמות

ברכות כז:א

ועל תמיד של שחר שקרב בארבע שעות: מאן תנא להא דתנן (שמות טז, כא) וחם השמש ונמס בארבע שעות אתה אומר בארבע שעות או אינו אלא בשש שעות כשהוא אומר (בראשית יח, א) כחום היום הרי שש שעות

ברכות לט:ב

א"ר אבא ובשבת חייב אדם לבצוע על שתי ככרות מ"ט (שמות טז, כב) לחם משנה

ביצה טו:ב

ותנא מייתי לה מהכא (שמות טז, כג) את אשר תאפו אפו ואת אשר תבשלו בשלו מכאן אמר רבי אלעזר אין אופין אלא על האפוי ואין מבשלין אלא על המבושל מכאן סמכו חכמים לערובי תבשילין מן התורה

שבת קיד:ב

מנין ליוה"כ שחל להיות בשבת שאסור בקניבת ירק ת"ל (שמות טז, כג) שבתון שבות למאי אילימא למלאכה והכתיב (שמות כ, ט) לא תעשה כל מלאכה אלא לאו אקניבת ירק ש"מ

שבת קיח:א

ממלחמת גוג ומגוג כתיב הכא **יום** וכתיב התם (יחזקאל לח, יח) **ביום** בא גוג

שבת קיח:א

מדינה של גיהנם כתיב הכא **יום** וכתיב התם (צפניה א, טו) **יום** עברה היום ההוא

שבת קיח:א

כל המקיים שלש סעודות בשבת ניצול משלש פורעניות מחבלו של משיח ומדינה של גיהנם וממלחמת גוג ומגוג מחבלו של משיח כתיב הכא **יום** וכתיב התם (מלאכי ג, כג) הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא לפני בוא **יום** וגו

שבת קיז:ב

ת"ר כמה סעודות חייב אדם לאכול בשבת שלש רבי חידקא אומר ארבע א"ר יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו (שמות טז, כה) ויאמר משה אכלוהו היום כי שבת היום לה' היום לא תמצאהו בשדה

שבת פז:ב

אמר רב פפא ת"ש (שמות טז, א) ויסעו מאלים ויבואו כל עדת בני ישראל וגו' בחמשה עשר יום לחדש השני ואותו היום שבת היה דכתיב (שמות טז, ז) ובקר וראיתם את כבוד ה' וכתיב (שמות טז, כו) ששת ימים תלקטוהו ומדחמיסר באייר שבתא ריש ירחא דסיון חד בשבת

שבת קיח:א

אמר רב אלמלי שמרו ישראל שבת ראשונה לא שלטה בהן אומה ולשון שנאמר (שמות טז, כז) ויהי ביום השביעי יצאו מן העם ללקוט **וכתיב בתריה** ויבא עמלק

עירובין נא:א

דתניא (שמות טז, כט) שבו איש תחתיו אלו ארבע אמות אל יצא איש ממקומו אלו אלפים אמה

עירובין מח:א

כדתניא (שמות טז, כט) שבו איש תחתיו תחתיו [וכמה תחתיו] גופו שלש אמות ואמה כדי לפשוט ידיו ורגליו דברי ר' מאיר ר' יהודה אומר גופו שלש אמות ואמה כדי שיטול חפץ מתחת מרגלותיו ומניח תחת מראשותיו

יומא עה:א

(שמות טז, לא) והמן כזרע גד לבן (וטעמו) אמר ר' אסי עגול כגידא ולבן כמרגלית (תניא נמי הכי) גד שדומה לזרע פשתן בגבעולין אחרים אומרים גד שדומה להגדה שמושכת לבו של אדם כמים

יומא עה:ב

כתיב לחם וכתיב שמן וכתיב (שמות טז, לא) דבש אמר רבי יוסי ברבי חנינא לנערים לחם לזקנים שמן לתינוקות דבש

קידושין לח:א

אלמא אקרוב עומר והדר אכול אלא למ"ד לאחר ירושה וישיבה ניכול לאלתר לא הוו צריכי דכתיב (שמות טז, לה) ובני ישראל אכלו את המן ארבעים שנה עד בואם אל ארץ נושבת את המן אכלו עד בואם אל קצה ארץ כנען אי אפשר לומר עד בואם אל ארץ נושבת שכבר נאמר אל קצה ארץ כנען וא"א לומר אל קצה ארץ כנען שהרי כבר נאמר עד בואם אל ארץ נושבת הא כיצד בשבעה באדר מת משה ופסק מן מלידו והיו מסתפקין ממן שבכליהם עד ששה עשר בניסן

עירובין פג:ב

כדי עיסותיכם וכמה עיסותיכם כדי עיסת המדבר וכמה עיסת המדבר דכתיב (שמות טז, לו) והעומר עשירית האיפה הוא

תלמוד בבלי על ספר שמות

ראש השנה כט:א

שמות יז, יא) והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וגו' וכי ידיו של משה עושות מלחמה או שוברות מלחמה אלא לומר לך כל זמן שהיו ישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים היו מתגברים ואם לאו היו נופלים

תענית יא:א

יצער אדם עם הצבור שכן מצינו במשה רבינו שציער עצמו עם הצבור שנאמר (שמות יז, יב) וידי משה כבדים ויקחו אבן וישימו תחתיו וישב עליה וכי לא היה לו למשה כר אחת או כסת אחת לישב עליה אלא כך אמר משה הואיל וישראל שרויין בצער אף אני אהיה עמהם בצער וכל המצער עצמו עם הצבור זוכה ורואה בנחמת צבור

מגילה ז:א

עד שמצאו לו מקרא כתוב בתורה (שמות יז, יד) כתב זאת זכרון בספר כתב זאת מה שכתוב כאן ובמשנה תורה זכרון מה שכתוב בנביאים בספר מה שכתוב במגלה כתב זאת מה שכתוב כאן זכרון מה שכתוב במשנה תורה בספר מה שכתוב בנביאים דברי רבי יהושע

מגילה יח:א

כתיב הכא והימים האלה **נזכרים** וכתיב התם (שמות יז, יד) כתב זאת **זכרון** בספר מה להלן בספר אף כאן בספר

ברכות נח:א

במדבר כא, יד) על כן יאמר בספר מלחמות ה' את והב בסופה וגו' כי כל בשמים ובארץ זו מלחמת סיסרא שנאמר (שופטים ה, כ) מן שמים נלחמו הכוכבים ממסלותם וגו' לך ה' הממלכה זו מלחמת עמלק וכן הוא אומר (שמות יז, טז) כי יד על כס יי והמתנשא זו מלחמת גוג ומגוג וכן הוא אומר (יחזקאל לח, ג) הנני אליך גוג נשיא ראש משך ותובל לכל לראש

ברכות נד:א

מנא הני מילי אמר רבי יוחנן דאמר קרא (שמות יח, י) ויאמר יתרו ברוך ה' אשר הציל וגו

סוטה יא:א

והיינו דא"ר אלעזר מאי דכתיב (שמות יח, יא) כי בדבר אשר זדו עליהם בקדירה שבישלו בה נתבשלו מאי משמע דהאי זדו לישנא דקדירה הוא דכתיב (בראשית כה, כט) ויזד יעקב נזיד א"ר חייא בר אבא א"ר סימאי שלשה היו באותה עצה בלעם ואיוב ויתרו בלעם שיעץ נהרג איוב ששתק נידון ביסורין יתרו שברח זכו מבני בניו שישבו בלשכת הגזית

ברכות סד:א

כל הנהנה מסעודה שתלמיד חכם שרוי בתוכה כאילו נהנה מזיו שכינה שנאמר (שמות יח, יב) ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חותן משה לפני האלהים וכי לפני האלהים אכלו והלא לפני משה אכלו אלא לומר לך כל הנהנה מסעודה שתלמיד חכם שרוי בתוכה כאילו נהנה מזיו שכינה

שבת ג:א

ויקרא ד, כז) מעם הארץ בעשותה העושה את כולה ולא העושה את מקצתה יחיד ועשה אותה חייב שנים ועשו אותה פטורין

שבת יא:א

כל דיין שדן דין אמת לאמיתו אפילו שעה אחת מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקדוש ברוך הוא במעשה בראשית כתיב הכא ויעמד העם על משה מן **הבקר** עד **הערב** וכתיב התם (בראשית א, ה) ויהי **ערב** ויהי **בקר** יום אחד

קידושין ב:ב

למיתני דרך ודרך לשון נקבה הוא דכתיב שמות יח:כ והודעת להם את הדרך ילכו בה ואלא הא דתניא בשבעה דרכים בודקין את הזב

מועד קטן ה:א

ר' יהושע בריה דרב אידי אמר (שמות יח, כ) והודעת להם את הדרך (אשר) ילכו בה מר זוטרא אמר (ויקרא טו, לא) והזרתם את בני ישראל מטומאתם

ראש השנה ג:א

אימא ר"ה סיון לא ס"ד דכתיב (שמות יט, א) בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ואם איתא בחדש השלישי בשנה השנית לצאת וגו' מיבעי ליה

שבת פו:ב

ת"ר בששי בחדש ניתנו עשרת הדברות לישראל רבי יוסי אומר בשבעה בו אמר רבא דכולי עלמא בר"ח אתו למדבר סיני כתיב הכא (שמות יט, א) ביום הזה באו מדבר סיני וכתיב התם (שמות יב, ב) החדש הזה לכם ראש חדשים מה להלן ר"ח אף כאן ר"ח

סוכה ה:א

ולא עלו משה ואליהו למרום והכתיב (שמות יט, ג) ומשה עלה אל האלהים

תלמוד בבלי על ספר שמות

שבת פז:א

ת"ש שלישי בחדש ושלישי בשבת קשיא לרבנן אמרי לך רבנן הא מני ר' יוסי היא שלישי למאי לכדתניא (שמות יט, ח) וישב משה את דברי העם אל ה' וכתוב ויגד משה את דברי העם אל ה' מה אמר לו הקב"ה למשה ומה אמר להם משה לישראל ומה אמרו ישראל למשה ומה השיב משה לפני הגבורה זו מצות הגבלה

יבמות סב:א

דכתיב (שמות יט, ז) וקדשתם היום ומחר היום וכבסו מה מחר לילו עמו אף היום לילו עמו ולילה

יבמות מו:ב

מדכתיב (שמות יט, ז) לך אל העם וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלותם ומה במקום שאין טעון כבוס טעון טבילה מקום שטעון כבוס אינו דין שטעון טבילה

שבת פז:א

ופירש מן האשה מאי דריש נשא קל וחומר בעצמו אמר ומה ישראל שלא דברה שכינה עמהן אלא שעה אחת וקבע להן זמן אמרה תורה (שמות יט, יא) והיו נכונים וגו' אל תגשו אני שכל שעה ושעה שכינה מדברת עמי ואינו קובע לי זמן על אחת כמה וכמה

תענית כא:ב

נסתלקה שכינה ממנו אמרה תורה (שמות יט, יג) במשוך היובל המה יעלו בהר

ביצה ה:ב

רבן יוחנן בן זכאי טעמא דנמנו הא לא נמנו לא מאי ואומר ה"ק מכדי כתיב (שמות יט, טו) היו נכונים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה (דברים ה, כו) לך אמור להם שובו לכם לאהליכם למה לי שמע מינה כל דבר שבמנין צריך מנין אחר להתירו

שבת פו:א

מנין לפולטת שכבת זרע ביום השלישי (שתהא) טמאה שנא' (שמות יט, טו) היו נכונים לשלשת ימים

יבמות סב:א

מאי דרש אמר ומה ישראל שלא דברה עמהם שכינה אלא לפי שעה וקבע להם זמן אמרה תורה (שמות יט, טו) אל תגשו אל אשה אני שמייוחד לדבור בכל שעה ושעה ולא קבע לי זמן על אחת כמה וכמה

ברכות ו:ב

ואם משמחו מה שכרו אמר רבי יהושע בן לוי זוכה לתורה שנתנה בחמשה קולות שנאמר (שמות יט, טז) ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולות וברקים וענן כבד על ההר וקול שופר וגו' ויהי קול השופר וגו' והאלהים יעננו בקול איני והא כתיב (שמות כ, יז) וכל העם רואים את הקולות אותן קולות דקודם מתן תורה

שבת פח:א

(שמות יט, יז) ויתיצבו בתחתית ההר א"ר אבדימי בר חמא בר חסא מלמד שכפה הקב"ה עליהם את ההר כגיגית ואמר להם אם אתם מקבלים התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם

סוטה מב:א

מאי קאמר הכי קאמר שנאמר ודבר ולהלן אומר (שמות יט, יט) משה ידבר והאלהים יעננו בקול מה להלן בלשון הקודש אף כאן בלשון הקודש

סוטה לג:א

ולוים גופייהו מנלן אתיא קול קול ממשה כתיב הכא קול רם וכתוב התם (שמות יט, יט) משה ידבר והאלהים יעננו בקול מה להלן בלשון הקודש אף כאן בלשון הקודש

ברכות מה:א

מנין שאין המתרגם רשאי להגביה קולו יותר מן הקורא שנאמר (שמות יט, יט) משה ידבר והאלהים יעננו בקול שאין תלמוד לומר בקול ומה תלמוד לומר בקול בקולו של משה תניא נמי הכי אין המתרגם רשאי להגביה קולו יותר מן הקורא

סוכה ה:א

ולא ירדה שכינה למטה והכתיב (שמות יט, כ) וירד ה' על הר סיני

שבת פו:א

כדאמר רב אדא בר אבהו משה בהשכמה עלה ובהשכמה ירד בהשכמה עלה דכתיב (שמות לד, ז) וישכם משה בבקר ויעל אל הר סיני בהשכמה ירד דכתיב (שמות יט, כד) לך רד ועלית אתה ואהרן עמך מקיש ירידה לעלייה מה עלייה בהשכמה אף ירידה בהשכמה

תלמוד בבלי על ספר שמות

חגיגה ג:ב

בעלי אסופות אלו תלמידי חכמים שיושבין אסופות אסופות ועוסקין בתורה הללו מטמאין והללו מטהרין הללו אוסרין והללו מתירין הללו פוסלין והללו מכשירין שמא יאמר אדם היאך אני למד תורה מעתה תלמוד לומר כולם נתנו מרועה אחד אל אחד נתנו פרנס אחד אמרן מפי אדון כל המעשים ברוך הוא דכתיב (שמות כ, א) וידבר אלהים את כל הדברים האלה אף אתה עשה אזניך כאפרכסת וקנה לך לב מבין לשמוע את דברי מטמאים ואת דברי מטהרים את דברי אוסרין ואת דברי מתירין את דברי פוסלין ואת דברי מכשירין בלשון הזה אמר להם אין דור יתום שר' אלעזר בן עזריה שרוי בתוכו

שבת פח:ב

אמר לפניו רבונו של עולם תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה (שמות כ, ב) אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים אמר להן למצרים ירדתם לפרעה השתעבדתם

קידושין לא:א

דרש עולא רבה אפיתחא דבי נשיאה מאי דכתיב (תהלים קלח, ד) יודוך ה' כל מלכי ארץ כי שמעו אמרי פיה מאמר פיה לא נאמר אלא אמרי פיה בשעה שאמר הקב"ה (שמות כ, ב) אנכי ולא יהיה לך אמרו אומות העולם לכבוד עצמו הוא דורש כיון שאמר (שמות כ, יא) כבד את אביך ואת אמך חזרו והודו למאמרות הראשונות

ראש השנה כד:ב

כי תניא ההיא לעבדם אי לעבדם אפילו שלשול קטן נמי אין ה"נ דתניא (שמות כ, ג) אשר בארץ רבות הרים וגבעות ימים ונהרות אפיקים וגאיות מתחת לרבות שלשול קטן

ראש השנה כד:ב

אמר אביי לא אסרה תורה אלא שמשין שבמדור העליון ושבמדור התחתון מי שרי והתניא (שמות כ, ג) אשר בשמים לרבות חמה ולבנה כוכבים ומזלות ממעל לרבות מלאכי השרת

סוטה לא:א

גדול העושה מאהבה יותר מן העושה מיראה שזה תלוי לאלף דור וזה תלוי לאלפים דור הכא כתיב (שמות כ, ה) לאלפים לאהבי ולשומרי מצותי והתם כתיב (דברים ז, ט) ולשומרי מצותיו לאלף דור

נדרים יח:א

ומאי חומרא דשבועה מנדר אילימא משום דחיילא אפילו על דבר שאין בו ממש נדר נמי חמור שכן חל על המצוה כרשות אלא משום דכתיב בה בשבועה שמות כ:ו לא ינקה

יומא פו:א

אמר רב יהודה הכי קאמר על עשה ועל לא תעשה שניתק לעשה ועל לא תעשה גמור לא ורמינהו אלו הן קלות עשה ולא תעשה חוץ (שמות כ, ו) מלא תשא לא תשא וכל דדמי ליה ת"ש ר' יהודה אומר כל שהוא מלא תשא ולמטה תשובה מכפרת מלא תשא ולמעלה תשובה תולה ויוה"כ מכפר לא תשא וכל דדמי ליה

חגיגה יד:א

ישעיהו ג, ז) ישא ביום ההוא לאמר לא אהיה חובש ובביתי אין לחם ואין שמלה לא תשימוני קצין עם ישא אין ישא אלא לשון שבועה שנאמר (שמות כ, ו) לא תשא את שם ה' אלהיך לא אהיה חובש לא הייתי מחובשי בית המדרש ובביתי אין לחם ואין שמלה שאין בידי לא מקרא ולא משנה ולא גמרא

ברכות לג:א

ואמרי לה ר' יוחנן ור"ל דאמרי תרוייהו כל המברך ברכה שאינה צריכה עובר משום (שמות כ, ו) לא תשא אלא אימא הכי אם הבדיל בזו ולא הבדיל בזו ינוחו לו ברכות על ראשו

ברכות כ:ב

אמר רבא אמר קרא (שמות כ, ז) זכור (דברים ה, יא) ושומר כל שישנו בשמירה ישנו בזכירה והני נשי הואיל ואיתנהו בשמירה איתנהו בזכירה

פסחים קיז:ב

אמר רב אחא בר יעקב וצריך שיזכיר יציאת מצרים בקידוש היום כתיב הכא (דברים טז, ג) למען תזכור את יום וכתב התם (שמות כ, ז) זכור את יום השבת לקדשו

ביצה טו:ב

מנא הני מילי אמר שמואל דאמר קרא (שמות כ, ז) זכור את יום השבת לקדשו זכרהו מאחר שבא להשכיחו מאי טעמא אמר רבא כדי שיברור מנה יפה לשבת ומנה יפה ליום טוב רב אשי אמר כדי שיאמרו אין אופין מיום טוב לשבת קל וחומר מיום טוב לחול

תלמוד בבלי על ספר שמות

שבת פו:ב

ודכולי עלמא בשבת ניתנה תורה לישראל כתיב הכא (שמות כ, ז) **זכור** את יום השבת לקדשו וכתוב התם (שמות יג, ג) ויאמר משה אל העם **זכור** את היום הזה מה להלן בעצומו של יום אף כאן בעצומו של יום

פסחים קו:א

ת"ר (שמות כ, ז) זכור את יום השבת לקדשו זוכרהו על היין אין לי אלא ביום בלילה מנין ת"ל זכור את יום השבת לקדשו בלילה מנין אדרבה עיקר קדושת בלילה הוא קדיש דכי קדיש תחלת יומא בעי לקידושי

שבת קיד:ב

מנין ליה"כ שחל להיות בשבת שאסור בקניבת ירק ת"ל (שמות טז, כג) שבתון שבות למאי אילימא למלאכה והכתיב (שמות כ, ט) לא תעשה כל מלאכה אלא לאו אקניבת ירק ש"מ

שבת קנג:ב

אמר מר אין עמו נכרי מניחו על החמור והלא מחמר ורחמנא אמר (שמות כ, ט) לא תעשה כל מלאכה

שבת קכ:ב

אי הכי הכא נמי כתיב (שמות כ, ט) לא תעשה [כל] מלאכה עשייה הוא דאסור גרמא שרי מתוך שאדם בהול על ממונו אי שרית ליה אתי לכבוויי אי הכי קשיא דרבנן אדרבנן ומה התם דאדם בהול על ממונו שרי הכא לא כל שכן

פסחים מז:ב

עצי מוקצה ומוקצה דאורייתא הוא א"ל אין דכתיב (שמות טז, ה) והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו וזהררתה מהכא (שמות כ, ט) מלא תעשה כל מלאכה

שבת קיז:ב

וכשהוא רודה לא ירדה במרדה אלא בסכין איני והא תנא דבי רבי ישמעאל (שמות כ, ט) לא תעשה כל מלאכה יצא תקיעת שופר ורדיית הפת שהיא חכמה ואינה מלאכה כמה דאפשר לשנויי משנינין

קידושין לב:א

נאמר (שמות כ, יא) כבד את אביך ואת אמך ונאמר (משלי ג, ט) כבד את ה' מהונך מה להלן בחסרון כיס אף כאן בחסרון כיס

קידושין לא:א

דרש עולא רבה אפיתחא דבי נשיאה מאי דכתיב (תהלים קלח, ד) יודוך ה' כל מלכי ארץ כי שמעו אמרי פיך מאמר פיך לא נאמר אלא אמרי פיך בשעה שאמר הקב"ה (שמות כ, ב) אנכי ולא יהיה לך אמרו אומות העולם לכבוד עצמו הוא דורש כיון שאמר (שמות כ, יא) כבד את אביך ואת אמך חזרו והודו למאמרות הראשונות

כתובות קג:א

זההרו בכבוד אמכם: דאורייתא היא דכתיב (שמות כ, יא) כבד את אביך ואת אמך אשת אב הואי אשת אב נמי דאורייתא היא דתניא כבד את אביך ואת אמך את אביך ואת אמך אשת אב הואי אשת אב נמי דאורייתא היא דתניא

קידושין לב:ב

מר רב אידי בר אבין אמר רב נתגרשה שניהם שוים ת"ר נאמר (שמות כ, יא) כבד את אביך ואת אמך ונאמר (משלי ג, ט) כבד את ה' מהונך השוה הכתוב כבוד אב ואם לכבוד המקום

ברכות ו:ב

ואם משמחו מה שכרו אמר רבי יהושע בן לוי זוכה לתורה שנתנה בחמשה קולות שנאמר (שמות יט, טז) ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולות וברקים וענן כבד על ההר וקול שופר וגו' ויהי קול השופר וגו' והאלהים יעננו בקול איני והא כתיב (שמות כ, יד) וכל העם רואים את הקולות אותן קולות דקודם מתן תורה

יבמות עט:א

שלשה סימנים יש באומה זו הרחמנים והביישנים וגומלי חסדים רחמנים דכתיב (דברים יג, יח) ונתן לך רחמים ורחמך והרבך ביישנים דכתיב (שמות כ, טז) בעבור תהיה יראתו על פניכם גומלי חסדים דכתיב (בראשית יח, ט) למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו וגו'

נדרים כ:א

תניא **שמות כ: טז** בעבור תהיה יראתו על פניכם זו בושה לבלתי תחטאו מלמד שהבושה מביאה לידי יראת חטא

ראש השנה כד:א

דמות צורות לבנה היו לו לרבן גמליאל בטבלא ובכותל בעלייתו שבהן מראה את ההדיוטות ואומר הכזה ראית או כזה: **גמ'** ומי שרי והכתיב (שמות כ, יט) לא תעשון אתי לא תעשון כדמות שמשיי אמר אביי לא אסרה תורה אלא שמשין שאפשר לעשות כמותן

תלמוד בבלי על ספר שמות

חגיגה כז:א

מזבח הנחושת דכתיב (שמות כ, כ) מזבח אדמה תעשה לי מזבח הזהב דכתיב (במדבר ג, לא) המנורה והמזבחות איתקוש מזבחות זה לזה

כתובות קיא:א

א"ל רבא לרב אשי אנן בסובלי חלאים מתנינן לה אמר רב ענן כל הקבור בארץ ישראל כאילו קבור תחת המזבח כתיב הכא (שמות כ, כ) מזבח אדמה תעשה לי וכתוב התם (דברים לב, מג) וכפר אדמתו עמו עולא הוה רגיל דהוה סליק לארץ ישראל נח נפשיה בחוץ לארץ אתו אמרו ליה לרבי אלעזר אמר אנת עולא (עמוס ז, יז) על אדמה טמאה תמות אמרו לו ארונו בא אמר להם אינו דומה קולטתו מחיים לקולטתו לאחר מיתה

ברכות ו:א

ומנין שאפילו אחד שיושב ועוסק בתורה ששכינה עמו שנאמר (שמות כ, כ) בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתך

סוכה נג:א

אמרו עליו על הלל הזקן כשהיה שמח בשמחת בית השואבה אמר כן אם אני כאן הכל כאן ואם איני כאן מי כאן הוא היה אומר כן למקום שאני אוהב שם רגלי מוליכות אותי אם תבא אל ביתי אני אבא אל ביתך אם אתה לא תבא אל ביתי אני לא אבא אל ביתך שנאמר (שמות כ, כ) בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתך

סוטה לח:א

רבי יאשיה אומר אינו צריך הרי הוא אומר (שמות כ, כ) בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך בכל מקום ס"ד אלא מקרא זה מסורס הוא בכל מקום אשר אבוא אליך וברכתך שם אזכיר את שמי והיכן אבוא אליך וברכתך בבית הבחירה שם אזכיר את שמי בבית הבחירה

נזיר מה:א

רבי יאשיה אומר אינו צריך הרי אמרה תורה (שמות כ, כב) לא תעלה במעלות על מזבחי ק"ו לדרך בזיון

גיטין פח:ב

ותניא היה ר"ט אומר כל מקום שאתה מוצא אגוריות של עובדי כוכבים אע"פ שדיניהם כדיני ישראל אי אתה רשאי להיזקק להם שנאמר (שמות כא, א) ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם לפנייהם ולא לפני עובדי כוכבים

עירובין נד:ב

ומניין שחייב להראות לו פנים שנאמר (שמות כא, א) ואלה המשפטים אשר תשים לפנייהם וליגמרו כולהו ממשה כדי לחלוק כבוד לאהרן ובניו וכבוד לזקנים

קידושין לה:א

אמר קרא (שמות כא, א) אשר תשים לפנייהם השוה הכתוב אשה לאיש לכל דינים שבתורה דבי חזקיה תנא

קידושין טז:א

'וקונה את עצמו בשנים: דכתיב (שמות כא, ב) שש שנים יעבד ובשביעית וגו'

קידושין טז:ב

רמ"א בורח אין מעניקין לו דאין שילוחו מעמך אבל יוצא בגרעון כסף ששילוחו מעמך בורח השלמה בעי דתניא מנין לבורח שחייב להשלים ת"ל (שמות כא, ב) שש שנים יעבד

קידושין יז:א

יכול אפילו חלה ת"ל (שמות כא, ב) ובשביעית יצא

קידושין יז:ב

אמר רב ששת בעושה מעשה מחט הא גופא קשיא אמרת חלה שלש ועבד שלש אין יכול אפילו חלה ת"ל (שמות כא, ב) ובשביעית יצא אמר רב ששת הכא במאי עסקינן כגון שברח ופגע בו יובל מהו דתימא הואיל ואפיק ליה יובל שילוחו מעמך קרינן ביה ולא ניקנסיה ונעניק ליה קמ"ל

קידושין יז:ב

אתה אומר לך ולא ליורש או אינו אלא לך ולא לבן כשהוא אומר (שמות כא, ב) שש שנים יעבד הרי לבן אמור הא מה אני מקיים ועבדך שש שנים לך ולא ליורש מה ראית לרבות את הבן ולהוציא את האח מרבה אני את הבן שכן קם תחת אביו ליעדה ולשדה אחוזה

קידושין כב:א

כיוצא בדבר אתה אומר אם בעל אשה הוא ויצאה אשתו עמו א"ר שמעון אם הוא נמכר אשתו מי נמכרה מכאן שרבו חייב במזונות אשתו

תלמוד בבלי על ספר שמות

קידושין טו:א

מ"ט דת"ק דאמר מוכר עצמו אין רבו מוסר לו שפחה כנענית מיעט רחמנא גבי מכרוהו ב"ד: (שמות כא, ד) אם אדוניו יתן לו אשה לו ולא למוכר עצמו ואידך לו בעל כרחו ואידך מכי משנה שכר שכיר נפקא

יבמות כג:א

ורבנן למעוטי שפחה ועובדת כוכבים מנא להו נפקא להו (שמות כא, ד) מהאשה וילדיה תהיה לאדוניה

יבמות עח:א

יכולין ממזרים ליטהר כיצד ממזר נשא שפחה הולד עבד שחררו נמצא בן חורין אלמא בתר דידה שדינן ליה שאני התם דאמר קרא (שמות כא, ד) האשה וילדיה תהיה לאדוניה

קידושין סט:א

ורבי אליעזר לאו אע"ג דכתב למשפחותם לבית אבותם אתא לו אפקיה הכא נמי אף ע"ג דכתיב (שמות כא, ד) האשה וילדיה תהיה לאדוניה אתא לו אפקיה ורבנן כל ולד במעי שפחה כנענית כולד במעי בהמה דמי

קידושין סח:ב

ולדה כמותה מנלן דאמר קרא (שמות כא, ד) האשה וילדיה תהיה לאדוניה

יבמות כב:ב

חוף ממי שיש לו אח מן השפחה ומן העובדת כוכבים: מ"ט אמר קרא (שמות כא, ד) האשה וילדיה תהיה לאדוניה

יבמות ע:א

מ"ט אמר קרא (שמות כא, ד) האשה וילדיה תהיה וגו': ממזר פוסל ומאכיל

קידושין כב:א

לרבו אשה ובנים ולו אין אשה ובנים אינו נרצע שנאמר **אהבתי את אדוני** את אשתי ואת בני

קידושין כב:א

ת"ר (שמות כא, ה) אם אמר יאמר עד שיאמר וישנה אמר בתחילת שש ולא אמר בסוף שש אינו נרצע שנאמר (שמות כא, ה) לא אצא חפשי עד שיאמר בשעת יציאה אמר בסוף שש ולא אמר בתחילת שש אינו נרצע שנאמר אם אמר יאמר העבד עד שיאמר כשהוא עבד

קידושין כב:א

ת"ר (שמות כא, ה) אם אמר יאמר עד שיאמר וישנה אמר בתחילת שש ולא אמר בסוף שש אינו נרצע שנאמר (שמות כא, ה) לא אצא חפשי עד שיאמר בשעת יציאה אמר בסוף שש ולא אמר בתחילת שש אינו נרצע שנאמר אם אמר יאמר העבד עד שיאמר כשהוא עבד

קידושין יז:ב

לכדתניא ואף לאמתך תעשה כן להעניק אתה אומר להעניק או אינו אלא לרציעה כשהוא אומר (שמות כא, ה) ואם אמר יאמר העבד ולא אמה העבריה הרי רציעה אמור הא מה אני מקיים ואף לאמתך תעשה כן להעניק א"כ נכתוב קרא לאמתך כן מאי תעשה שמעת מינה תרתי

קידושין כב:א

אמר מר אמר בתחילת שש ולא אמר בסוף שש אינו נרצע שנאמר לא אצא חפשי מאי איריא מלא אצא חפשי תיפוק ליה דבעינן (שמות כא, ה) אהבתי את אדוני את אשתי ואת בני וליכא ותו אמר בסוף שש ולא אמר בתחילת שש אינו נרצע שנאמר העבד אטו סוף שש לאו עבד הוא

קידושין כא:ב

וא"ת אין רבו מוסר לו שפחה כנענית תיפוק לי דבעינא (שמות כא, ה) אהבתי את אדוני את אשתי ואת בני

קידושין יד:ב

דתנא קמא דאמר מוכר עצמו אינו נרצע מדמיעט רחמנא גבי מכרוהו ב"ד: (שמות כא, ו) ורצע אדניו את אצונו במרצע אצונו שלו ולא אצונו של מוכר עצמו

קידושין יז:ב

הנרצע והנמכר לעובד כוכבים אינו עובד לא את הבן ולא את הבת: נרצע דכתיב (שמות כא, ו) ורצע אדניו את אצונו במרצע ועבדו: לעולם ולא את הבן ואת הבת נמכר לעובד כוכבים מנין אמר חזקיה אמר קרא (ויקרא כה, ג) וחשב עם קונוה ולא עם יורשי קונוה

קידושין כא:ב

והנרצע נקנה ברציעה: דכתיב (שמות כא, ו) ורצע אדניו את אצונו במרצע וגו

תלמוד בבלי על ספר שמות

קידושין טו:א

דתניא רבי אליעזר אומר מנין לרציעה שהיא באזן ימנית נאמר כאן **אזן** ונאמר להלן **(ויקרא יד, כה)** **אזן** מה להלן ימין אף כאן ימין

קידושין ג:ב

ואלא הא דאמר רב הונא אמר רב מנין שמעשה הבת לאב שנאמר **(שמות כא, ז)** וכי ימכור איש את בתו לאמה מה אמה מעשה ידיה לרבה אף בת נמי מעשה ידיה לאביה

קידושין יט:ב

אמר חזקיה שאני הכא דאמר קרא **(שמות כא, ז)** לאמה פעמים שאינו מוכרה אלא לאמה בלבד

קידושין טז:א

אמר רב אחא בר יעקב אמר קרא **(שמות כא, ז)** לא תצא כצאת העבדים אבל נקנית היא כקנין עבדים

כתובות מ:ב

ואימא לדידה א"ק **(במדבר ל, ז)** בנעוריה בית אביה כל שבח נעוריה לאביה ואלא הא דאמר רב הונא אמר רב מנין שמעשה הבת לאביה שנאמר **(שמות כא, ז)** וכי ימכור איש את בתו לאמה מה אמה מעשה ידיה לרבה אף בת מעשה ידיה לאביה

סוטה כג:ב

האיש מוכר את בתו ואין האשה מוכרת את בתה: דכתיב **(שמות כא, ז)** כי ימכור איש את בתו

כתובות מז:א

מנלן דאמר רב הונא אמר רב מנין שמעשה הבת לאב שנאמר **(שמות כא, ז)** וכי ימכור איש את בתו לאמה מה אמה מעשה ידיה לרבה אף בת מעשה ידיה לאביה

קידושין כא:א

לא באת לידו עד שמוכר את בתו שנאמר **(שמות כא, ז)** וכי ימכור איש את בתו לאמה

כתובות מו:ב

ואלא הא דא"ר הונא אמר רב מנין שמעשה הבת לאביה שנאמר **(שמות כא, ז)** וכי ימכור איש את בתו לאמה מה אמה מעשה ידיה לרבה אף בת מעשה ידיה לאביה

קידושין יט:א

אמר ר' אייבו א"ר ינאי אין יעוד אלא בגדול אין יעוד אלא מדעת תרתי מה טעם קאמר מה טעם אין יעוד אלא בגדול לפי שאין יעוד אלא מדעת ואיבעית אימא מאי מדעת מדעת דידה דתני אביי בריה דרבי אבהו **(שמות כא, ח)** אשר לא יעדה מלמד שצריך ליעדה הוא תני לה והוא אמר לה בקידושי יעוד ואליבא דרבי יוסי ברבי יהודה דאמר מעות הראשונות לאו לקידושין ניתנו

קידושין טז:א

בגרעון כסף: אמר חזקיה דאמר קרא **(שמות כא, ח)** והפדה מלמד שמגרע פדיונה ויוצאה

קידושין יא:ב

דתניא התוקע לחבירו נותן לו סלע ולא תימא מאי סלע ארבע זוזי אלא מאי סלע פלגא דזוזא דעבידי אינשי דקרו לפלגא דזוזא איסתירא רבי שמעון בן לקיש אומר טעמייהו דבית שמאי כדחזקיה דאמר חזקיה אמר קרא **(שמות כא, ח)** והפדה מלמד שמגרעת מפדיונה ויוצאה

קידושין יד:ב

אשכחן עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים הואיל וכל קנינו בכסף נמכר לישראל מנלן אמר קרא **(שמות כא, ח)** והפדה מלמד שמגרעת פדיונה ויוצאה

כתובות מז:ב

אמר רבא האי תנא סבר מזונות מדאורייתא דתניא **(שמות כא, י)** שארה אלו מזונות וכן הוא אומר **(מ"כ ג, ג)** ואשר אכלו שאר עמי כסותה כמשמעו

קידושין טז:א

ובשטר: מנלן אמר עולא אמר קרא **(שמות כא, י)** אם אחרת יקח לו **הקישא** הכתוב לאחרת מה אחרת מקניא בשטר אף אמה העבריה מקניא בשטר

כתובות מו:ב

בכסף מנלן אמר רב יהודה אמר קרא **(שמות כא, יא)** ויצאה חנם אין כסף אין כסף לאדון זה ויש כסף לאדון אחר

תלמוד בבלי על ספר שמות

כתובות לג:א

רב שישא בריה דרב אידי אמר חובל בחבירו נמי ממונא משלם ומילקא לא לקי מהכא (שמות כא, כב) וכי ינצו אנשים ונגפו אשה הרה ויצאו ילדיה

חגיגה יא:א

רבי אומר (שמות כא, כג) נפש תחת נפש ממון אתה אומר ממון או אינו אלא נפש ממש נאמרה נתינה למטה ונאמרה נתינה למעלה מה להלן ממון אף כאן ממון

כתובות לג:א

ואמר רבי אלעזר במצות שבמיתה הכתוב מדבר דכתיב (שמות כא, כג) ואם אסון יהיה ונתת נפש תחת נפש היכי דמי אי דלא אתרו ביה אמאי מיקטיל אלא פשיטא דאתרו ביה

כתובות לא:א

אמר אבוי נאמר (שמות כא, כג) אסון בידי אדם ונאמר (בראשית מב, לח) אסון בידי שמים מה אסון האמור בידי אדם פטור מן התשלומין אף אסון האמור בידי שמים פטור מן התשלומין

כתובות לח:א

א"ל רבא הא נמי מאידך תנא דבי חזקיה נפקא דתנא דבי חזקיה (שמות כא, כד) עין תחת עין ולא עין ונפש תחת עין אלא אמר רב אשי איצטריך ס"ד אמינא הואיל וחידוש הוא שחידשה תורה בקנס אע"ג דמיקטיל משלם קמ"ל

כתובות לב:ב

אלא עולא תחת תחת גמר כתיב הכא (דברים כב, כט) תחת אשר ענה וכתוב התם (שמות כא, כד) עין תחת עין מה התם ממונא משלם מילקא לא לקי אף כל היכא דאיכא ממונא ומלקות ממונא משלם מילקא לא לקי

קידושין כד:ב

שן דחלב כתב רחמנא עין ואי כתב רחמנא עין ה"א מה עין שנברא עמו אף כל שנברא עמו אבל שן לא צריכא ואימא (שמות כא, כ) כי יכה כלל שן ועין פרט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט שן ועין אין מידי אחרינא לא (שמות כא, כו) לחפשי ישלחנו חזר וכלל כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט מה הפרט מפורש מום שבגלוי ואינן חוזרים אף כל מומין שבגלוי ואינן חוזרין אי מה הפרט מפורש מומין שבגלוי ובטל ממלאכתו ואינו חוזר אף כל מומין שבגלוי ואינו חוזר ובטל ממלאכתו

קידושין נב:ב

שור הנסקל מנין דתניא ממשמע שנאמר (שמות כא, כח) סקול יסקל השור איני יודע שנבילה היא ונבילה אסורה באכילה מה ת"ל לא יאכל את בשרו מגיד לך שאם שחטו לאחר שנגמר דינו אסור באכילה בהנאה מנין ת"ל (שמות כא, כח) ובעל השור נקי מאי משמע שמעון בן זומא אומר כאדם שאומר לחבירו יצא פלוני נקי מנכסיו ואין לו בהם הנאה של כלום ממאי דהאי לא יאכל את בשרו להיכא דשחיט לאחר שנגמר דינו הוא דאתא דילמא היכא דשחיט לאחר

פסחים כב:ב

אין לי אלא באכילה בהנאה מנין ת"ל (שמות כא, כח) ובעל השור נקי מאי משמע שמעון בן זומא אומר כאדם שאומר לחבירו יצא פלוני נקי מנכסיו ואין לו בהם הנאה של כלום טעמא דכתב ובעל השור נקי דאי מלא יאכל איסור אכילה משמע איסור הנאה לא משמע

קידושין נב:ב

שור הנסקל מנין דתניא ממשמע שנאמר (שמות כא, כח) סקול יסקל השור איני יודע שנבילה היא ונבילה אסורה באכילה מה ת"ל לא יאכל את בשרו מגיד לך שאם שחטו לאחר שנגמר דינו אסור באכילה בהנאה מנין ת"ל (שמות כא, כח) ובעל השור נקי מאי משמע שמעון בן זומא אומר כאדם שאומר לחבירו יצא פלוני נקי מנכסיו ואין לו בהם הנאה של כלום ממאי דהאי לא יאכל את בשרו להיכא דשחיט לאחר שנגמר דינו הוא דאתא דילמא היכא דשחיט לאחר

פסחים כב:ב

ואי זה זה דם הקזה שהנפש יוצאה בו והרי שור הנסקל דרחמנא אמר (שמות כא, כח) לא יאכל את בשרו ותניא ממשמע שנאמר (שמות כא, כח) סקול יסקל השור איני יודע שהיא נבלה ונבלה אסורה באכילה ומה ת"ל לא יאכל מגיד לך הכתוב שאם שחטו לאחר שנגמר (את) דינו אסור

פסחים כב:ב

ואי זה זה דם הקזה שהנפש יוצאה בו והרי שור הנסקל דרחמנא אמר (שמות כא, כח) לא יאכל את בשרו ותניא ממשמע שנאמר (שמות כא, כח) סקול יסקל השור איני יודע שהיא נבלה ונבלה אסורה באכילה ומה ת"ל לא יאכל מגיד לך הכתוב שאם שחטו לאחר שנגמר (את) דינו אסור

קידושין לה:א

אמר קרא (שמות כא, כט) והמית איש או אשה השוה הכתוב אשה לאיש לכל מיתות שבתורה

תלמוד בבלי על ספר שמות

כתובות מב:ב

וכי קאמר רבה ממונא הוי להורישו לבניו בשאר קנסות אלא מעתה גבי עבד דכתיב (שמות כא, לב) כסף שלשים שקלים יתן לאדוניו הכי נמי לא זיכתה תורה לאדון אלא משעת נתינה

גיטין מב:ב

מעוכב גט שחרור יש לו קנס או אין לו קנס (שמות כא, לב) כסף שלשים שקלים יתן לאדוניו אמר רחמנא והאי לאו אדון הוא או דלמא כיון דמחוסר גט שחרור אדון קרינא ביה

גיטין מט:א

לא בא הכתוב אלא לגבות לניזקין מן העידיית וק"ו להקדש מאי ק"ו להקדש איילמא דנגחיה תורא דידן לתורא דהקדש (שמות כא, לה) שור רעהו אמר רחמנא ולא שור של הקדש אלא לאומר הרי עלי מנה לבדק הבית דאתי גזבר ושקיל מעידיית

כתובות לג:ב

דרבי יוחנן אמרי בטובח על ידי אחר וכי זה חוטא וזה מתחייב אמר רבא אמר רחמנא (שמות כא, לז) וטבחו או מכרו מה מכירה על ידי אחר אף טביחה על ידי אחר

קידושין מג:א

ילף מיניה משום דהוה מעילה טביחה ומכירה שני כתובים הבאים כאחד וכל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדין מעילה הא דאמרן טביחה ומכירה מאי היא אמר קרא (שמות כא, לז) וטבחו או מכרו מה מכירה ע"י אחר אף טביחה על ידי אחר דבי ר' ישמעאל תנא או לרבות את השליח דבי חזקיה תנא תחת לרבות את השליח

כתובות לז:ב

לכדתניא רבי ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה אומר לפי שמצינו למומתים בידי שמים שנותנין ממון ומתכפר. להן שנאמר (שמות כא, ל) אם כופר יושת עליו יכול אף בידי אדם כן ת"ל חרם מן האדם לא יפדה ואין לי אלא מיתות חמורות שלא ניתנה שגגתן לכפרה מיתות קלות שניתנה שגגתן לכפרה מנין ת"ל כל חרם ולא ממילא מלא תקחו כופר שמעת מינה לא תשקול ממונא מיניה ותיפטריה כל חרם

יומא פה:א

נשאלה שאלה זו בפניהם מניין לפקוח נפש שדוחה את השבת נענה ר' ישמעאל ואמר (שמות כב, א) אם במחירת ימצא הגנב ומה זה שספק על ממון בא ספק על נפשות בא ושפיכות דמים מטמא את הארץ וגורם לשכינה שתסתלק מישראל ניתן להצילו בנפשו ק"ו לפקוח נפש שדוחה את השבת

קידושין יח:א

ואינה נמכרת ונשנית:מכלל דעבד עברי נמכר ונשנה והתניא (שמות כב, ב) בגניבתו ולא בכפילו בגניבתו ולא בזממו בגניבתו כיון שנמכר פעם אחת שוב אי אתה רשאי למוכרו

סוטה כג:ב

האיש נמכר בגניבתו ואין האשה נמכרת בגניבתה:מ"ט אמר קרא (שמות כב, ב) ונמכר בגניבתו ולא בגניבתה

גיטין עז:א

ותניא נמי הכי גבי גנב ידו אין לי אלא ידו גגו חצרו וקרפיפו מנין ת"ל (שמות כב, ג) המצא תמצא מכל מקום

גיטין מט:א

מ"ט דרבי ישמעאל נאמרה (שמות כב, ה) שדה למטה ונאמרה (שמות כב, ז) שדה למעלה מה שדה האמורה למעלה דניזק אף שדה האמורה למטה דניזק

גיטין מח:ב

מפני תיקון העולם דאורייתא היא דכתיב (שמות כב, ז) מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם אמר אביי לא צריכא אלא לרבי ישמעאל דאמר מדאורייתא בדניזק שיימינן קמ"ל מפני תיקון העולם שיימינן בדמזיק

גיטין מט:א

מ"ט דרבי ישמעאל נאמרה (שמות כב, ה) שדה למטה ונאמרה (שמות כב, ז) שדה למעלה מה שדה האמורה למעלה דניזק אף שדה האמורה למטה דניזק

קידושין יא:ב

הרי טענה דכתיב (שמות כב, ו) כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמור ותנן שבועת הדיינין הטענה שתי כסף וההודאה שוה פרוטה התם דומיא דכלים מה כלים שנים אף כסף שנים ומה כסף דבר חשוב אף כלים דבר חשוב

נזיר לה:א

א"ר אבהו נפקא ליה מהאי קרא (שמות כב, ט) וכי יתן איש אל רעהו חמור או שור או שה פרט וכל בהמה כלל לשמור חזר ופרט פרט וכלל ופרט אי אתה דן אלא כעין הפרט

תלמוד בבלי על ספר שמות

כתובות מ:א

להא מילתא נמי ליגמרו מהדדי אמר קרא (שמות כב, טו) מהר ימהרנה לו לאשה לו מדעתו: כיצד שותה בעציצו כו

קידושין מ:א

מ"מ אמר להו רב לא תיזלו בתר איפכא יכול לשנויי לכו כגון שפיתה שלא לשום אישות פיתה שלא לשום אישות קרא בעי אמר ר"נ בר יצחק לומר שמשלם קנס כמפותה א"ל רב יוסף אי הכי היינו דתנינא (שמות כב, טו) מהר ימהרנה לו לאשה שצריכה הימנו קידושין ואם פיתה לשום אישות קידושין למה לי א"ל אביי צריכה קידושין לדעת אביה

כתובות לח:א

מ"ט דר' יוסי הגלילי אמר קרא (דברים כב, כח) אשר לא אורשה הא אורסה אין לה קנס ור"ע אשר לא אורשה לאביה הא אורסה לעצמה אלא מעתה נערה ולא בוגרת ה"נ דלעצמה בתולה ולא בעולה ה"נ דלעצמה אלא לגמרי מה כסף קידושיה אע"פ שנתארסה ונתגרשה לאביה אף כסף קנסה אע"פ שנתארסה ונתגרשה לאביה א"כ מה ת"ל אשר לא אורשה מופנה להקיש לו ולדון הימנו ג"ש נאמר כאן אשר לא אורשה ונאמר להלן (שמות כב, טו) אשר לא אורשה מה כאן נ' אף להלן נ' ומה להלן שקלים אף כאן שקלים

כתובות י:א

רבן שמעון בן גמליאל אומר כתובת אשה מן התורה ומי אמר רבן שמעון בן גמליאל הכי והתניא (שמות כב, טז) כסף ישקול כמוהר הבתולות שיהא זה כמוהר הבתולות ומוהר הבתולות כזה מכאן סמכו חכמים לכתובת אשה מן התורה

קידושין מ:א

איתיביה רב הונא לרב אסי ואמרי לה חייא בר רב לרב אסי (שמות כב, טז) אם מאן ימאן אביה אין לי אלא אביה היא עצמה מנין ת"ל אם מאן ימאן

כתובות לט:ב

ואחד האונס ואחד המפתה בין היא ובין אביה יכולין לעכב בשלמא מפותה כתיב (שמות כב, טז) אם מאן ימאן אביה אין לי אלא אביה היא עצמה מנין תלמוד לומר ימאן

כתובות מד:ב

מתב ר' יוסי בר אבין ואיתימא ר' יוסי בר זבידא (שמות כב, טז) ואם מאן ימאן אביה לרבות יתומה לקנס

כתובות לח:ב

ורבי יוסי הגלילי האי סברא מנא ליה נפקא ליה מדתניא (שמות כב, טז) כסף ישקול כמוהר הבתולות שיהא זה כמוהר הבתולות ומוהר הבתולות כזה קשיא דר"ע אדר' עקיבא תרי תנאי ואליבא דר"ע בשלמא ר"ע דמתני' לא אתיא ג"ש ומפקא ליה לקרא מפשטיה לגמרי אלא לר"ע דברייתא אתיא גזירה שוה ומפקא מפשטיה לגמרי

כתובות כט:ב

וריש לקיש מ"ט לא אמר כרב פפא הוא מיבעי ליה לגזירה שוה דתניא (שמות כב, טז) כסף ישקול כמוהר הבתולות שיהא זה כמוהר הבתולות ומוהר הבתולות כזה

יבמות ד:א

נאמר (שמות כב, יז) מכשפה לא תחיה ונאמר כל שוכב עם בהמה מות יומת סמכו ענין לו מה שוכב עם בהמה בסקילה אף מכשפה בסקילה

ברכות כא:ב

נאמר (שמות כב, יז) מכשפה לא תחיה ונאמר כל שוכב עם בהמה מות יומת סמכו ענין לו לומר מה שוכב עם בהמה בסקילה אף מכשפה נמי בסקילה

ברכות כא:ב

אלא אוב וידעוני בכלל כל המכשפים היו ולמה יצאו להקיש להן ולומר לך מה אוב וידעוני בסקילה אף מכשפה בסקילה

ברכות כא:ב

נאמר (שמות כב, יז) מכשפה לא תחיה ונאמר כל שוכב עם בהמה מות יומת סמכו ענין לו לומר מה שוכב עם בהמה בסקילה אף מכשפה נמי בסקילה

סוכה מה:ב

כל המשתף שם שמים ודבר אחר נעקר מן העולם שנאמר (שמות כב, יט) בלתי לה' לבדו

כתובות מ:א

מ"ט דר' יהודה אמר ר' אבהו אתיא שימה שימה כתיב הכא (דברים כב, יד) ושם לה עלילות דברים וכתב התם (שמות כב, כד) לא תשימון עליו נשך מה להלן ממון אף כאן ממון

תלמוד בבלי על ספר שמות

יבמות כב:ב

אמאי קרי כאן (שמות כב, כז) ונשיא בעמך לא תאור בעושה מעשה עמך כדאמר רב פנחס משמיה דרב פפא בעושה תשובה הכא נמי כשעושה תשובה

פסחים כד:ב

מנין לבשר בחלב שהוא אסור נאמר כאן (דברים יד, ב) כי עם **קדוש** אתה ונאמר להלן (שמות כב, ל) ואנשי **קדש** תהיון לי מה להלן אסור אף כאן אסור

פסחים כא:ב

לרבי יהודה דאמר לדברים ככתבן הוא דאתא הא כל איסורים שבתורה מנא ליה דאסורין בהנאה נפקא ליה (שמות כב, ל) מלכלב תשליכון אותו ואתה משליך לכלב ואי אתה משליך לכלב כל איסורין שבתורה

קידושין נז:ב

דתניא ר"ש בן יהודה אומר בשר בחלב אסור באכילה ומותר בהנאה שנאמר (דברים יד, כא) כי עם **קדוש** אתה לה' אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו ולהלן הוא אומר (שמות כב, ל) ואנשי **קדוש** תהיון לי מה להלן אסור באכילה ומותר בהנאה אף כאן אסור באכילה ומותר בהנאה

פסחים כג:ב

מהיכא דנפקא ליה לר' יהודה (שמות כב, ל) מלכלב תשליכון אותו קסבר חולין שנשחטו בעזרה דאורייתא מנין דכתיב (ויקרא ו, כג) כל חטאת אשר יובא מדמה וגו'

פסחים ק"ח:א

ר"א בן עזריה כל המספר לשון הרע וכל המקבל לשון הרע וכל המעיד עדות שקר בחבירו ראוי להשליכו לכלבים שנאמר (שמות כב, ל) לכלב תשליכון אותו **וכתיב בתריה** (שמות כג, א) לא תשא שמע שוא

קידושין נח:א

מנין לרבות בעלי מומין מרבה אני בעלי מומין שכן מין המכשיר ומנין לרבות את החיה מרבה אני את החיה שהיא בשחיטה כבהמה מנין לרבות את העופות ת"ל ושחטו ושחט אותו ושחט אתו יכול לא ישחוט ואם שחט ישליכנו לפני כלבים תלמוד לומר (שמות כב, ל) לכלב תשליכון אותו ואתה משליך לכלב ואי אתה משליך חולין שנשחטו בעזרה

יבמות כה:א

והאמר רב יוסף פלוני רבעני לאונסי הוא ואחר מצטרפין להרגו לרצוני רשע הוא והתורה אמרה (שמות כג, א) אל תשת ידך עם רשע להיות עד חמס וכ"ת שאני עדות אשה דאקילו בה רבנן

פסחים ק"ח:א

ר"א בן עזריה כל המספר לשון הרע וכל המקבל לשון הרע וכל המעיד עדות שקר בחבירו ראוי להשליכו לכלבים שנאמר (שמות כב, ל) לכלב תשליכון אותו **וכתיב בתריה** (שמות כג, א) לא תשא שמע שוא

פסחים ק"ג:ב

אמר רבי שמואל בר רב יצחק אמר רב מותר לשנאתו שנאמר (שמות כג, ה) כי תראה חמור שנאך רובץ תחת משאו מאי שונא אילימא שונא נכרי והא תניא שונא שאמרו שונא ישראל ולא שונא נכרי אלא פשיטא שונא ישראל

כתובות י"ז:א

כלה כמות שהיא ובית הלל אומרים כלה נאה וחסודה אמרו להן ב"ש לב"ה הרי שהיתה חגיגתה או סומא אומרי' לה כלה נאה וחסודה והתורה אמרה (שמות כג, ז) מדבר שקר תרחק אמרו להם ב"ה לב"ש לדבריכם מי שלקח מקח רע מן השוק ישבחנו בעיניו או יגנונו בעיניו הוי אומר ישבחנו בעיניו מכאן אמרו חכמים לעולם תהא דעתו של אדם מעורבת עם הבריות

כתובות קה:א

ומסמין עיניהן שנאמר (שמות כג, ח) כי השוחד יעור פקחים תנו רבנן (דברים טז, יט) כי השוחד יעור עיני חכמים **קל וחומר** לטפשין ויסלף דברי צדיקים **קל וחומר** לרשעים מידי טפשים ורשעים

כתובות קה:א

והכתי' (שמות כג, ח) ושוחד לא תקח וכ"ת ה"מ היכא דלא שקיל מתרוייהו דלמא אתי לאצלווי דינא קרנא כיון דשקיל מתרוייהו לא אתי לאצלווי דינא וכי לא אתי לאצלווי דינא מי שרי והתניא ושוחד לא תקח

כתובות קה:ב

ת"ר (שמות כג, ח) ושוחד לא תקח אינו צריך לומר שוחד ממון אלא אפילו שוחד דברים נמי אסור מדלא כתיב בצע לא תקח היכי דמי שוחד דברים

סוכה מד:ב

וא"ל מאי מיעבד א"ל אפקר זיתיא לחשוכיא ותן פריטיא לקשקושי כרמים וקשקושי מי שרי והא תניא (שמות כג, יא) והשביעת תשמטנה ונטשתה תשמטנה מלקשקש ונטשתה מלסקל

תלמוד בבלי על ספר שמות

מועד קטן ג:א

וקשקוש בשביעית מי שרי והא כתיב (שמות כג, יא) והשביעית תשמטנה ונטשתה תשמטנה מלקשקש ונטשתה מלסקל

יבמות מח:ב

אמר ליה ר' ישמעאל הרי הוא אומר (שמות כג, יב) וינפש בן אמתך א"ל בלוקח עבד בין השמשות ולא הספיק למולו הכתוב מדבר

שבת יח:א

אבל אין נותנין חטין לתוך הריחים של מים אלא בכדי שיטחנו מבעוד יום מאי טעמא אמר רבה מפני שמשמעת קול א"ל רב יוסף ולימא מר משום שביתת כלים דתניא (שמות כג, יג) ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו לרבות שביתת כלים

חגיגה ב:א

איזהו קטן כל שאינו יכול לרכוב על כתפיו של אביו ולעלות מירושלים להר הבית דברי בית שמאי ובית הלל אומרים כל שאינו יכול לאחוז בידו של אביו ולעלות מירושלים להר הבית שנאמר (שמות כג, יד) שלש רגלים

חגיגה ד:א

תנו רבנן (שמות כג, יד) רגלים פרט לבעלי קבין דבר אחר רגלים פרט לחיגר ולחולה ולסומא ולזקן ולשאינו יכול לעלות ברגליו

חגיגה יח:א

דתנו רבנן (שמות כג, טו) את חג המצות תשמור שבעת ימים לימד על חולו של מועד שאסור בעשיית מלאכה דברי רבי יאשיה רבי יונתן אומר אינו צריך קל וחומר ומה ראשון ושביעי שאין קדושה לפניהן ולאחריהן אסור בעשיית מלאכה חולו של מועד שיש קדושה לפניהן ולאחריהן אינו דין שיהא אסור בעשיית מלאכה

חגיגה ז:א

ריש לקיש אמר ראיית פנים בקרבן דאפילו קרבן נמי אין לו שיעור איתבייה (משלי כה, יז) הוקר רגלך מבית רעך התם בחטאות ואשמות כדברי לוי דרבי לוי רמי כתיב הוקר רגלך מבית רעך וכתוב (תהלים סו, יג) אבא ביתך בעולות לא קשיא כאן בחטאות ואשמות כאן בעולות ושלמים

חגיגה ז:א

(שמות כג, טו) ולא יראו פני ריקם אמר ליה בעיקר הרגל איתבייה ולא יראו פני ריקם בזבחים אתה אומר בזבחים או אינו אלא בעופות ומנחות ודין הוא נאמרה חגיגה להדיט ונאמרה ראייה לגבוה מה חגיגה האמורה להדיט זבחים אף ראייה האמורה לגבוה זבחים

ראש השנה יג:א

ודלמא לא עייל כלל וקאמר רחמנא תשמט ותיזיל עד חג הסוכות לא סלקא דעתך דכתיב (שמות כג, טז) וחג האסיף בצאת השנה מאי אסיף אילימא חג הבא בזמן אסיפה הכתיב באספך אלא מאי אסיף קציר וקים להו לרבנן דכל תבואה שנקצרה בחג בידוע שהביאה שלישי לפני ראש השנה

חגיגה יח:א

א"ר אושעיא וריש לקיש אמר (שמות כג, טז) וחג הקציר איזהו חג שאתה חוגג וקוצר בו הוי אומר זה עצרת

חגיגה ד:ב

רבי יוחנן בן דהבאי אומר משום ר' יהודה סומא באחת מעיניו פטור מן הראייה שנאמר **יראה יראה** כדרך שבא לראות כך בא ליראות מה בא לראות בשתי עיניו אף ליראות בשתי עיניו

קידושין לד:ב

איצטריך סד"א נילף **ראיה ראיה** מהקהל ואדילפינן מתפילין לפטורא נילף משמחה לחיובא

חגיגה ב:א

דתניא יוחנן בן דהבאי אומר משום ר' יהודה סומא באחת מעיניו פטור מן הראייה שנאמר (שמות כג, יז) **יראה יראה** כדרך שבא לראות כך בא ליראות מה לראות בשתי עיניו אף ליראות בשתי עיניו

חגיגה ד:א

בשלמא נשים כדאמרן אלא עבדים מנלן אמר רב הונא אמר קרא (שמות כג, יז) אל פני האדון ה' מי שאין לו אלא אדון אחד יצא זה : שיש לו אדון אחר הא למה לי קרא מכדי כל מצוה שהאשה חייבת בה עבד חייב בה כל מצוה שאין האשה חייבת בה אין העבד חייב בה

תלמוד בבלי על ספר שמות

קידושין לד:ב

איצטריך סד"א נילף חמשה עשר מחג המצות מה להלן נשים חייבות אף כאן נשים חייבות צריכא והרי ראייה דמצות עשה שהזמן גרמא וטעמא דכתב רחמנא (שמות כג, יז) זכורך להוציא הנשים הא לאו הכי נשים חייבות

חגיגה ד:א

המקמץ והמצרף נחשת והבורסי פטורין מן הראייה משום שנאמר (שמות כג, יז) כל זכורך מי שיכול לעלות עם כל זכורך יצאו אלו שאינן ראויין לעלות עם כל זכורך

פסחים נט:ב

רב כהנא רמי כתיב (שמות כג, יח) לא ילין חלב חגי עד בקר עד בוקר הוא דלא ילין הא כל הלילה כולה ילין וכתוב (ויקרא ו, ה) והקטיר עליה חלבי השלמים עליה השלם כל הקרבנות כולן

חגיגה י:ב

וחוגו חגא קמאי לא סלקא דעתך דכתיב (שמות כג, יח) ולא ילין חלב חגי עד בקר

פסחים סד:א

רבי יהודה אומר אף התמיד וכו': מאי טעמא דרבי יהודה אמר לך (שמות כג, יח) זבחי זבח המיוחד לי

פסחים עא:א

מנין לאימורי חגיגת חמשה עשר שנפסלין בלינה שנאמר (שמות כג, יח) ולא ילין חלב חגי עד בקר **וסמך ליה** ראשית

קידושין נז:ב

בשר בחלב: מנלן דתנא דבי ר' ישמעאל (שמות כג, יט) לא תבשל גדי בחלב אמו ג"פ אחד איסור אכילה ואחד איסור הנאה ואחד איסור בישול

עירובין סה:א

א"ר חנין בר פפא כל שאין יין נשפך בתוך ביתו כמים אינו בכלל ברכה שנא' (שמות כג, כה) וברך את לחמך ואת מימך מה לחם שניקח בכסף מעשר אף מים שניקח בכסף מעשר ומאי ניהו יין וקא קרי ליה מים

ברכות מח:ב

ההר הטוב הזה והלבנון הטוב והמטיב ביבנה תקנוה אין לי אלא לאחריו לפניו מנין תלמוד לומר אשר נתן לך משנתן לך רבי יצחק אומר אינו צריך הרי הוא אומר (שמות כג, כה) וברך את לחמך ואת מימך אל תקרי וברך אלא וברך ואימתי קרוי לחם קודם שיאכלנו

יבמות מט:ב

אמר ליה משה רבך אמר (שמות לג, כ) כי לא יראני האדם וחי ואת אמרת (ישעיהו ו, א) ואראה את ה' יושב על כסא רם ונשא משה רבך אמר (דברים ד, ז) מי כה' אלהינו בכל קראנו אליו ואת אמרת (ישעיהו נה, ו) דרשו ה' בהמצאו משה רבך אמר (שמות כג, כו) את מספר ימך אמלא ואת אמרת (מלכים ב כ, ו) והוספתי על ימך חמש עשרה שנה אמר ישעיה ידענא ביה דלא מקבל מה דאימא ליה ואי אימא ליה אישווייה מזיד אמר שם איבלע בארזא אתיוה לארזא ונסרוה כי מטא להדי פומא נח נפשיה משום דאמר (ישעיהו ו, ה) ובתוך עם טמא שפתים אנכי יושב מכל מקום קשו קראי אהדדי ואראה את ה' כדתניא כל הנביאים נסתכלו באספקלריא שאינה מאירה משה רבינו נסתכל באספקלריא המאירה

ראש השנה יא:א

בניסן נולדו בניסן מתו מ"ד בתשרי נולדו בתשרי מתו שנאמר (דברים לא, ב) ויאמר אליהם בן מאה ועשרים שנה אנכי היום שאין ת"ל היום ומה ת"ל היום היום מלאו ימי ושנותי ללמדך שהקב"ה יושב וממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום מחדש לחדש שנאמר (שמות כג, כו) את מספר ימך אמלא

סוטה יג:ב

היום היום מלאו ימי ושנותי ללמדך שהקב"ה משלים שנותיהם של צדיקים מיום ליום ומחדש לחדש דכתיב (שמות כג, כו) את מספר ימך אמלא לא אוכל עוד לצאת ולבא מאי לצאת ולבא אילימא לצאת ולבא ממש והכתיב (דברים לד, ז) ומשה בן מאה ועשרים שנה במותו לא נס ליחה וכתוב (דברים לד, א) ויעל משה מערבות מואב אל הר נבו

קידושין לח:א

ומנין שבשבעה באדר נולד משה שנאמר (דברים לא, ב) ויאמר אליהם בן מאה ועשרים שנה אנכי היום לא אוכל עוד לצאת ולבא שאין ת"ל היום מה ת"ל היום מלמד שהקב"ה יושב וממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום ומחדש לחדש שנאמר (שמות כג, כו) את מספר ימך אמלא

גיטין מה:א

דתניא (שמות כג, לג) לא ישבו בארצך פן יחטיאו אותך לי וגו' יכול בעובד כוכבים שקיבל עליו שלא לעבוד עבודת כוכבים הכתוב מדבר

תלמוד בבלי על ספר שמות

יומא נב:ב

ומה שמו איסי בן עקיבא שמו בדאורייתא ליכא בדנביאי איכא ובדאורייתא ליכא והא איכא דבעי רב חסדא (שמות כד, ה) וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עולות כבשים ויזבחו זבחים שלמים פרים או דילמא אידי ואידי פרים לרב חסדא מספקא ליה לאיסי בן יהודה פשיטא ליה

חגיגה ו:א

ובית הלל מאי שנא חגיגה דישנה לפני הדיבור דכתיב (שמות כד, ה) ויזבחו זבחים שלמים ראייה נמי הכתיב (שמות כד, ה) ויעלו עולות קסברי בית הלל עולה שהקריבו ישראל במדבר עולת תמיד הואי ובית שמאי סברי עולה שהקריבו ישראל במדבר עולת ראייה הואי

חגיגה ו:א

ובית הלל מאי שנא חגיגה דישנה לפני הדיבור דכתיב (שמות כד, ה) ויזבחו זבחים שלמים ראייה נמי הכתיב (שמות כד, ה) ויעלו עולות קסברי בית הלל עולה שהקריבו ישראל במדבר עולת תמיד הואי ובית שמאי סברי עולה שהקריבו ישראל במדבר עולת ראייה הואי

מגילה ט:א

(שמות ד, כ) ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על נושא בני אדם (שמות יב, מ) ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים ובשאר ארצות ארבע מאות שנה (שמות כד, ה) וישלח את זאטוטי בני ישראל (שמות כד, יא) ואל זאטוטי בני ישראל לא שלח ידו

יבמות מו:ב

ודלמא נקיית בעלמא אלא מהכא (שמות כד, ח) ויקח משה את הדם ויזרוק על העם וגמירי דאין הזאה בלא טבילה

ראש השנה כה:א

אמר לו אם באין לנו לדון אחר בית דינו של ר"ג צריכין לנו לדון אחר כל בית דין ובית דין שעמד מימות משה ועד עכשיו שנאמר (שמות כד, ט) ויעל משה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל ולמה לא נתפרשו שמותן של זקנים אלא ללמד שכל שלשה ושלשה שעמדו בית דין על ישראל הרי הוא כבית דינו של משה

סוטה יז:א

אלא חוט של תכלת מאי היא דתניא היה ר"מ אומר מה נשתנה תכלת מכל מיני צבעונין מפני שהתכלת דומה לים וים דומה לרקיע ורקיע דומה לכסא הכבוד שנאמר (שמות כד, י) ויראו את אלהי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר וכתוב (יחזקאל א, כו) כמראה אבן ספיר דמות כסא

יומא נט:א

מיתיבי כשהוא מזה אינו מזה לא ע"ג האפר ולא ע"ג הגחלים אלא חותה גחלים אילך ואילך ומזה אלא אמר רבה בר רב שילא על גלויה דמזבח דכתיב (שמות כד, י) וכעצם השמים לטהר

ברכות יז:א

העולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה ולא פריה ורביה ולא משא ומתן ולא קנאה ולא שנאה ולא תחרות אלא צדיקים יושבין ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה שנאמר (שמות כד, יא) ויחזו את האלהים ויאכלו וישתו

מגילה ט:א

(שמות ד, כ) ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על נושא בני אדם (שמות יב, מ) ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים ובשאר ארצות ארבע מאות שנה (שמות כד, ה) וישלח את זאטוטי בני ישראל (שמות כד, יא) ואל זאטוטי בני ישראל לא שלח ידו

מגילה ט:א

(שמות ד, כ) ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על נושא בני אדם (שמות יב, מ) ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים ובשאר ארצות ארבע מאות שנה (שמות כד, ה) וישלח את זאטוטי בני ישראל (שמות כד, יא) ואל זאטוטי בני ישראל לא שלח ידו

ברכות מח:ב

רבי ישמעאל אומר משום רבי ישמעאל אינו צריך הרי הוא אומר (דברים ת, י) על הארץ הטובה אשר נתן לך ולהלן הוא אומר (שמות כד, יב) ואתנה לך את לחות האבן והתורה והמצוה וגו

יומא ג:ב

אלא מר מהיכא יליף לה אמר מסיני דכתיב (שמות כד, טז) וישכון כבוד ה' על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים ויקרא אל משה ביום השביעי מכדי כתיב ויקרא אל משה ביום השביעי מאי ששת ימים זה בנה אב שכל הנכנס במחנה שכינה טעון פרישת ששה

תלמוד בבלי על ספר שמות

יומא ד:א

משה עלה בענן ונתכסה בענן ונתקדש בענן כדי לקבל תורה לישראל בקדושה שנאמר (שמות כד, טז) וישכון כבוד ה' על הר סיני זה היה מעשה אחר עשרת הדברות שהיו תחלה לארבעים יום דברי רבי יוסי הגלילי

יומא ד:ב

רבי יוסי אומר בשבעה בו מאן דאמר בששה בששה ניתנה ובשבעה עלה דכתיב (שמות כד, טז) ויקרא אל משה ביום השביעי

יומא ד:ב

רבי יוסי הגלילי סבר לה כתנא קמא דאמר בששה בחודש ניתנה תורה הלכך זה היה מעשה אחר עשרת הדברות (שמות כד, טז) וישכון כבוד ה' על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים

תענית כח:ב

דתניא בששה לחדש ניתנו עשרת הדברות לישראל רבי יוסי אומר בשבעה בו מאן דאמר בששה ניתנו בששה ניתנו ובשבעה עלה משה מ"ד בשבעה בשבעה ניתנו ובשבעה עלה משה דכתיב (שמות כד, טז) ויקרא אל משה ביום השביעי וכתב (שמות כד, יח) ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ההר ויהי משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה

יומא ד:ב

כתיב (שמות מ, לה) ולא יכול משה לבא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן וכתב (שמות כד, יח) ויבא משה בתוך הענן מלמד שתפסו הקדוש ברוך הוא למשה והביאו בענן דבי ר' ישמעאל תנא נאמר כאן בתוך ונאמר להלן בתוך (שמות יד, טז) ויבואו בני ישראל בתוך הים מה להלן שביל דכתיב (שמות יד, כב) והמים להם חומה אף כאן שביל

תענית כח:ב

דתניא בששה לחדש ניתנו עשרת הדברות לישראל רבי יוסי אומר בשבעה בו מאן דאמר בששה ניתנו בששה ניתנו ובשבעה עלה משה מ"ד בשבעה בשבעה ניתנו ובשבעה עלה משה דכתיב (שמות כד, טז) ויקרא אל משה ביום השביעי וכתב (שמות כד, יח) ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ההר ויהי משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה

כתובות סב:ב

א"ל בני דעת קונך יש בך מעיקרא כתיב (שמות טו, יז) תביאמו ותטעמו ולבסוף כתיב (שמות כה, ח) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם

עירובין ב:ב

ההוא בארון כתיב אלא מהכא (שמות כה, ח) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם

יומא ג:א

כתוב אחד אומר (דברים י, א) ועשית לך ארון עץ וכתוב אחד אומר (שמות כה, י) ועשו ארון עצי שטים הא כיצד כאן בזמן שישראל עושין רצונו של מקום כאן בזמן שאין עושין רצונו של מקום

סוכה ה:א

בשלמא ארון תשעה דכתיב (שמות כה, י) ועשו ארון עצי שטים אמתיים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קומתו

יומא עב:ב

(שמות כה, יא) מבית ומחוץ תצפנו אמר רבא כל תלמיד חכם שאין תוכו כברו אינו תלמיד חכם

יומא עב:א

(שמות כה, טו) ולא יסורו מתקיף לה רב אחא בר יעקב ודילמא כי קאמר רחמנא חדקינהו ועבדינהו שפיר כדי שלא יזח ולא יסורו מי כתיב שלא יזח ושלא יסורו רבי יוסי בר' חנינא רמי כתיב (שמות כה, טו) בטבעות הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו וכתב (שמות כז, ז) והובא את בדיו בטבעות הא כיצד מתפרקין ואין נשמטין

יומא עב:א

(שמות כה, טו) ולא יסורו מתקיף לה רב אחא בר יעקב ודילמא כי קאמר רחמנא חדקינהו ועבדינהו שפיר כדי שלא יזח ולא יסורו מי כתיב שלא יזח ושלא יסורו רבי יוסי בר' חנינא רמי כתיב (שמות כה, טו) בטבעות הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו וכתב (שמות כז, ז) והובא את בדיו בטבעות הא כיצד מתפרקין ואין נשמטין

סוכה ה:ב

ונילף מכרוב דכתיב (שמות כה, כ) אל הכפורת יהיו פני הכרובים

סוכה ה:א

ומדת רחבן ומדת קומתן כפורת מדת ארכה ומדת רחבה נתנה מדת קומתה לא נתנה צא ולמד מפחות שבכלים שנאמר (שמות כה, כה) ועשית לו מסגרת טפח סביב מה להלן טפח אף כאן טפח

תלמוד בבלי על ספר שמות

סוכה נ"ב

ר' יוסי בר יהודה דריש ריבוי ומיעוטי רבי דריש כללי ופרטי (שמות כה, לא) ועשית מנורת כלל זהב טהור פרט מקשה תעשה המנורה חזר וכלל כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט מה הפרט מפורש של מתכת אף כל של מתכת

שבת קל"ג

המכניסין עומדים בצפון ופניהם לדרום והמוציאין עומדים בדרום ופניהם לצפון אלו מושכים ואלו מניחין טפחו של זה בצד טפחו של זה משום שנאמר (שמות כה, ל) לפני (ה') תמיד

יומא ע"ב

עדות ה' נאמנה אמר רבי חייא בר אבא נאמנה היא להעיד בלומדיה (שמות כו, לו) מעשה רוקם (שמות כו, א) מעשה חושב אמר רבי אלעזר שרוקמין במקום שחושבין

שבת כ"ח

מה להלן קרשים אף כאן קרשים אמר קרא (שמות כו, ד) ועשית קרשים למשכן משכן קרוי משכן ואין קרשים קרויין משכן אלא מעתה ועשית מכסה לאהל הכי נמי מכסה לא איקרי אהל

יומא ע"א

אמר רבי חמא ברבי חנינא מאי דכתיב (שמות כו, טו) עצי שטים עומדים שעומדים דרך גדילתן דבר אחר עומדים שמעמידין את צפויין ד"א עומדים שמא תאמר אבד סברן ובטל סכויין ת"ל עומדים שעומדין לעולם ולעולמים

סוכה מה"ב

א"ר ירמיה משום רשב"י כל המצות כולן אין אדם יוצא בהן אלא דרך גדילתן שנאמר (שמות כו, טו) עצי שטים עומדים

שבת צ"ב

ומשכן גופיה מנלן דכתיב (שמות כו, טז) עשר אמות אורך הקרש וכתב (שמות מ, יט) ויפרוש את האהל על המשכן

נדרים לח"א

אין הקב"ה משרה שכינתו אלא על גבור ועשיר וחכם ועניו וכולן ממש גבור דכתיב שמות מ:יט ויפרוש את האהל על המשכן ואמר (שמות כו:טז) עשר אמות ארך הקרש וגו' אימא דאריך וקטין אלא מן הדין קרא דכתיב דברים ט:יז ואתפוש מר משה רבינו פרסו וכתב בשני הלוחות ואשליכם מעל שתי ידי ואשברם ותניא הלוחות ארכן ששה ורחבן ששה ועביין שלשה

שבת צ"ב

ת"ר קרשים מלמטן עוביין אמה ומלמעלן כלין והולכין עד כאצבע שנאמר (שמות כו, כד) יהיו **תמים** על ראשו ולהלן הוא אומר (יהושע ג, טז) **תמו** נכרתו דברי רבי יהודה רבי נחמיה אומר כשם שמלמטן עוביין אמה כך מלמעלן עוביין אמה שנאמר יחדיו

יומא נ"א

היה מהלך בהיכל עד שמגיע לבין שתי הפרוכת המבדילות בין הקדש ובין קדש הקדשים וביניהן אמה ר' יוסי אומר לא היתה שם אלא פרוכת אחת בלבד שנאמר (שמות כו, לג) והבדילה הפרוכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים

יומא לג"ב

מזבח ממוצע ועומד באמצע ומשוך כלפי חוץ קימעא ונוקמיה להדייהו כיון דכתיב (שמות כו, לה) ואת המנורה נכח השלחן בעינן דחזו אהדדי

יומא ע"ב

עדות ה' נאמנה אמר רבי חייא בר אבא נאמנה היא להעיד בלומדיה (שמות כו, לו) מעשה רוקם (שמות כו, א) מעשה חושב אמר רבי אלעזר שרוקמין במקום שחושבין

יומא ע"א

שמות כה, טו ולא יסורו מתקיף לה רב אחא בר יעקב ודילמא כי קאמר רחמנא חדקינהו ועבדינהו שפיר כדי שלא יזח ולא יסורו מי כתיב שלא יזח ושלא יסורו רבי יוסי בר' חנינא רמי כתיב (שמות כה, טו) בטבעות הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו וכתב (שמות כז, ז) והוא את בדיו בטבעות הא כיצד מתפרקין ואין נשמטין

עירובין כ"ג

אמר רב יהודה דאמר קרא (שמות כז, יח) אך החצר מאה באמה ורחב חמשים בחמשים אמרה תורה טול חמשים וסבב חמשים פשטיה דקרא במאי כתיב

עירובין נ"ח

מנא הני מילי אמר רב יהודה אמר רב דאמר קרא (שמות כז, יח) אך החצר מאה באמה ורוחב חמשים בחמשים אמרה תורה בחבל של חמשים אמה מדוד

תלמוד בבלי על ספר שמות

שבת כא:

פתילות ושמינים שאמרו חכמים אין מדליקין בהן בשבת אין מדליקין בהן במקדש משום שנא' (שמות כז, כ) להעלות נר תמיד

יומא טו:

והתניא (שמות כז, כא) מערב עד בקר תן לה מדתה שתהא דולקת והולכת כל הלילה מערב ועד בקר דבר אחר מערב עד בקר אין לך עבודה שכשרה מערב עד בקר אלא זו בלבד

פסחים נט:

מאי טעמא אמר קרא (שמות כז, כא) יערוך אותו אהרן ובניו מערב עד בקר אותו מערב עד בוקר ואין דבר אחר מערב עד בוקר ואיתקש קטרת לנרות

מגילה יב:

שם, ד בהראותו את עושר כבוד מלכותו א"ר יוסי בר חנינא מלמד שלבש בגדי כהונה כתיב הכא יקר תפארת גדולתו וכתוב התם (שמות כח, ב) לכבוד ולתפארת

שבת לא:

מעשה בנכרי אחד שהיה עובר אחורי בית המדרש ושמע קול סופר שהיה אומר (שמות כח, ד) ואלה הבגדים אשר יעשו חושן ואפוד אמר הללו למי אמרו לו לכהן גדול אמר אותו נכרי בעצמו אלך ואתגייר בשביל שישמוני כהן גדול

סוטה מב:

אמר רבי נראין דברי רבי יהודה באבני מקדש ודברי ר' נחמיה באבני ביתו ור' נחמיה שמיר למאי אתא מיבעי ליה לכדתניא אבנים הללו אין כותבין אותן בדיו משום שנאמר (שמות כח, יא) פתוחי חותם ואין מסרטין עליהם באיזמל משום שנאמר במלואותם אלא כותב עליהם בדיו ומראה להן שמיר מבחוץ והן נבקעות מאליהן כתאינה זו שנבקעת בימות החמה ואינה חסירה כלום וכבקעה זו שנבקעת בימות הגשמים ואינה חסירה כלום

יומא עב:

ר' אלעזר המזיח חושן מעל האפוד והמסיר בדי ארון לוקה שנאמר (שמות כח, כח) לא יזח

יומא עא:

אמר קרא ועשית שיהיו כל עשיותיו שוות מעיל שנים עשר מנא לן דכתיב (שמות כח, לא) ועשית את מעיל האפוד

יומא עב:

אמר רב יהודה המקרע בגדי כהונה לוקה שנאמר (שמות כח, לב) לא יקרע מתקיף לה רב אחא בר יעקב ודילמא הכי קאמר רחמנא נעביד ליה שפה כי היכי דלא ניקרע מי כתיב שלא יקרע

פסחים טז:

ת"ש (שמות כח, לח) ונשא אהרן את עון הקדשים וכי איזה עון הוא נושא אם עון פיגול הרי כבר נאמר (ויקרא יט, ז) לא ירצה אם עון נותר הרי כבר נאמר (ויקרא ז, יח) לא יחשב הא אינו נושא אלא עון טומאה שהותרה מכללה בציבור

יומא ז:

כי פליגי דתלי בסיכתא רבי יהודה סבר (שמות כח, לח) על מצח ונשא ורבי שמעון סבר (שמות כח, לח) תמיד לרצון לפני השם

יומא ז:

כי פליגי דתלי בסיכתא רבי יהודה סבר (שמות כח, לח) על מצח ונשא ורבי שמעון סבר (שמות כח, לח) תמיד לרצון לפני השם

יומא ז:

בהנך דלא קביע לה זמן מיתבי (שמות כח, לח) ונשא אהרן את עון הקדשים וכי איזה עון הוא נושא אם עון פיגול הרי כבר נאמר לא ירצה ואם עון נותר הרי כבר נאמר לא יחשב הא אינו נושא אלא עון טומאה שהותרה מכללה בציבור

יבמות ס:

אמר רב כהנא בריה דרב נתן (שמות כח, לח) לרצון להם כתיב לרצון ולא לפורענות אי הכי במדין נמי אמר רב אשי להם כתיב להם לרצון ולא לפורענות ולעובדי כוכבים אפילו לפורענות

יומא ה:

בר חנינא מכנסים אין כתובין בפרשה כשהוא אומר (שמות כט, א) וזה הדבר אשר תעשה להם לקדש אותם לכהן להביא המכנסים ועשירית האיפה

תלמוד בבלי על ספר שמות

סוכה לז:ב

וקאמר היכן מונענין תנן התם שתי הלחם ושני כבשי עצרת כיצד הוא עושה מניח שתי הלחם על גבי שני הכבשין ומניח ידו תחתיהן ומניף ומוליך ומביא מעלה ומוריד שנאמר (שמות כט, כז) אשר הונף ואשר הורם א"ר יוחנן מוליך ומביא למי שהארבע רוחות שלו מעלה ומוריד למי שהשמים והארץ שלו

יומא עב:ב

אתא רב דימי אמר בגדים שכהן גדול משמש בהן משוח מלחמה משמש בהן שנאמר (שמות כט, כט) ובגדי הקודש אשר לאהרן יהיו לבניו אחריו למי שבא בגדולה אחריו

יומא ה:א

ואיבעית אימא דאמר קרא (שמות כט, כט) ובגדי הקדש אשר לאהרן יהיו לבניו אחריו למשחה בהם ולמלא במם את ידם איתקש משיחה לריבוי מה ריבוי שבעה אף משיחה שבעה

יומא סח:ב

ת"ש לא היו ישנים בבגדי קודש שינה הוא דלא הא מיכל אכלי דילמא שאני אכילה דצורך עבודה היא כדתניא (שמות כט, לג) ואכלו אותם אשר כופר בהם מלמד שהכהנים אוכלים ובעלים מתכפרין

פסחים נט:ב

וכמה דכהנים לא אכלי בשר בעלים לא מתכפרי דתניא (שמות כט, לג) ואכלו אותם אשר כפר בהם מלמד שהכהנים אוכלים ובעלים מתכפרין

יבמות מ:א

רצה אוכלה רצה אינו אוכלה רצה אינו אוכלה והכתיב (שמות כט, לג) ואכלו אותם אשר כופר בהם מלמד שהכהנים אוכלים ובעלים מתכפרין אלא רצה הוא אוכלה רצה כהן אחר אוכלה ת"ל מצות תאכל במקום קדוש מצוה

יבמות צ:א

להתיר בשר באכילה אבל בעלים נתכפרו בו סוף סוף קמתעקרא אכילת בשר וכתוב (שמות כט, לג) ואכלו אתם אשר כפר בהם מלמד שהכהנים אוכלים ובעלים מתכפרים א"ל שב ואל תעשה שאני

סוכה מט:ב

כשם שניסוכו בקדושה כך שריפתו בקדושה מאי משמע אמר רבינא אתיא קדש קדש כתיב הכא (במדבר כה, ז) בקדש הסך נסך וכתוב התם (שמות כט, לד) ושרפת את הנותר באש לא יאכל כי קדש הוא

פסחים כד:א

והאי לא יאכל להכי הוא דאתא האי מיבעי ליה לכדרכי אלעזר דאמר ר' אלעזר (שמות כט, לד) לא יאכל כי קדש הוא כל שבקדש פסול בא הכתוב ליתן לא תעשה על אכילתו

פסחים כד:א

ומה תלמוד לומר לא יאכל אם אינו ענין לגופיה דהא כתיב (שמות כט, לד) ושרפת את הנותר באש תנהו ענין לשאר איסורין שבתורה ואם אינו ענין לאכילה תנהו ענין לאיסור הנאה אי מה כאן בשריפה אף כל איסורין שבתורה בשריפה

פסחים כד:א

ואמורי קדשים קלים מנין תלמוד לומר (וכל) בקדש באש תשרף אמר ליה רבי יונתן רבך מהאי קרא קאמר לה (שמות כט, לד) ואם יותר מבשר המלואים ומן הלחם עד הבקר וגו'

יומא ה:א

מאי טעמא דמ"ד כל הכתוב בהן מעכב אמר רבי יצחק בר ביסנא אמר קרא (שמות כט, לה) ועשית לאהרן ולבניו ככה ככה עיכובא הוא

יומא ה:א

דתניא (ויקרא טז, לב) וכפר הכהן אשר ימשח אותו ואשר ימלא את ידו לכהן תחת אביו מה תלמוד לומר לפי שנאמר (שמות כט, ל) שבעת ימים ילבשם הכהן תחתיו מבניו אין לי אלא נתרבה שבעה ונמשח שבעה נתרבה שבעה ונמשח יום אחד נתרבה יום אחד ונמשח שבעה

יומא עג:א

(שמות כט, ל) שבעת ימים ילבשם הכהן תחתיו מבניו אשר יבא אל אהל מועד מי שראוי לבא אל אהל מועד

יומא מה:ב

שלא תהא אלא על המזבח החיצון אש מחתה ומנורה מניין ודין הוא נאמרה אש בקטורת ונאמרה אש במחתה ומנורה מה להלן על מזבח החיצון אף כאן על המזבח החיצון

תלמוד בבלי על ספר שמות

פסחים נט:א

תנו רבנן אין לך דבר שקודם לתמיד של שחר אלא קטרת בלבד שנאמר בה בבקר בבקר ויוקדם קטרת דבר שנאמר בו בבקר בבקר דכתיב (שמות ל, ז) והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בבקר בבקר לדבר שלא נאמר בו אלא בקר אחד

יומא מה:ב

נאמרה **אש** בקטורת ונאמרה **אש** במחטה מה להלן בסמוך לו אף כאן בסמוך לו תלמוד לומר (ויקרא טז, יב) ולקח מלא המחטה גחלי אש מעל המזבח מלפני ה' איזהו מזבח שמקצתו לפני ה' ואין כולו לפני ה' הוי אומר זה מזבח החיצון

יומא לג:ב

מאי שנא דעביד הטבת חמש נרות ברישא נעביד הטבת שתי נרות ברישא כיון דאתחיל בהו עביד רוב' ונעביד שית אמר קרא (שמות ל, ז) בהיטיבו את הנרות יקטירנה ואין נרות פחותות משתים והטבת שתי נרות קודמת לקטורת דאמר קרא בהיטיבו את הנרות והדר יקטירנה

יומא יד:ב

אבא שאול אומר מטיב ואחר כך מקטיר מאי טעמא דאבא שאול דכתיב (שמות ל, ז) בבקר בבקר בהיטיבו את הנרות והדר יקטירנה

יומא טו:א

ורבנן מאי קאמר רחמנא בעידן הטבה תהא מקטר קטורת דאי לא תימא הכי בין הערבים דכתיב (שמות ל, ח) ובהעלות אהרן את הנרות בין הערבים יקטירנה הכי נמי דברישא מדליק נרות והדר מקטיר קטורת של בין הערבים

יומא סא:א

אמר ר' יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו (שמות ל, י) מדם חטאת הכפורים אחת בשנה רבי מאיר סבר חטאת אחת אמרתי לך ולא שתי חטאות

מגילה כט:ב

מאי פרשת שקלים רב אמר (במדבר כח, ב) צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי ושמואל אמר (שמות ל, יב) כי תשא

יומא לב:ב

אמר רב אחא בר יעקב הכל מודין בקידוש שני שלובש ואחר כך מקדש מ"ט דאמר קרא (שמות ל, ט) או בגשתם אל המזבח מי שאינו מחוסר אלא גישה יצא זה שמחוסר לבישה וגישה

מגילה י"ב

(ישעיהו נה, יג) תחת הנעצוץ יעלה ברוש ותחת הסרפד יעלה הדס תחת הנעצוץ תחת המן הרשע שעשה עצמו ע"ז דכתיב (ישעיהו ז, יט) ובכל הנעצוצים ובכל הנהלולים יעלה ברוש זה מרדכי שנקרא ראש לכל הבשמים שנאמר (שמות ל, כג) ואתה קח לך בשמים ראש מר דרור ומתרגמין מרי דכי

יומא מה:א

מה ת"ל והלא כבר נאמר (שמות לו, לו) ושחקת ממנה הדק אלא להביא דקה מן הדקה

ברכות נה:א

שלשה דברים מכריז עליהם הקב"ה בעצמו ואלו הן רעב ושובע ופרנס טוב רעב דכתיב (מלכים ב, ח, א) כי קרא ה' לרעב וגו' שובע דכתיב (יחזקאל לו, כט) וקראתי אל הזגן והרביתי אותו פרנס טוב דכתיב (שמות לא, ב) ויאמר ה' אל משה לאמר ראה קראתי בשם בצלאל

יומא פה:ב

רבי יוסי בר' יהודה אומר (שמות לא, יג) את שבתותי תשמורו יכול לכל ת"ל אך חלק

ביצה טז:א

מיתיבי (שמות לא, יג) לדעת כי אני ה' מקדשכם אמר לו הקב"ה למשה משה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל לך והודיע אותם מכאן אמר רבן שמעון בן גמליאל הנותן פת לתינוק צריך להודיע לאמו לא קשיא הא במתנה דעבידא לאגלווי הא במתנה דלא עבידא לאגלווי שבת נמי מתנה דעבידא לאגלווי מתן שכרה לא עבידא לאגלווי

שבת י"ב

אמר רב הונתן מתנה לחבירו צריך להודיעו שנאמר (שמות לא, יג) לדעת כי אני ה' מקדשכם תניא נמי הכי לדעת כי אני ה' מקדשכם א"ל הקב"ה למשה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל לך והודיעם מכאן ארשב"ג הנותן פת לתינוק צריך להודיע לאמו

שבת קלב:א

כרב אחא בר יעקב שמיני ימול אפילו בשבת ומה אני מקיים (שמות לא, יד) מחלליה מות יומת בשאר מלאכות חוץ ממילה או אינו אלא אפי' מילה ומה אני מקיים שמיני ימול חוץ משבת ת"ל ביום אפילו בשבת

תלמוד בבלי על ספר שמות

יבמות ו:ב

רבי ישמעאל אמר תלמיד אחד לפי שנאמר (דברים כא, כב) וכי יהיה באיש חטא משפט מות והומת שומע אני בין בחול בין בשבת ומה אני מקיים (שמות לא, יד) מחלליה מות יומת בשאר מלאכות חוץ ממיתת ב"ד או אינו אלא אפילו מיתת ב"ד

שבת לג:א

וכתיב בשבועת שקר (ויקרא יט, יב) ולא תשבעו בשמי לשקר וחללת את שם אלהיך ובחלול השם כתיב (ויקרא כב, לב) ולא תחללו את שם קדשי ובחלול שבת כתיב (שמות לא, יד) מחלליה מות יומת ויליף חילול חילול משבועת שקר

שבת לג:א

בעון שבועת שוא ושבועת שקר וחילול השם וחילול שבת חיה רעה רבה ובהמה כלה ובני אדם מתמעטין והדרכים משתוממין שנאמר (ויקרא כו, כג) ואם באלה לא תוסרו לי אל תקרי באלה אלא בשלחתי בכס את חית השדה וגו' וכתבי בשבועת שקר (ויקרא יט, יב) ולא תשבעו בשמי לשקר וחללת את שם אלהיך ובחלול השם כתיב (ויקרא כב, לב) ולא תחללו את שם קדשי ובחלול שבת כתיב (שמות לא, יד) מחלליה מות יומת ויליף חילול חילול משבועת שקר

כתובות לד:א

כדדריש ר' חייא אפיתחא דבי נשיאה (שמות לא, יד) ושמרתם את השבת כי קדש היא לכם מה קודש אסור באכילה אף מעשה שבת אסורין באכילה אי מה קודש אסור בהנאה אף מעשה שבת אסור בהנאה ת"ל לכם שלכם יהא יכול אפילו בשוגג ת"ל מחלליה מות יומת במזיד אמרתי לך ולא בשוגג

שבת ע:א

(שמות לא, יד) מחלליה מות יומת התורה רבתה מיתות הרבה על חילול אחד האי במזיד כתיב אם אינו ענין למזיד דכתיב (שמות לה, ב) כל העושה מלאכה יומת תנהו ענין לשוגג ומאי יומת יומת במזיד

יומא פה:ב

רבי יונתן בן יוסף אומר (שמות לא, יד) כי קודש היא לכם היא מסורה בידכם ולא אתם מסורים בידה

יבמות ז:א

ה"ק מה אני מקיים (שמות לא, יד) מחלליה מות יומת בשאר מלאכות חוץ ממיתת ב"ד אבל מיתת ב"ד דחי שבת דאתי עשה ודחי ל"ת

יומא פא:א

אחא בר יעקב אמר יליף שבת שבתון משבת בראשית מה להלן לא ענש אלא אם כן הזהיר אף כאן לא ענש אלא אם כן הזהיר

שבת סט:ב

היודע עיקר שבת:מנהגי מילי אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה תרי קראי כתיבי (שמות לא, טז) ושמרו בני ישראל את השבת וכת' (ויקרא יט, ג) ואת שבתותי תשמורו הא כיצד ושמרו בני ישראל את השבת שמירה אחת לשבתות הרבה ואת שבתותי תשמורו שמירה אחת לכל שבת ושבת

יומא פה:ב

ר' שמעון בן מנסיא אומר (שמות לא, טז) ושמרו בני ישראל את השבת אמרה תורה חלל עליו שבת אחת כדי שישמור שבתות הרבה

ביצה טז:א

א"ר יוחנן משום ר' שמעון בן יוחי כל מצות שנתן להם הקב"ה לישראל נתן להם בפרהסיא חוץ משבת שנתן להם בצנעא שנאמר (שמות לא, יז) ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם

תענית כז:ב

דאמר ריש לקיש נשמה יתירה ניתנה בו באדם בע"ש במוצאי שבת נוטלין אותה ממנו שנאמר (שמות לא, יז) שבת וינפש כיון ששבת וי אבדה נפש

ביצה טז:א

דאמר ר' שמעון בן לקיש נשמה יתירה נתן הקב"ה באדם ערב שבת ולמוצאי שבת נוטלין אותה הימנו שנאמר (שמות לא, יז) שבת וינפש כיון ששבת ווי אבדה נפש

עירובין נד:א

(שמות לא, יח) לוחות אבן אם אדם משים עצמו את לחייו כאבן זו שאינה נמחית תלמודו מתקיים בידו ואם לאו אין תלמודו מתקיים בידו

שבת פט:א

מ"ד (שמות לב, א) וירא העם כי בושש משה אל תקרי בושש אלא באו שש בשעה שעלה משה למרום אמר להן לישראל לסוף ארבעים יום בתחלת שש אני בא לסוף מ' יום בא שטן ועירבב את העולם אמר להן משה רבכם היכן הוא אמרו לו עלה למרום אמר להן באו שש ולא השגיחו עליו מת ולא השגיחו עליו הראה להן דמות מטתו והיינו דקאמרי ליה לאהרן (שמות לב, א) כי זה משה האיש

תלמוד בבלי על ספר שמות

שבת פט:א

מ"ד (שמות לב, א) וירא העם כי בושש משה אל תקרי בושש אלא באו שש בשעה שעלה משה למרום אמר להן לישראל לסוף ארבעים יום בתחלת שש אני בא לסוף מ' יום בא שטן ועירבב את העולם אמר להן משה רבכם היכן הוא אמרו לו עלה למרום אמר להן באו שש ולא השגיחו עליו מת ולא השגיחו עליו הראה להן דמות מטתו והיינו דקאמרי ליה לאהרן (שמות לב, א) כי זה משה האיש

ברכות לב:א

(שמות לב, ז) וידבר ה' אל משה לך רד מאי לך רד אמר רבי אלעזר אמר לו הקדוש ב"ה למשה משה רד מגדולתך כלום נתתי לך גדולה אלא בשביל ישראל ועכשיו ישראל חטאו אתה למה לי מיד תשש כחו של משה ולא היה לו כח לדבר וכיון שאמר (דברים ט, יד) הרף ממני ואשמידם אמר משה דבר זה תלוי בי מיד עמד ונתחזק בתפלה ובקש רחמים

ברכות לב:א

(שמות לב, י) ואעשה אותך לגוי גדול וגו' אמר רבי אלעזר אמר משה לפני הקדוש ב"ה רבונו של עולם ומה כסא של שלש רגלים אינו יכול לעמוד לפניך בשעת כעסך כסא של רגל אחד **על אחת כמה וכמה**

ברכות ל:ב

כמה ישהה בין תפלה לתפלה רב הונא ור"ח חד אמר כדי שתתחונן דעתו עליו וחד אמר כדי שתתחולל דעתו עליו מאן דאמר כדי שתתחונן דעתו עליו דכתיב (דברים ג, כג) ואתחנן אל ה' ומ"ד כדי שתתחולל דעתו עליו דכתיב (שמות לב, יא) ויחל משה

ברכות לב:א

(שמות לב, יג) זכור לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך אשר נשבעת להם בך מאי בך אמר רבי אלעזר אמר משה לפני הקדוש ב"ה רבונו של עולם אלמלא נשבעת להם בשמים ובארץ הייתי אומר כשם ששמים וארץ בטלים כך שבועתך בטלה ועכשיו שנשבעת להם בשמך הגדול מה שמך הגדול חי וקיים לעולם ולעולמי עולמים כך שבועתך קיימת לעולם ולעולמי עולמים

שבת ל:א

והיינו דאמר ר' יוחנן מאי דכתיב (תהלים פח, ו) במתים חפשי כיון שמת אדם נעשה חפשי מן התורה ומן המצוות ודקאמר שלמה ושבח אני את המתים שכבר מתו שכשחטאו ישראל במדבר עמד משה לפני הקב"ה ואמר כמה תפלות ותחנונים לפניו ולא נענה וכשאמר (שמות לב, יג) זכור לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך מיד נענה ולא יפה אמר שלמה ושבח אני את המתים שכבר מתו

מגילה טו:א

אמר רב התך זה דניאל ולמה נקרא שמו התך שחתכוהו מגדולתו ושמואל אמר שכל דברי מלכות נחתכין על פיו לדעת מה זה ועל מה זה אמר רבי יצחק שלחה לו שמה עברו ישראל על חמשה חומשי תורה דכתיב בהן (שמות לב, טו) מזה ומזה הם כתובים

עירובין נד:א

מאי דכתיב (שמות לב, טז) חרות על הלוחות אלמלי לא נשתברו לוחות הראשונות לא נשתכחה תורה מישראל רב אחא בר יעקב אמר אין כל אומה ולשון שולטת בהן שנאמר חרות אל תיקרי חרות אלא חירות

תענית כח:ב

עשרים וארבעה דסיון ושיתסר דתמוז מלו להו ארבעין בשיבסר בתמוז נחית אתא ותברינהו ללוחות וכתב (שמות לב, יט) ויהי כאשר קרב אל המחנה וירא את העגל וישלך מידי את הלוחות וישבר אותם תחת ההר

שבת קיט:ב

א"ר יוחנן אפילו יש בו שמץ של עבודה זרה מוחלין לו כתיב הכא **בפרוע** פרעות וכתב התם (שמות לב, כה) כי **פרוע** הוא

יומא סו:ב

אמר רב יהודה שבטו של לוי לא עבד עבודת כוכבים שנאמר (שמות לב, כו) ויעמוד משה בשער המחנה וגומר

יומא פו:ב

וצריך לפרוט את החטא שנאמר (שמות לב, לא) אנא חטא העם הזה חטאה גדולה ויעשו להם אלהי זהב דברי ר' יהודה בן בבא רבי עקיבא אומר אשרי נשוי פשע כסוי חטאה אלא מהו שאמר משה ויעשו להם אלהי זהב כדר' ינאי דאמר ר' ינאי אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא רבש"ע כסף וזהב שהרבית להם לישראל עד שאמרו די גרם להם שיעשו אלהי זהב

ראש השנה טז:ב

ר"נ בר יצחק אמר מהכא (שמות לב, לב) ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת מחני נא זה ספרן של רשעים מספרך זה ספרן של צדיקים אשר כתבת זה ספרן של בינוניים

סוטה יד:א

(שמות לב, לב) ואם אין מחני נא וגו' ואת פושעים נמנה שנמנה עם מתי מדבר והוא חטא רבים נשא שכפר על מעשה העגל ולפושעים יפגיע שביקש רחמים על פושעי ישראל שיחזרו בתשובה ואין פגיעה אלא תפלה שנאמר (ירמיהו ז, טז) ואתה אל תתפלל בעד העם הזה ואל תשא בעדם רנה ותפלה ואל תפגע בי

תלמוד בבלי על ספר שמות

שבת פח:א

דרש ר' סימאי בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע באו ששים ריבוא של מלאכי השרת לכל אחד ואחד מישראל קשרו לו שני כתרים אחד כנגד נעשה ואחד כנגד נשמע וכיון שחטאו ישראל ירדו מאה ועשרים ריבוא מלאכי חבלה ופירקום שנאמר (שמות לג, ו) ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב

ברכות סג:ב

ודרש (שמות לג, ז) ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה והלא דברים **קל וחומר** ומה ארון ה' שלא היה מרוחק אלא שנים עשר מיל אמרה תורה (שמות לג, ז) והיה כל מבקש ה' יצא אל אהל מועד תלמידי חכמים שהולכים מעיר לעיר וממדינה למדינה ללמוד תורה על אחת כמה וכמה

ברכות סג:ב

ודרש (שמות לג, ז) ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה והלא דברים **קל וחומר** ומה ארון ה' שלא היה מרוחק אלא שנים עשר מיל אמרה תורה (שמות לג, ז) והיה כל מבקש ה' יצא אל אהל מועד תלמידי חכמים שהולכים מעיר לעיר וממדינה למדינה ללמוד תורה על אחת כמה וכמה

קידושין לג:ב

נשיא עובר עומד מלפניו מלא עיניו ואינו יושב עד שישב במקומו שנאמר **והביטו אחרי** משה עד בואו האהלה

ברכות ז:א

שלשה דברים בקש משה מלפני הקב"ה ונתן לו בקש שתשרה שכינה על ישראל ונתן לו שנאמר (שמות לג, טז) הלוא בלכתך עמנו בקש שלא תשרה שכינה על עובדי כוכבים ונתן לו שנאמר (שמות לג, טז) ונפלינו אני ועמך בקש להודיעו דרכיו של הקב"ה ונתן לו שנא' (שמות לג, יג) הודיעני נא את דרכיך

ברכות ז:א

וא"ר יוחנן משום ר' יוסי מנין שאין מרצין לו לאדם בשעת כעסו דכתיב (שמות לג, יד) פני ילכו והנחותי לך אמר לו הקב"ה למשה המתן לי עד שיעברו פנים של זעם ואניח לך

ברכות ז:א

שלשה דברים בקש משה מלפני הקב"ה ונתן לו בקש שתשרה שכינה על ישראל ונתן לו שנאמר (שמות לג, טז) הלוא בלכתך עמנו בקש שלא תשרה שכינה על עובדי כוכבים ונתן לו שנאמר (שמות לג, טז) ונפלינו אני ועמך בקש להודיעו דרכיו של הקב"ה ונתן לו שנא' (שמות לג, יג) הודיעני נא את דרכיך

יבמות מט:ב

אמר ליה משה רבך אמר (שמות לג, כ) כי לא יראני האדם וחי ואת אמרת (ישעיהו ו, א) ואראה את ה' יושב על כסא רם ונשא משה רבך אמר (דברים ז, ז) מי כה' אלהינו בכל קראנו אליו ואת אמרת (ישעיהו נה, ו) דרשו ה' בהמצאו משה רבך אמר (שמות כג, כו) את מספר ימך אמלא ואת אמרת (מלכים ב, כ, ו) והוספתי על ימך חמש עשרה שנה אמר ישעיה ידענא ביה דלא מקבל מה דאימא ליה ואי אימא ליה אישווייה מזיד אמר שם איבלע בארזא אתיוה לארזא ונסרוה כי מטא להדי פומא נח נפשיה משום דאמר (ישעיהו ו, ה) ובתוך עם טמא שפתים אנכי יושב מכל מקום קשו קראי אהדדי ואראה את ה' כדתניא כל הנביאים נסתכלו באספקלריא שאינה מאירה משה רבינו נסתכל באספקלריא המאירה

מגילה יט:ב

א"ר יוחנן אלמלי נשתייר במערה שעמד בה משה ואליהו כמלא נקב מחט סדקית לא היו יכולין לעמוד מפני האורה שנאמר (שמות לג, כ) כי לא יראני האדם וחי

ברכות ז:א

א"ר יונתן בשכר שלש זכה לשלש בשכר (שמות ג, ו) ויסתר משה פניו זכה לקלסתר פנים בשכר כי ירא זכה (שמות לד, ל) לוייראו מגשת אליו בשכר מהביט זכה (במדבר יב, ח) לותמונת ה' יביט: (שמות לג, כג) והסירתי את כפי וראית את אחרי

שבת פז:א

ומנן דהסכים הקב"ה על ידו שנאמר (שמות לד, א) אשר שברת ואמר ר"ל יישר כחך ששיברת

נדרים לח:א

אמר רבי יוסי בר' חנינא לא ניתנה תורה אלא למשה ולזרעו שנאמר **שמות לד:א** כתב לך פסל לך מה פסולתן שלך אף כתבן שלך משה נהג בה טובת עין ונתנה לישראל ועליו הכתוב אומר **משלי כב:ט** טוב עין הוא יבורך

יבמות סב:א

אמרה תורה (שמות יב, מג) כל בן נכר לא יאכל בו התורה כולה וישראל מומרים **על אחת כמה וכמה** והסכימה דעתו לדעת המקום דכתיב (שמות לד, א) אשר שברת ואמר ריש לקיש אמר ליה הקב"ה למשה יישר כחך ששברת

תלמוד בבלי על ספר שמות

תענית כא:ב

א"ל תנינא רבי יוסי אומר לא מקומו של אדם מכבדו אלא אדם מכבד את מקומו שכן מצינו בהר סיני שכל זמן שהשכינה שרויה עליו אמרה תורה (שמות לד, ג) גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא

ביצה ה:ב

ת"ש (שמות יט, יג) במשוך היובל המה יעלו בהר מכדי כתיב (שמות לד, ג) גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא במשוך היובל למה לי שמע מינה דבר שבמנין צריך מנין אחר להתירו

שבת פו:א

כדאמר רב אדא בר אבהו משה בהשכמה עלה ובהשכמה ירד בהשכמה עלה דכתיב (שמות לד, ז) וישכם משה בבקר ויעל אל הר סיני בהשכמה ירד דכתיב (שמות יט, כד) לך רד ועלית אתה ואהרן עמך **מקיש** ירידה לעלייה מה עלייה בהשכמה אף ירידה בהשכמה

עירובין כב:א

(שמות לד, ו) ארך אפים ארך אפים לצדיקים ארך אפים לרשעים

ראש השנה יז:ב

ה' ה' אני הוא קודם שיחטא האדם ואני הוא לאחר שיחטא האדם ויעשה תשובה **אל רחום וחנון**

ראש השנה יז:ב

אילפי ואמרי לה אילפא רמי כתיב (שמות לד, ו) ורב חסד וכתוב ואמת בתחלה ואמת ולבסוף ורב חסד

ראש השנה יז:א

ב"ה אומרים ורב חסד מטה כלפי חסד ועליהם אמר דוד (תהלים קטז, א) אהבתי כי ישמע ה' את קולי ועליהם אמר דוד כל הפרשה כולה דלותי ולי יהושיע

ברכות ז:א

אמר מר צדיק וטוב לו צדיק בן צדיק ורע לו צדיק בן רשע אינו והא כתיב (שמות לד, ז) פקד עון אבות על בנים וכתוב (דברים כד, טז) ובנים לא יומתו על אבות ורמינן קראי אהדדי ומשנינן לא קשיא הא כשאוחזין מעשה אבותיהם בידיהם הא כשאין אוחזין מעשה אבותיהם בידיהם

יומא פו:א

ת"ש לפי שנאמר בחורב תשובה ונקה יכול אף לא תשא עמהן ת"ל (שמות לד, ז) לא ינקה יכול אף שאר חייבי לאוין כן ת"ל את שמו שמו הוא דאינו מנקה אבל מנקה שאר חייבי לאוין

יומא לו:ב

וכן במשה הוא אומר (שמות לד, ז) נושא עון ופשע וחטאה דברי ר' מאיר

ראש השנה יז:ב

אמר רב יהודה ברית כרותה ל"ג מדות שאינן חוזרות ריקם שנאמר (שמות לד, ז) הנה אנכי כורת ברית

פסחים קיח:א

כל המבזה את המועדות כאילו עובד ע"ז שנאמר (שמות לד, ז) אלהי מסכה לא תעשה לך **וכתיב בתריה** את חג המצות תשמור

קידושין יז:א

מאי טעמא דרבי מאיר יליף **ריקם** (שמות לד, ז) **ריקם** מבכור מה להלן חמש סלעים אף כאן חמש סלעים

קידושין כט:ב

ת"ר לפדות את בנו ולעלות לרגל פודה את בנו ואחר כך עולה לרגל ר' יהודה אומר עולה לרגל ואח"כ פודה את בנו שזו מצוה עוברת וזו מצוה שאינה עוברת בשלמא לר' יהודה כדקאמר טעמא אלא רבנן מאי טעמייהו דאמר קרא (שמות לד, כ) כל בכור בניך תפדה והדר לא יראו פני ריקם

שבת ע:א

יכול עשאן כולן בהעלם אחד אינו חייב אלא אחת ת"ל (שמות לד, כא) בחריש ובקציר תשבות ועדיין אני אומר על חרישה ועל הקצירה חייב שתים ועל כולן אינו חייב אלא אחת ת"ל לא תבערו אש הבערה בכלל היתה ולמה יצאת **להקיש** אליה ולומר לך מה הבערה שהיא אב מלאכה וחייבין עליה בפני עצמה אף כל שהוא אב מלאכה חייבין עליה בפני עצמה

ראש השנה ט:א

ודמוסיפין מחול על קדש מנלן דתניא (שמות לד, כא) בחריש ובקציר תשבות ר"ע אומר אינו צריך לומר חריש וקציר של שביעית שהרי כבר נאמר (ויקרא כה, ד) שדך לא תזרע וגו' אלא חריש של ערב שביעית הנכנס לשביעית וקציר של שביעית היוצא למוצאי שביעית

תלמוד בבלי על ספר שמות

מועד קטן ג:

הרוצה לבטל יבוא ויבטל והני הלכתא ניהו קראי ניהו דתנן (שמות לד, כא) בחריש ובקציר תשבות ר' עקיבא אומר אין צריך לומר חריש וקציר של שביעית שהרי כבר נאמר (ויקרא כה, ד) שדך לא תזרע וכרמך לא תזמור אלא חריש של ערב שביעית

מועד קטן ג:ב

ור' יוחנן אמר ימים שהוסיפו חכמים לפני ראש השנה והכי קאמר יכול ללקה על תוספת ראש השנה דאתיא (שמות לד, כא) מבחריש ובקציר תשבות

פסחים ה:ב

שלוחי מצוה אינן ניזוקין לא בהליכתן ולא בחזירתן כמאן כי האי תנא דתניא איסי בן יהודה אומר כלפי שאמרה תורה (שמות לד, כד) ולא יחמוד איש את ארצך מלמד שתהא פרתך רועה באפר ואין חיה מזיקתה תרנגולתך מנקרת באשפה ואין חולדה מזיקתה והלא דברים ק"ו ומה אלו שדרכן לזוק אינן ניזוקין בני אדם שאין דרכן לזוק על אחת כמה וכמה

פסחים ע:א

מ"ט דבן תימא כדמתני רב לחייא בריה (שמות לד, כה) ולא ילין לבקר זבח חג הפסח זבח חג זה חגיגה הפסח כמשמעו ואמר רחמנא לא ילין

פסחים ה:א

רבא אמר מהכא (שמות לד, כה) לא תשחט על חמץ דם זבחי לא תשחט הפסח ועדיין חמץ קיים

פסחים ט:ב

בעא מיניה רב אושעיא מרבי אמי אין לו לשוחט ויש לו לאחד מבני חבורה מהו אמר ליה מי כתיב לא תשחט על חמץ (שמות לד, כה) לא תשחט על חמץ כתיב אמר ליה אי הכי אפילו לאחד בסוף העולם נמי אמר ליה אמר קרא לא תשחט ולא ילין לא תשחט על חמץ הנך דקיימי עליה משום לא ילין

פסחים ט:ב

רב ספרא לרב כתיב (שמות לד, כה) לא ילין לבקר זבח חג הפסח לבקר הוא דלא ילין הא כל הלילה ילין

פסחים ט:ב

רב ספרא לרב כתיב (שמות לד, כה) לא ילין לבקר זבח חג הפסח לבקר הוא דלא ילין הא כל הלילה ילין

גיטין ס:ב

דרש רבי יהודה בר נחמני מתורגמניה דרבי שמעון בן לקיש כתיב (שמות לד, כז) כתוב לך את הדברים האלה וכתוב (שמות לד, כז) כי ע"פ הדברים האלה הא כיצד דברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרן על פה דברים שבעל פה אי אתה רשאי לאומרן בכתב

ביצה טז:א

הנותן מתנה לחברו אין צריך להודיעו שנאמר (שמות לד, כט) ומשה לא ידע כי קרן עור פניו

ברכות ז:א

א"ר יונתן בשכר שלש זכה לשלש בשכר (שמות ג, ו) ויסתר משה פניו זכה לקלסתר פנים בשכר כי ירא זכה (שמות לד, ל) לוייראו מגשת אליו בשכר מהביט זכה (במדבר יב, ח) לותמונת ה' יביט: (שמות לג, כג) והסירתי את כפי וראיתי את אחרי

שבת ע:א

ותיפוק ליה חילוק מלאכות מהיכא דנפקא ליה לר' נתן דתניא ר' נתן אומר (שמות לה, ג) לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת מה ת"ל לפי שנאמר (שמות לה, א) ויקהל משה את כל עדת בני ישראל אלה הדברים וגו' ששת ימים תעשה מלאכה דברים הדברים אלה הדברים אלו שלשים ותשע מלאכות שנאמרו למשה בסיני

שבת ע:א

(שמות לא, יד) מחלליה מות יומת התורה רבתה מיתות הרבה על חילול אחד האי במזיד כתיב אם אינו ענין למזיד דכתיב (שמות לה, ב) כל העושה מלאכה יומת תנהו ענין לשוגג ומאי יומת בממון

שבת ע:א

ותיפוק ליה חילוק מלאכות מהיכא דנפקא ליה לר' נתן דתניא ר' נתן אומר (שמות לה, ג) לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת מה ת"ל לפי שנאמר (שמות לה, א) ויקהל משה את כל עדת בני ישראל אלה הדברים וגו' ששת ימים תעשה מלאכה דברים הדברים אלה הדברים אלו שלשים ותשע מלאכות שנאמרו למשה בסיני

שבת כ:א

ומאחזיזין את האור וכו': מנהני מילי אמר רב הונא (שמות לה, ג) לא תבערו אש בכל מושבותיכם בכל מושבותיכם אי אתה מבעיר אבל אתה מבעיר במדורת בית המוקד

תלמוד בבלי על ספר שמות

יבמות ז:א

קבורת מת מצוה תדחה שבת **מק"ו** ומה עבודה שהיא דוחה שבת קבורת מת מצוה דוחה אותה מולאחותו שבת שנדחה מפני עבודה אינו דין שתהא קבורת מת מצוה דוחה אותה ת"ל (**שמות לה, ג**) לא תבערו

יבמות ו:ב

אלא סד"א תיתי מהבערה דתנא דבי רבי ישמעאל (**שמות לה, ג**) לא תבערו אש בכל מושבותיכם

יבמות ו:ב

ת"ל לא תבערו אש בכל **מושבותיכם** ולהלן הוא אומר (**במדבר לה, כט**) והיו אלה לכם לחוקת משפט לדורותיכם בכל **מושבותיכם** מה מושבות האמורים להלן בב"ד אף מושבות האמורים כאן בב"ד

חגיגה י:א

ר' יצחק אומר יש להם על מה שיסמכו שנאמר (**שמות לה, ה**) כל נדיב לבו חנניה בן אחי רבי יהושע אומר יש להם על מה שיסמכו שנאמר (**תהלים קיט, קו**) נשבעתי ואקיימה לשמור משפטי צדקך

יומא עב:א

בר חנינא מאי דכתיב (**שמות לה, יט**) את בגדי השרד לשרת בקודש אלמלא בגדי כהונה לא נשתייר משוואיהן של ישראל שריד ופליט

שבת צט:א

וגדולה חכמה שנאמרה בעליונות יותר ממה שנאמרה בתחונות דאילו בתחונות כתיב (**שמות לה, כה**) וכל אשה חכמת לב בידיה טוו ואילו בעליונות כתיב (**שמות לה, כו**) וכל הנשים אשר נשא לבן אותנה בחכמה טוו את העזים

יומא סו:ב

שאלה אשה חכמה את ר' אליעזר מאחר שמעשה העגל שוין מפני מה אין מיתתן שוה אמר לה אין חכמה לאשה אלא בפלך וכן הוא אומר (**שמות לה, כה**) וכל אשה חכמת לב בידיה טוו

שבת צט:א

וגדולה חכמה שנאמרה בעליונות יותר ממה שנאמרה בתחונות דאילו בתחונות כתיב (**שמות לה, כה**) וכל אשה חכמת לב בידיה טוו ואילו בעליונות כתיב (**שמות לה, כו**) וכל הנשים אשר נשא לבן אותנה בחכמה טוו את העזים

שבת צט:א

וגדולה חכמה שנאמרה בעליונות יותר ממה שנאמרה בתחונות דאילו בתחונות כתיב (**שמות לה, כה**) וכל אשה חכמת לב בידיה טוו ואילו בעליונות כתיב (**שמות לה, כו**) וכל הנשים אשר נשא לבן אותנה בחכמה טוו את העזים

יומא עה:א

מאי בבקר בבקר א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן מדבר שירד להם בבקר בבקר מלמד שירדו להם לישראל אבנים טובות ומרגליות עם המן (**שמות לה, כז**) והנשיאים הביאו את אבני השהם

ברכות נה:א

אמר רב יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהן שמים וארץ כתיב הכא (**שמות לה, לא**) וימלא אותו רוח אלהים **בחכמה ובתבונה** ובדעת וכתיב התם (**משלי ג, יט**) השם **בחכמה** יסד ארץ כונן שמים **בתבונה**

ברכות נה:א

שמות לה, ל) ראו קרא ה' בשם בצלאל אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה משה הגון עליך בצלאל אמר לו רבונו של עולם אם לפניך הגון לפני **לא כל שכן** אמר לו אף על פי כן אמר להם הלך ואמר להם לישראל הגון עליכם בצלאל אמרו לו אם לפני הקדוש ברוך הוא ולפניך הוא הגון לפנינו **לא כל שכן**

ברכות נה:א

שמות לה, ל) ראו קרא ה' בשם בצלאל אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה משה הגון עליך בצלאל אמר לו רבונו של עולם אם לפניך הגון לפני **לא כל שכן** אמר לו אף על פי כן אמר להם הלך ואמר להם לישראל הגון עליכם בצלאל אמרו לו אם לפני הקדוש ברוך הוא ולפניך הוא הגון לפנינו **לא כל שכן**

יומא עה:א

ובשלו בפרור א"ר חמא מלמד שירד להם לישראל עם המן ציקי קדירה (**שמות לו, ג**) והם הביאו אליו עוד נדבה בבקר בבקר

שבת צו:ב

אלא שכן אורגי יריעות זורקין בוכיאר לשואליהן ודילמא גבי הדדי הוו יתבי מטו הדדי בחפת ודילמא שלחופי הוו משלחפי ותו מי שאילי מהדדי והתניא לודא (**שמות לו, ד**) איש איש ממלאכתו אשר המה עושים ממלאכתו הוא עושה ואינו עושה ממלאכת חבירו

תלמוד בבלי על ספר שמות

סוטה ג:א

אדם עובר עבירה בסתר והקב"ה מוכיזו עליו בגלוי שנאמר **(במדבר ה, יד)** ועבר עליו רוח קנאה ואין עבירה אלא לשון הכרזה שנאמר **(שמות לו, ו)** ויצו משה ויעבירו קול במחנה

ראש השנה לד:א

כתיב הכא והעברת שופר תרועה וכתוב התם **(שמות לו, ו)** ויצו משה ויעבירו קול במחנה מה להלן בקול אף כאן בקול

שבת צו:ב

גמר העברה העברה מיוה"כ כתיב הכא **ויעבירו** קול במחנה וכתוב התם **(ויקרא כה, ט)** והעברת שופר תרועה מה להלן ביום אסור אף כאן ביום אסור

שבת צו:ב

מכדי זריקה תולדה דהוצאה היא הוצאה גופה היכא כתיבא א"ר יוחנן דאמר קרא **(שמות לו, ו)** ויצו משה ויעבירו קול במחנה משה היכן הוה יתיב במחנה לוייה ומחנה לוייה רה"ר הואי וקאמר להו לישראל לא תפיקו ותיתו מרה"י דידכו לרה"ר

שבת צו:ב

וממאי דבשבת קאי דילמא בחול קאי ומשום דשלימא לה מלאכה כדכתיב **(שמות לו, ז)** והמלאכה היתה דים

שבת מט:ב

א"ר יוחנן לא זזו משם עד שהביאו ספר תורה ומנאום אמר ליה כי קא מספקא לי משום דכתיב **(שמות לו, ז)** והמלאכה היתה דים

יומא עא:ב

ת"ר דברים שנאמר בהן שש חוטין כפול ששה משזר שמונה מעיל שנים עשר פרוכת עשרים וארבעה חושן ואפוד עשרים ושמונה חוטין כפול ששה מנא לן דאמר קרא **(שמות לט, א)** ויעשו את הכתנת שש ואת המצנפת שש ואת פארי המגבעות שש ואת מכנסי הבד שש משזר

יומא עא:ב

ואתא יחזקאל ואסמכה אקרא משזר שמונה מנא לן דכתיב **(שמות לט, כד)** ויעשו על שולי המעיל רמוני תכלת וארגמן ותולעת שני משזר ויליף משזר משזר מפרוכת מה להלן עשרים וארבעה אף כאן עשרים וארבעה

סוכה ז:ב

ת"ר חמתה מחמת סיכוך ולא מחמת דפנות רבי יאשיה אומר אף מחמת דפנות אמר רב יימר בר שלמיה משמיה דאביי מ"ט דרבי יאשיה דכתיב **(שמות מ, ג)** וסכות על הארון את הפרוכת פרוכת מחיצה וקא קרייה רחמנא סככה אלמא מחיצה כסכך בעינן ורבנן ההוא דניכוף ביה פורתא דמחזי כסכך

ראש השנה ג:א

ואימא ר"ה אייר לא סלקא דעתך דכתיב **(שמות מ, יז)** ויהי בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחדש הוקם המשכן וכתוב **(במדבר י, יא)** ויהי בשנה השנית בחדש השני נעלה הענן מעל משכן העדות מדקאי בניסן וקרי לה שנה שנית וקאי באייר וקרי לה שנה שני' מכלל דר"ה לאו אייר הוא

שבת פז:ב

א"ל רב חביבי מחוזנאה לרב אשי ת"ש **(שמות מ, יז)** ויהי בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחדש הוקם המשכן תנא אותו יום נטל עשר עטרות ראשון למעשה בראשית ראשון לנשיאים ראשון לכהונה ראשון לעבודה ראשון לירידת האש ראשון לאכילת קדשים ראשון לשכון שכינה ראשון לברך את ישראל ראשון לאיסור הבמות ראשון לחדשים

תענית כט:א

בתשעה באב נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ מנלן דכתיב **(שמות מ, יז)** ויהי בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחדש הוקם המשכן ואמר מר שנה ראשונה עשה משה את המשכן שניה הקים משה את המשכן ושלח מרגלים

סוכה כא:א

יליף אהל אהל ממשכן כתיב הכא **(במדבר יט, יד)** זאת התורה אדם כי ימות **באהל** וכתוב התם **(שמות מ, יט)** ויפרש את **האהל** על המשכן מה להלן בידי אדם אף כאן בידי אדם

שבת כח:א

כתיב הכא **(במדבר יט, יד)** זאת התורה אדם כי ימות **באהל** וכתוב התם **(שמות מ, יט)** ויפרש את **האהל** על המשכן מה להלן של פשתן קרוי אהל אף כאן של פשתן קרוי אהל אי מה להלן שזורין וחוטין כפול ו' אף כאן שזורין וחוטין כפול

נדרים לח:א

אין הקב"ה משרה שכינתו אלא על גבור ועשיר וחסם ועניו וכולן ממשנה גבור דכתיב **שמות מ:יט** ויפרוש את האהל על המשכן ואמר **שמות כו:טז** עשר אמות ארך הקרש וגו' אימא דאריך וקטין אלא מן הדין קרא דכתיב **דברים ט:יז** ואתפוש (מר משה רבינו פרסו וכתוב בשני הלוחות ואשליכם מעל שתי ידי ואשברם ותניא הלוחות ארכן ששה ורחבן ששה ועביין שלשה

תלמוד בבלי על ספר שמות

שבת צב:א

ומשכן גופיה מנלן דכתיב (שמות כו, טז) עשר אמות אורך הקרש וכתיב (שמות מ, יט) ויפרוש את האהל על המשכן

יומא ד:ב

כתיב (שמות מ, לה) ולא יכול משה לבא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן וכתיב (שמות כד, יח) ויבא משה בתוך הענן מלמד שתפסו הקדוש ברוך הוא למשה והביאו בענן דבי ר' ישמעאל תנא נאמר כאן בתוך ונאמר להלן בתוך (שמות יד, טז) ויבואו בני ישראל בתוך הים מה להלן שביל דכתיב (שמות יד, כב) והמים להם חומה אף כאן שביל